CELJSKI tednik

Celje, 16. februarja 1962
Leto XII. štev. 7

CENA IZVODU 20 DIN

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OKRAJA CELJE

LIST IZDAJA IN TISKA ČASOPISNO PODJETJE »CELJSKI TISK«

ODGOVORNI UREDNIK TONE MASLO

RESNA IN ODGOVORNA NALOGA

Nahajamo se v obdobju živahnih razprav o razvoju našega gospodarstva v letošnjem letu. Smernice o gospodarskem razvoju naše republike so že znane, prav tako smernice resolucije o gospodarskem razvoju celjskega okraja, o katerih so pred dnevi razpravljali na razširjenem plenumu Okrajnega odbora Socialistične zveze. O teh smernicah pa bosta danes razpravljala in sklepala tudi oba zbora Okrajnega ljudskega odbora. V prihodnjih dneh in tednih pa bodo tudi v naših komunah razpravljali o občinskih družbenih planih in proračunih.

Letos bo potrebno bolj kot kdajkoli poprej zagotoviti za tolmačenje in izpolnjevanje družbenih planov aktivnost čim širšega kroga proizvajalcev in volivcev na sploh. Da bi to dosegli, bo potrebno pri tem predvsem poživeti delo organizacij Socialistične zveze, sindikata in drugih množičnih organizacij. Ker nas čakajo letos v gospodarstvu izredno važne in odgovorne naloge, ni bilo le slučajno, da so na zadnjem okrajnem plenumu Socialistične zveze poudarili velik pomen predvsem subjektivnih sil pri izpolnjevanju letošnjih planskih nalog.

V letošnjih planih bodo morale komune in gospodarske organizacije zagotoviti izpolnjevanje predvsem treh bistvenih nalog: Povečati in izboljšati proizvodnjo, da bi se čim hitreje vključili v mednarodno delitev dela, dalje, dvigniti produktivnost dela, ki je lani nekoliko zaostala, zlasti če jo primerjamo z izrednim porastom osebne potrošnje v okraju, in končno, storiti vse za povečanje izvoza, kar pravzaprav postaja že ekonomska nujnost.

Ker je v današnjih pogojih glavni regulator proizvodnje tržišče, je za gospodarske organizacije predvsem važno, da posvetijo vso pozornost racionalni in kvalitetni proizvodnji, izpopolnitvi tehnoloških procesov, iskanju notranjih rezerv in zmanjšanju proizvodnih stroškov. Le tako bodo lahko naša podjetja vzdržala v vedno hujšem konkurenčnem boju na domačem in inozemskem trgu in se vključila v mednarodno delitev dela. Na tem pa je naše gospodarstvo močno zainteresirano, saj s tem uravnovešamo našo zunanjetrgovinsko bilanco, hkrati pa zagotavljamo devizna sredstva za uvoz reprodukcijskega materiala, ki ga za nadaljnji razvoj proizvodnje nujno pottrebujemo. Celjski okraj je pri izvozu v slovenskem merilu nekje na prvem mestu, vendar posamezna podjetja še vedno premalo skrbijo, da bi povečala izvoz, čeprav je možnosti še dovolj.

Ker za vse potrebe primanjkuje sredstev, bo letos še posebej važno, da bodo v komunah in gospodarskih organizacijah objektivno in pametno presodili, kje in zakaj bodo vlagali investicijska sredstva, da bodo kar se da racionalno izkoriščena. Pri tem naj poudarimo, da je letos prioritetna naloga celjskega okraja kot skupnosti komun predvsem pri reševanju šolstva v Celju in zdravstva, hkrati pa bo potrebno podpreti gospodarsko manj razvite komune, da bi čim prej nehale biti breme bolj razvitih občin. Prav iz teh razlogov bo potrebna zelo tesna koordinacija nalog in sredstev pri izpolnjevanju smernic resolucije o gospodarskem razvoju okraja.

Naloga občinskih odborov Socialistične zveze in občinskih sindikalnih svetov bo, da bodo s smernicami te resolucije in občinskimi družbenimi plani in proračuni seznanili občinski politični aktiv in vsa politična vodstva v posameznih krajih in gospodarskih organizacijah. Le tako bodo volivci na zborih volivcev in proizvajalci v delovnih kolektivih kvalitetno razpravljali o planskih nalogah v komuni in jih tudi uspešno izpolnjevali.

-ma-

PREDLOG RESOLUCIJE PRED OKRAJNO SKUPŠČINO

Življenjska raven in proizvodnost V SORAZMERJU

Danes je bil na seji Okrajnega ljudskega odbora obema zboroma predložen predlog resolucije o razvoju celjskega okraja v letu 1962, kar je razmeroma časovno precej zgodaj v začetku novega gospodarskega leta.

Predlog resolucije kakršen je bil dan v razpravo odbornikom obeh zborov, ne vsebuje nobenih senzacionalnih postavk. Kakor je razvidno v predlogu, naj bi bilo težišče prizadevanj posvečeno sorazmernemu povečanju proizvodnosti in izvoza, to pa s ciljem, da bi na ta način vzporedno ter sorazmerno naraščal tudi družbeni standard prebivalstva.

Družbeni bruto proizvod in narodni dohodek naj bi se v letošnjem letu povečal za približno 13 odstotkov. Po panogah naj bi to naraščanje proizvodnje in dohodka doseglo:

— industrija 13 odstotkov, kmetijstvo 11, gozdarstvo 11, gradbeništvo 13, promet 16, trgovina 14, gostinstvo 24 in obrt za 11 odstotkov.

V teh panogah naj bi bruto proizvod dosegel največje skoke v kmetijstvu in sicer v družbenem sektorju, kjer bi z ustanovitvijo agrokombinatov in razširitvijo zemljišč v tem sektorju za 1800 hektarjev dosegli povečanje kar za 46 odstotkov.

Velik skok naj bi storila tudi panoga prometa, ker bi samo poštne usluge z avtomatskimi centralami v Žalcu in Velenju ter teleprintersko mrežo dosegle povečanje dohodka za 23 odstotkov.

Zelo velik napredek pa bi po predlogu resolucije morali doseči v gostinstvu in to s 24 odstotki povečanja bruto proizvoda. Pri tem predlog računa predvsem na povečanje iniciativnosti lokalnih faktorjev, ki bi morali poživiti predvsem turizem, tako tuji kot domači, vanj vključiti vrsto vabljivih turističnih dejavnosti od lova, skrbi za rekreacijo delovnih ljudi vse do izletniških in počitniških aranžmajev s tujino.

Predlog resolucije predvideva vzporedno in vsklajeno naraščanje družbenega standarda s produktivnostjo in rastjo proizvodnje. Produktivnost naj bi se v povprečju povečala za okoli 10 odstotkov.

Letošnja investicijska vlaganja bi bila v prvi vrsti namenjena gradnji objektov družbenega standarda (šole itd.), med gospodarske investicije pa plan v prvi vrsti vnaša gradnjo »Energokombinata Velenje«, nadaljnjo rekonstrukcijo nekaterih industrijskih podjetij, investiranje v kmetijstvu pa bi zajelo predvsem potrebe bodočih kmetijskih kombinatov za nakup zemlje, gradnjo hlevov in za opremo.

Po predlogu naj bi se obseg negospodarskih investicij povečal za 20, gospodarskih pa za 17 odstotkov, kar z drugimi besedami pomeni 4 milijarde za negospodarske, 10 milijard pa za gospodarske investicije v okraju za leto 1962.

Podrobnosti o omenjeni seji bomo priobčili v prihodnji številki.

VISOKI GOSTJE *v celjskem okraju*

Pred dnevi so obiskali Velenje visoki gostje Edvard Kardelj, Petar Stambolić, Franc Leskošek, Milentije Popović in Miha Marinko. Slednji je po kratkem razgovoru odšel, ostali štirje pa so si ogledali novi jašek v Prelogah in nadpovršinske naprave, nato pa še novo Velenje.
Po ogledu so visoki gostje prisostvovali razgovorom o nadaljnjem razvoju velenjskega premogovnega bazena, katerega perspektiva je v energokemičnem kombinatu. Iz razgovorov je bilo razvidno, da bo že letos izkoriščeno za 3,5 milijarde investicijskih sredstev za začetna dela pri gradnji tega kombinata. Na sliki visoki gostje pred odhodom v jašek.

ZAČETEK... KONEC!

ČE JE PRAVILEN ZAČETEK JE LAHKO BREZ VEČJIH TEŽAV PRAVILEN TUDI KONEC OZIROMA USPEH PRIZADEVANJ. OD NAPAČNEGA ZAČETKA PA GOTOVO TO NI MOŽNO.

Pred dnevi sta oba zbora Občinskega ljudskega odbora v Celju razpravljala o razvoju trgovine v celjski občini in o nekaterih razvojnih predlogih gostinstva.

To so poleg obrti, o kateri so razpravljali na zadnjem zasedanju, gospodarske panoge, s katerimi občani-potrošniki imajo neposreden stik. Razumljivo je, da so zaradi tega najsmotrnejše rešitve edina alternativa, in sicer tako, da je potrebno upoštevati potrebe in zahteve potrošnikov in mesta nasploh in šele nato prilagoditi potrebe in predloge o reorganizaciji v teh panogah.

Tako so odborniki bili mnenja, da je v vseh treh panogah potrebno upoštevati in omogočiti konkurenco, in sicer ne toliko v smislu finančne konkurence — oziroma konkurence s cenami artiklov in prodajnih predmetov, temveč bolj konkurenco glede postrežbe, povečanja izbire in podobno. Odborniki so celo poudarili, da različne cene za iste predmete ob isti kakovosti ustvarjajo vtis nesolidnega poslovanja.

Ta ugotovitev dobi še neugodnejši značaj, če se cene (na primer v trgovini) ne ujemajo s cenami v drugim mestih, zlasti če so višje od maloprodajnih cen v Ljubljani. Namreč v teh primerih potrošniki, kadar gre za nakup potrošnega predmeta večje vrednosti (avto, televizijski sprejemnik...), pač preprosto kupujejo te predmete v Ljubljani ali tam, kjer jih dobijo ceneje. Kljub stroškom za potovanje in prevoz je za potrošnika kupljeni predmet še vedno cenejši. Razen tega pa tedaj nakupijo v Ljubljani, Zagrebu ali kje drugje tudi druge potrošne predmete, ki so cenejši, a zaradi stroškov ni kazalo zanje iti posebej izven Celja. Tako je po grobi ceni v lanskem letu porabljeno v drugih središčih preko milijardo dinarjev za nakup potrošnega blaga. Razen tega se je v tem obdobju zmanjšal priliv sredstev iz sosednih občin, in sicer prav zaradi izboljšanja trgovinskega omrežja v večjih središčih celjskega okraja. S specializacijo trgovine in razvojem ter ustanavljanjem novih obrtnih obratov so namreč v šoštanjski občini, v žalski in deloma tudi v ostalih močno zmanjšali priliv kupcev v okrajno središče.

Glede gostinstva so odborniki podprli predlog, da je potrebno ločiti družbeno prehrano od rednega gostinstva. Tako bodo v Celju odprli novi obrat družbene prehrane v Gaberju, kateremu bo priključena tudi restavracija Pošta in Ljudska restavracija.

Odborniki so bili tudi mnenja, da je potrebno vse spremembe, ki naj koristijo potrošniku, izvajati premišljeno in s poudarkom. Vsak prenagljen ukrep in brez sodelovanja kolektivov — morda celo proti njihovi volji — je namreč gotovo pogoj, da uspeha ne bi bilo.

-mi

VREME

za čas od 13. do 20. februarja

Poslabšanje vremena bo trajalo ves teden, lahko pričakujemo nekaj padavin. Pomembnejših trajnih ohladitev pa še ne bo.

dr. V. M.

Dobrna slavi

Vsako leto množične organizacije pod vodstvom krajevne organizacije Zveze borcev v Dobrni prirejajo svečanosti v okviru krajevnega praznika — 16. februarja. Tudi letos so bile v tem kraju ob obletnici težkih bojev legendarne Štirinajste divizije na Basališču spominske svečanosti. Le-te so trajale tri dni in so zajele ves obširen teren Paškega Kozjaka, kjer je prizadevna organizacija v preteklosti uredila številna grobišča, odkrila mnoge spominske plošče ter postavila več spomenikov.

Svečanosti so se začele v sredo, ko je v Dobrni v zdraviliški dvorani gostovalo Slovensko ljudsko gledališče iz Celja s »Heroico.« Istega dne so na poti po sledovih Štirinajste divizije krenile partizanske patrulje, ki so na svoji poti obiskale partizanske hiše, kraje borb in prizorišča, kjer so pred osemnajstimi leti pokopali v juriših podlegle junake. Partizanskim hišam so patrulje ponesle pozdrave ter spomenice, na grobove cvetje in partizansko pesem.

V četrtek je bila v Dobrni svečana akademija, na kateri je sodelovala tudi šolska mladina s pesmijo in recitacijami.

V petek pa so se patrulje vrnile in v Dobrni je pripravljen zanje svečan sprejem, saj so udeleženci pohoda v imenu celotnega prebivalstva ponesli po zgodovinskih tleh strmine Paškega Kozjaka izraze globoke zahvalnosti vsem padlim junakom.

-k

Preživeli borci XIV. divizije SO SE SESTALI

Okrog sedemdeset preživelih borcev XIV. divizije, ki so se pred osemnajstimi leti udeležili zmagoslavnega pohoda na Štajersko, se je v soboto zvečer zbralo v Železničarskem domu na Pohorju. Poleg svojcev preživelih borcev so se tega velikega srečanja udeležili tudi sekretar OK ZKS Maribor Miloš Ledinek, predsednik OLO Maribor Jože Tramšek, Narodni heroj Janez Hribar, sekretar obč. komiteja Slovenj Gradec Ludvik Pušnik in predsednik okrajnega odbora ZB Maribor Stane Bizjak. Pozdravni govor je imel p. polkovnik Aleks Butara, nakar so se vrstili številni govorniki. Po svečanem delu pa so se vsi prisotni veselo zabavali do zgodnjih jutranjih ur.

Na sliki: namestnik komandanta XIV. divizije narodni heroj Vidmar Tone-Luka obuja spomine na težke pretekle dni in poziva udeležence, da bi še večkrat priredili podobna srečanja.

Ruski komsomolci V VELENJU

Tričlanska delegacija Komsomola pod vodstvom Pjotra Rešetova — predsednika komiteja mladinskih organizacij SZ je pred dnevi obiskala Velenje. Goste in njihovo spremstvo sta sprejela predsednik šoštanjske občine Peter Šprajc in sekretar občinskega komiteja LMS tov. Štrban.

Gostje so si ogledali Velenje, površinske naprave na novem jašku v Prelogah, termoelektrarno v Šoštanju in se posebej zanimali za kulturno življenje.

Pogled po svetu

Spet je za nami dnevnik sedmih dni, vrsta dogodkov, ki so se zgodili, rekli bi, na dosedanjih tirih. In komentar? Težko je soditi, lažje je razumeti. Svetovno znani Camus celo pravi, da je to drugo celó najvažnejše opravilo peresa. Isti Camus pa tudi pravi, da prizna samo dve aristokraciji: aristokracijo dela in uma, ti dve bi morali svet voditi, enakopravno, ne da se ena drugi podrediti Delo in pamet! Imenitna parola, posebno, če jo postavimo pred strasti, ki v njihovem ognju zgorevajo pametni koncepti o ureditvi sveta. Znameniti angleški sociolog Hobbes je v »Lewiathanu« zapisal, da je največja dobrina jezika v tem, da z njim zapovedujemo in povelja razumemo, jezik je pač sredstvo močnega. Stari Hobbes bi še danes našel med politiki pristaše takih nazorov. Mimo teh in takih zapišimo splošni komentar v luči dveh domačih dogodkov preteklega tedna.

Najprej potovanje predsednika naše države: Po beograjski konferenci ugotavljamo okrepljen odpor tistih, ki se nočejo sprijazniti z mirnim sožitjem med narodi, ampak jim je vsako sredstvo dobro, samo da se večajo medsebojna nasprotja. Nekdanje kolonialne sile s svojimi izkušnjami podpihujejo notranja nesoglasja v mladih državah in se njihovo delo jasno kaže v Afriki, na Bližnjem in Srednjem vzhodu, v Aziji in Latinski Ameriki. Predsednik Tito je zdaj na obisku v eni od držav, ki je zaradi tega delovanja nekdanjih kolonialnih imperijev v zadnjem času močno prizadeta. Titova beseda je znana vsemu svetu: Rešitev je v medsebojnem sodelovanju, v vzajemni pomoči, v razumevanju enakopravnosti med narodi in enakih pravic slehernega člana človeške skupnosti. Umetniško besedo istega duha pa je pred več ko sto leti povedal Prešeren v svoji Zdravici, ki je v klasični obliki zopet politični program, zapisan na naši zastavi.

Sovjetski predlog o svobodnem Berlinu, torej o treh Nemčijah, ZDA niso sprejele. Zahod v nobenem primeru ne bo izpraznil Berlina, vsak predlog pa mora vsebovati tudi, kako bo Zahod z Berlinom vzdrževal zveze. V Zahodni Nemčiji so sovjetski predlog sploh z ogorčenjem odklonili. Kontakt med Gromikom in Thompsonom se je toliko kot pretrgal, vendar sta se ponovo sestala in vse kaže, da bo ta stik še trajal.

Francija in Alžir — dve svetovno važni vozlišči svetovnih nasprotij! De Gaulle je v zadnjem govoru izrazil upanje, da bo kmalu prišlo do pogodbe, obenem pa obsodil Salanove ljudi, češ da niso vredni, da bi bili Francozi. De Gaulle je zoper integracijo Evrope, ki bi pomenila propad Francije, in je za enakopravno zavezništvo z ZDA. Notranja blokovska nasprotja v tem nazoru imajo svoje reflekse tudi v alžirskem vprašanju. Sodeč po de Gaullovem govoru se bo v Franciji moralo kmalu odločiti oboje: Alžirska neodvisnost in odstranitev profašističnih elementov iz politične stvarnosti: Dogodki po govoru pa kažejo, da francoska vlada ne razume položaja ali ga noče razumeti.

Argentinski predsednik je kritiziral 14 držav, ki so na konferenci v Punti del Este glasovale za izključitev Kube iz organizacije ameriških držav (OAD). »Manj naj bi govorili o usodi enega ekstremističnega šefa, ki se je odločil za politični sistem, tuj ameriškim narodom, in več o bodočnosti skupine nezadostno razvitih držav«, je dejal. Kritiziral je ameriške monopole, ki jih je že Eisenhower označil kot nevarne za svobodo in demokracijo Američanov. To je vse sicer daleč od nas, kaže pa, kako je danes svet postal majhen in kako ga je poleg drugega povezala tudi borba za neodvisnost narodov in za enakopravnost med njimi. Jezik kot sredstvo močnega, ki zapoveduje, postaja tudi sredstvo tistega, ki je zatiran, zgodovina piše novega Lewiathana. Argentinski predsednik se je sicer moral ukloniti svojim generalom, toda na ameriške sankcije zoper Kubo med drugimi Kanada tudi še ni pristala. Rusk pa je moral priznati, da je bil ameriški pritisk na našo državo v zadnjem času moralno neutemeljen. ZDA ne bodo mogle uveljaviti svoje hegemonije na svetu s sredstvi nekdanjih kolonialnih imperijev. T. O.

PRVI SADOVI *uspešnega dela*

V sredo dopoldne je bil redni občni zbor Celjske turistične zveze, zbor, ki je ponovno potrdil prav lepe uspehe na področju turizma, hkrati pa nakazal tudi nekatere neodložljive naloge.

Dveletno delo Celjske turistične zveze se lepo obrestuje in že kaže prve sadove. Zlasti lani je bil dosežen izreden napredek v številu nočitev. Zadovoljiva je bila bilanca domačega in prav razveseljiva ocena tistega dela turizma, ki so ga prispevali inozemski gostje. Ne glede na to, pa je ostalo še marsikaj neizpolnjenega. Nič kaj zadovoljiva ni slika turističnih investicij, pa tudi nekaterim komunam bi lahko očitali, da so storile premalo za razvoj te pomembne gospodarske panoge.

Na uspehe, ki jih je dosegla Celjska turistična zveza so ugodno vplivali ukrepi in akcije vseh turističnih organov, nadalje uspešno delo komisije za inozemski turizem, pravilne akcije komisije za zdravilišča in končno izredno živahna propagandna dejavnost. K izredni bilanci pa so pripomogla tudi mnoga prizadevna turistična društva, medtem ko je tistih, ki so zamrla dosti manj. Pozitivno pa se je pokazalo tudi sodelovanje Celjske turistične zveze z Okrajnim ljudskim odborom, Okrajno gostinsko zbornico ter Zvezo naravnih zdravilišč Slovenije, ki ima svoj sedež v Celju.

Zelo pester in zanimiv je organizacijski razvoj, ki je spremljal Celjsko turistično zvezo; lepo utrdila in razvila so se tudi društva, ki so v tesnih stikih z družbenimi organizacijami in podjetji našla pravo pot tudi do občinskih ljudskih odborov. Seveda pa bodo morala turistična društva storiti več za vključevanje mladih članov v svoje vrste, saj turizem ni le stvar in naloga starejših ljudi, temveč predvsem mladih. Nekaj več pozornosti bo treba posvetiti tudi kvaliteti društvenega dela.

Razveseljiva in pozitivna je ugotovitev, da se je razumevanje za turizem v naši javnosti lepo

utrdilo ter, da so turistične organizacije naletele na pristojnih mestih na več pomoči in razumevanja kot kdaj koli prej. Žal, pa to ne velja za vse ljudske odbore.

Prav tako razveseljivi so dobri odnosi z zdravilišči, ki so v bistvu jedro celotnega turizma na celjskem območju.

Naš domači turizem preživlja trenutno manjšo krizo, ki ne bo dolgotrajna, saj ima nešteto možnosti za nadaljnji razvoj. Kreditiranje opreme turističnih sob pri zasebnikih je bil prvi korak na lenje), zdaj pa se bo treba zavzeti, da bi se podobnih gradenj lotile še gospodarske in druge organizacije in na celjskem območju zgradile svoje počitniške domove.

Nadaljnji razvoj turizma pa zavisi tudi od urejenih cest, od novih in sodobnejših kapacitet v zdraviliščih, pa tudi od boljših zdravstvenih naprav. Pa še nekaj — svoj delež k pospeševanju turizma morajo dati tudi gostinske gospodarske organizacije.

-mb

Jože Jošt - petdesetletnik

Te dni se je srečal z Abrahamom tovariš Jože Jošt, predsednik Okrajnega sindikalnega sveta Celje. Rodil se je 12. februarja 1912. leta v Vojniku in je na domačem posestvu preživel tudi prva leta svojega življenja. Povejmo tudi to, da se je tovariš Jošt že leta 1942. vključil v narodno osvobodilno gibanje in da je ostal v partizanih do konca vojne. Leta 1943 je bil sprejet tudi v Komunistično partijo.

Odtlej je življenjska pot tovariša Jošta pogojena z velikimi delovnimi uspehi in nekaj visokih odlikovanj priča o tem, da njegovih zaslug niso poznali samo ožji znanci in prijatelji našega dragega jubilanta. Po vojni je tovariš Jože Jošt opravljal številne visoke funkcije v javnem življenju in danes ga najdemo kot predsednika Okrajnega sindikalnega sveta v Celju. Dela z enako vnemo kot je delal nekoč in med vsemi tistimi, ki se vneto zalagajo za hitrejši razvoj našega družbenega življenja, zavzema nedvomno vidno mesto.

Tovariš Jože Jošt — še na mnoga leta in še veliko delovnih uspehov.

PLENUM OKRAJNEGA KOMITEJA LJUDSKE MLADINE

UGLED MLADIH JE ODVISEN OD NJIHOVEGA DELA

V torek je bil v Narodnem domu prvi pokongresni, sicer pa peti plenum okrajnega komiteja Ljudske mladine Celje. Za prvo pokongresno razpravo so izbrali problematiko mladih proizvajalcev v spremenjenem sistemu.

Ko govorimo o mladih ljudeh, vedno trdimo, ali pa si vsaj želimo, da naj bodo le-ti resnični nosilci naprednih idej, da naj te svoje težnje razširjajo na ostale ljudi, da naj se borijo za vse, kar je napredno in v korist človeku in odpravljajo vse, kar temu nasprotuje. Tako bi se morali tudi zdaj odločneje boriti proti nekaterim deformacijam razvoja našega družbenega življenja, proti birokraciji v nekaterih gospodarskih organizacijah, šolah in drugod, proti željam po trenutnem premoru v hitrem tempu našega razvoja, proti anomalijam pri delitvi osebnih dohodkov itd. Ena prvih nalog mladine je torej v tem, da se poglabljajo v problematiko sedanjega časa, hkrati s tem pa da odločno nastopa proti starim načinom gospodarjenja in življenja na sploh.

Razprava na plenumu je pokazala, da se mladi ljudje zavedajo, da uspeh novega gospodarskega sistema ni odvisen samo od zunanjih činiteljev, temveč da je njegov smisel predvsem v večji aktivizaciji in usposabljanju delovnih množic za reševanje perečih problemov v gospodarskih organizacijah v komuni. Če hočemo torej doseči hitrejši razvoj demokracije pri nas, delavskega samoupravljanja, pa hitrejše reševanje problemov življenjskega standarda prebivalcev, se bo treba marsikje spoprijeti s staro miselnostjo. In prav mladi ljudje, so rasli v novih pogojih, ki drugače razumejo pojem avtoritete kot nekoč, ki razumejo pojem enakopravnosti, soodločanja in podobno, bi lahko pri tem marsikaj storili. Izkušnje povedo, da se zadnji čas mladina v gospodarskih organizacijah zelo zanima za probleme podjetja, ekonomske enote, delitve, decentralizacije itd. Žal pa se v konkretne razprave o teh vprašanjih še ne vključuje dovolj odločno. Zato bi bilo prav, da bi v tistih gospodarskih organizacijah, kjer je to mogoče, ustanovili klube mladih upravljalcev, ki bodo mladino sproti obveščali o dogajanju v kolektivu.

V razpravi so člani okrajnega komiteja Ljudske mladine, pa tudi gostje, nekajkrat poudarili, da si mladinci sami ustvarjajo svoj položaj med starejšimi delavci.

Med drugim so na plenumu govorili o materialnih pogojih mladih proizvajalcev. Le nekaj gospodarskih organizacij v celjskem okraju je, ki gradijo samska stanovanja, skrbijo za prehrano in prevoz svojih delavcev in podobne probleme. Še vedno pa je precej takih, kjer se za te — na prvi pogled tako drobne, v resnici pa življenjsko važne — probleme ne zanimajo.

-f

Zaslužena priznanja

Četudi je tako imenovani glasbeni del sporeda iz povsem nerazumljivih vzrokov odpadel, občni zbor Olepševalnega in turističnega društva v Celju ni utrpel na svojem dnevnem redu, niti na vsebini. Bil je verno zrcalo plodnega dela in odličen kažipot za prihodnja prizadevanja društva, ki živi in dela za turistični razvoj celjskega mesta in njegovo olepšavo.

Društveno delo v zadnjem obdobju ter nekatere naloge je v uvodnem poročilu nakazal predsednik Rado Jenko. Delovni program za letošnje leto pa bo slonel predvsem v skrbi za olepšavo in ureditev mesta, v turistični iniciativi in propagandi, nadalje v vzdrževalnih delih na Starem gradu, v pobudi za izgradnjo rekreacijskih centrov, v stalni nalogi za organizacije družabnih in zabavnih prireditev in končno prav tako v delu za svoje člane. Posebna naloga spremlja društvo že vse od obstoja v dajanju predlogov za ureditev nekaterih urbanističnih in komunalnih del in seveda v tesnem sodelovanju s pristojnimi organi ljudskega odbora.

Na občnem zboru, ki ga je odlikovala plodna razprava, so nekateri člani upravnega odbora dobili priznanja za svoje desetletno delo v vodstvu tega društva. Ta priznanja so dobili, Rado Jenko, Slavko Zorko, Viktor Godnik, Jože Pelikan, Rudolf Pibrovec, inž. Blaž Pristovšek, Riko Presinger, Alojz Rihteršič, prof. Cvetko Ščuka, prof. Zoran Vudler in Stojan Holobar. Razen tega so imenovali tovariša Alojza Rihteršiča za častnega člana. -mb

Ekonomske enote, racionalizacija dela

NISO PRAZNE BESEDE

Po obisku nekaterih krajev in kolektivov v Zasavju ter v Velenju so podpredsednik Zveznega Izvršnega sveta Edvard Kardelj, nadalje predsednik Zvezne ljudske skupščine Peter Stambolič, podpredsednik Zvezne ljudske skupščine Franc Leskošek ter član Zveznega izvršnega sveta Milentije Popovič v soboto dopoldne obiskali še kolektiv celjske Tovarne emajlirane posode. V njihovem spremstvu je bil tudi sekretar Občinskega komiteja Zveze komunistov Celje Tone Skok.

Gostje so se najprej ogledali tovarniške prostore, zatem pa se razgovarjali s predstavniki uprave podjetja ter zastopniki organov delavskega samoupravljanja o nekaterih vprašanjih, ki jih je kolektiv reševal v zadnjem času in ki spričo svoje pomembnosti zaslužijo večjo pozornost in temeljitejšo obravnavo. Tako so stekle besede o delitvi čistega in osebnih dohodkov, o uveljavljanju decentralizacije delavskega samoupravljanja, o politiki kadrovanja in vzgoje kadrov in podobno. V tem razgovoru je padla tudi pripomba, če niso morda ekonomske enote v tovarni nekoliko prevelike. V debati so zastopniki delavskega samoupravljanja utemeljili, zakaj so se v tovarni odločili za osem ekonomskih enot in zakaj ne za več. Besede so bile več kot prepričljive. Pa ne samo zavoljo tega, tudi sicer ne kaže, da bi v Emajlirki kaj kmalu spreminjali organizacijski sestav ekonomskih enot.

Kaj bi rekli pripombi, da si more sleherni delavec ob koncu mesečnega obračuna sam izračunati osebni zaslužek, oziroma da naj že v naprej ve, koliko bo prejel za delo, ki ga je opravil?

Pripombe, ki so jih dajali visoki gostje ob obisku v celjski Emajlirki pa niso bile samo vprašalnega značaja, temveč tudi izredno pohvalne. In če povemo, da jih je izrekel tudi tov. Leskošek, potem lahko verjamemo, da si jih je kolektiv Emajlirke zaslužil. Veljale so uspehom, ki so jih dosegli pri rekonstrukciji tovarne, pri uvajanju decentralizacije delavskega samoupravljanja, pri delovni disciplini itd. Ko vam želim, da bi tudi v prihodnje dosegli prav takšne in še večje uspehe, je še dodal bi rad, da bi tudi vi dokazali, da ekonomske enote, racionalizacija dela niso prazne besede. mb

Obračun dela ZVVI

Pred dnevi je bila redna letna konferenca Zveze vojaških vojnih invalidov občine Celje. O delu in problemih organizacije je govoril njen predsednik tov. Drago Maslo. V plodni razpravi pa so govorili o različnih vprašanjih, katere je organizacija pri svojem delu uspešno rešila. Zraven tega pa tudi o potrebi po večjem vključevanju v politično delo, predvsem po tesnejšem sodelovanju z Zvezo borcev ter SZDL. Nekaj nalog jih čaka še pri vključevanju tovarišev v organizacijo, ki še niso njeni člani itd. Posebej so govorili o kvaliteti izdelovanja in popravljanja ortopedske opreme. Ugotovili so, da bi morali nuditi ortopedski delavnici več pomoči, pa tudi sredstev za nabavo potrebnih strojev in podobno.

Mimo tega so ugotovili, da prejemajo od občine preveč skromno dotacijo in da tudi zavoljo tega ne morejo rešiti nekaterih problemov, ki bi jih moral že zdavnaj spraviti z dnevnega reda.

Ob zaključku zbora je predstavnik Okrajnega odbora ZVVI razdelil nekaterim prizadevnim članom lepa priznanja v obliki diplom.

PRIPRAVLJENI za odgovorne dolžnosti

Pretekli četrtek so bila predavanja na celjski politični šoli zaključena. Zaključnemu predavanju so prisostvovali slušatelji obeh oddelkov, sekretar občinskega komiteja tov, Skok, organizacijski sekretar tov. Kramer, direktor Delavske univerze tov. Seničar in nekateri predavatelji.

Po končanem predavanju je bila majhna svečanost, na kateri so omenjeni politični funkcionarji izrazili globoko zadovoljstvo nad izredno dobrim uspehom šole v letošnjem letu, ki je že zdaj očiten, čeravno slušatelje v prihodnjih dneh še čaka preizkušnja znanja ob zagovoru seminarskih nalog. V obeh oddelkih celjske občinske politične šole so bili v tem šolskem letu zbrani res dobri člani ZK, ki so se od začetka do konca zavedali svoje dolžnosti.

Uspeh šole je viden tudi v tem, da so slušatelji izrazili veliko zadovoljstvo nad organizacijo šole nad vodstvom in celotnim potekom pouka. Izrazili so željo, da bi se v bodoče še občasno sestajali in obravnavali družbeno-politična vprašanja v tem krogu kot aktiv slušateljev občinske politične šole.

Organizacije Zveze komunistov ter ostale množične organizacije ter organi upravljanja so v okviru celjske občine dobile okoli 70 tovarišic in tovarišev, ki so ideološko in družbeno-politično dobro pripravljeni za odgovorne naloge. Mnogi med njimi so v tem času že bili izvoljeni na letnih konferencah ZK v vodstva organizacij.

Plinovod po vsej Sloveniji

od Velenja do Jesenic, Ljubljane in Maribora

PETSTO MILIJONOV TON PLINA LETNO — VELIKI PRIHRANKI IN NOV GOSPODARSKI RAZMAH V SLOVENIJI

OD PLASTIČNIH TKANIN DO UMETNIH GNOJIL

Velenjskega premoga, ki ga kopljejo že celo stoletje, je po mnenju strokovnjakov še vedno okoli milijardo ton. Pri današnji moderni eksploataciji ga nakopljejo dva milijona ton letno, vendar računajo, da bodo zaloge trajale nekaj desetletij, čeprav bo potrošnja premoga v prihodnosti mnogo večja. Kot nekdaj, tako tudi danes velenjski lignit uporabljajo v glavnem za pogon lokomotiv, za kurjenje večjih in manjših kotlarn v tovarnah ter za gretje hiš in stanovanj. Gretje s premogom pomeni v ekonomskem smislu razmetavanje, vsaj tako menijo strokovnjaki. V kotlarni izkoristijo komaj 25 odstotkov toplotne energije, v peči pa še dosti manj.

Strokovnjaki, ki se bavijo s problemom, kako do skrajnih mej izkoristiti velenjski lignit, so prišli do zaključka, da bi ga za gorivo v takem stanju ne uporabljali več, temveč, da bi ga vplinili in plin koristili kot gorivo. Predlagajo, da bi iz velenjskega premoga proizvajali najrazličnejše proizvode od plastičnih tkanin pa do umetnih gnojil. Sedaj so že izdelali elaborate in odobreni so tudi prvi zneski za izgradnjo energokemijskega kombinata v Velenju.

Plin, ki ga bodo proizvajali v veleplinarni v Velenju bo speljan po plinovodih po vsej Sloveniji. Tako bo dobil velenjski premog najbolje ekonomično uporabnost ne le v Velenju, temveč v mnogih krajih in mestih širom po Sloveniji, koder bo zagotovil dokaj višjo in cenejšo toplotno energijo kot doslej.

PLINOVOD PO SLOVENIJI BO DOLG 250 KILOMETROV

Trasa novega plinovoda iz Velenja po Sloveniji je že začrtana. Plinovod bo vkopan meter izpod zemlje, Velenje pa bo v dveh krakih povezal z Ravnami na Koroškem in s Polzelo, odkoder se bo en krak razdvojil proti Vranskem, Kamniku, Ljubljani, Kranju in Jesenicam, drugi pa proti Celju, Štoram, Pragerskem, Kidričevu in Mariboru. Na plinovodu bo nekaj redukcijskih in razdelilnih postaj, da bo lahko vsak bližnji kraj ali mesto ob plinovodu lahko dobilo priključek. Tako bodo poleg velikih mest in industrijskih središč dobila lahko plin tudi manjša mesta in vasi, da bodo z njim ogrevala kotlarne in zgradbe, kar bo mnogo cenejše kot doslej, razen tega pa bodo odpadle vse nevšečnosti, ki jih ustvarja dovoz premoga, odvoz pepela, čiščenje kotlov, kvarjenje zraka in vse druge naloge, ki so neizbežne pri kurjenju s premogom. Izračunali so, da bodo v prihodnjih letih potrošniki preko plinovoda dobivali letno okoli 500 milijonov Nm³ daljinskega plina.

Tudi v zelo razvitih deželah uporabljajo plin iz premoga v zelo velikih količinah. Samo v Ameriki imajo okoli 350.000 km plinovoda, skozi katerega gre letno 500 milijard Nm³ daljinskega plina, ki ga proizvedejo v velikih plinarnah blizu rudnikov. V Sovjetski zvezi pa trošijo letno okoli 150 milijard Nm³ takega plina, vse večja pa je uporaba tudi v Nemčiji, Italiji, Franciji, Belgiji ter v drugih državah.

Uporaba plina ima velike prednosti v industriji in v gospodinjstvu. Potrebno je le obrniti ključko in plin že greje kotlarnico za paro, razne naprave, poganja stroje, daje obilico pare brez umazanije, brez okužbe zraka in brez velikih naporov v kotlarnah.

250 MILIJONOV PRIHRANKA PRI PREVOZU PREMOGA

Danes, ko velenjski premog razvažajo po gostem železniškem omrežju po vsej Jugoslaviji, je treba plačati za prevoz 1.000.000 ton premoga okoli 250 milijonov din. V prihodnosti, ko bodo v veleplinarni velenjski premog spreminjali v plin, bo samo pri prevozu po železnici za 250 milijonov din prihranka, a od tisočev vagonov, ki se bodo na ta način osvobodili tovora premoga, pa bo imelo korist vse naše gospodarstvo.

Veliki prihranki se dosežejo, če premog ne gori v peči, temveč se predhodno spremeni v plin. Ta odnos je 35% v korist plina in bo tako industrija prihranila približno milijardo in tri sto milijonov din, kar znaša s prihrankom za prevoz okoli 3 milijarde din. Upoštevati je treba, da kilogram velenjskega lignita ima okoli 45% vlage, a ko zgori pušča 8% pepela. Vsega tega ne bo pri uporabi plina, nasprotno zagotovljena bo snaga, higienska manipulacija in veliki prihranki za skupnost.

ZAGOTOVLJENA SREDSTVA ZA IZGRADNJO V DVEH ETAPAH

Posebna komisija, ki je že odobrila prvi del izgradnje prve etape veleplinarne, je priporočila, da se čim prej odobri kredit za izgradnjo te etape. Komisija investicijske banke je tudi že proučila predlog. Sedaj pričakujejo odobritev kredita. Kolektiv rudnika v Velenju je že začel z začetnimi deli, sedaj urejujejo gradbišče za veleplinarno, grade dovodne poti, trasa plinovoda pa je že določena. Pričakovati je, da bodo glavna dela stekla spomladi. Izdelani proračuni dokumentirajo novi objekt kot zelo rentabilen in koristen za vso Slovenijo in kažejo, da se bodo investicije amortizirale že v nekaj letih.

Občine v Sloveniji, ki bodo po načrtih začele koristiti daljinski plin že ob koncu 1963 leta, pričakujejo od tega veliko gospodarsko korist. Uporaba tega plina bo vplivala tudi na višji življenjski standard v naseljih ter v gospodinjstvih. Cenena proizvodnja bo pomenila tudi cenejše življenje delovnih ljudi.

(Iz »Komunalne zajednice«)

Kmetijstvo pred sezono

Šest tisoč ton več

V torek so člani upravnega odbora Kmetijske gozdarske zbornice za celjski okraj razpravljali o problemih odkupa lesa na panju, o krčitvi gozdov za kmetijske površine, o programu in nalogah kmetijstva območja celjskega okraja v tem letu, o živinorejski proizvodnji ter o ustanovitvi enotnega središča za vzgojo kmetijskih strokovnjakov.

O nekaterih posebnih problemih odkupovanja lesa na panju je poročal **inženir tov. Urleb,** ki je zlasti poudaril, da je za vsak kraj in za vsakega kmetovalca zadružnika posebna problematika. Zaradi tega, je opozoril ing. Urleb, bo potrebno izdelati za vsakega zadružnika, ki se bo odločil za prodajo lesa na panju, posebno pogodbo. Kajti osnovno načelo smotra je, da ti medsebojni proizvodni odnosi slonijo na finančni zainteresiranosti — ali z drugimi besedami: ugodnejših proizvodnih in kupoprodajnih pogojih — za obe strani.

Zaradi tega so člani upravnega odbora bili mnenja, da bo najprej potrebno temeljito analizirati posebne probleme in kompleksno obravnavo. Nato pa s posebnimi tečaji podučiti sposobni kader, ki bo te pogodbe sklepal s kmetovalci na deželi. S podrobnimi izračuni pa bodo še posebej opozorili na nekatere zaviralne momente, ki jih bodo morali odpraviti.

Ing. Križnik je ob tem še posebej poudaril, da to ne sme biti kampanjska akcija, ker dejansko ne gre za akcijo, temveč za proces, ki se bo razvijal in nenehno dopolnjeval.

V nadaljevanju so obravnavali krčenja gozdov, ki jih narekujejo arondacije in drugi pogoji. Sodijo, da bodo skupno v manjših in nekaterih večjih kompleksih letos izkrčili za preko 300 ha gozda. Hkrati pa bodo rešili nekatere melioracijske probleme.

Resolucijo o kmetijski proizvodnji za letos je obrazložila **inženir Fanj Jugovičeva,** ki je zlasti poudarila naloge glede povečanja površin družbenega sektorja (za okoli 40 %) in naloge glede povečanja obsega medsebojnih proizvodnih odnosov med kmetijskimi proizvodnimi organizacijami ter zadružniki (za okoli 32 odstotka). Istočasno je pojasnila, da je letos nujno pričakovati nekoliko slabšo sadno letino, saj je bila le-ta lani rekordna. V razpravi o nalogah, ki jih nalaga resolucija o delu v kmetijstvu in gozdarstvu, so sodelovali vsi člani upravnega odbora. Zlasti zanimiva in pomembna pa je bila razprava **ing. Križnika,** ki je opozoril na upadanje uporabe gnojil in umetnih gnojil na domala vseh območjih razen v hmeljarskem območju. Menil je, da bo uporabo umetnih gnojil potrebno povečati za okoli 22 odstotkov. Istočasno pa je opozoril, da površine niso pokazatelj dobrega in naprednega kmetovanja, temveč da to sliko lahko dajo le elementi, uporabe gnojil in proizvodni uspehi na hektar. Uspehi onih kmetovalcev, kjer je uporaba umetnih gnojil z ozirom na kmetijski proizvod zadostna, pa nam hkrati kažejo, da je prvi in osnovni elemnt naprednega kmetovanja uporaba gnojil. Razumljivo je dejal ing. Križnik, da isto velja tudi za kmetijska gospodarstva.

Na koncu so odborniki sprejeli še sklep, da se vse tri kmetijske šole v celjskem okraju združijo v enoten center za izobrazbo kmetijskih delavcev. Sedež centra bo v Celju. Združijo pa se kmetijske šola v Vrbju, v Šentjurju in šola v Medlogu.

-m

AKTUALNA TEMA TEDNA

Zakaj milijone BI METALI SKOZI OKNO V IZGUBO

Pred dnevi so se v sejni dvorani Zavoda za požarno varnost v Celju sestali predstavniki vseh industrijskih podjetij iz celjskega okraja, ki imajo lakirnice za nitrolak. Načelnik oddelka za notranje zadeve tovariš Jože Ančik, ki je dal pobudo za ustanovitev posebnega zavoda za požarno varnost in ki je vodil to posvetovanje, je v uvodnih besedah med gosti pozdravil prof. Franca Laha iz Ljubljane, direktorja DOZ Celje Franca Pirša in ing. Pompeta, predsednika DIT Celje

Ko je govoril o požarih, je poudaril, da še nismo vsega storili, da bi preprečili in do kraja zmanjšali požare v industrijskih podjetjih. Zdi se, kot da bi metali v izgubo milijone zaradi nezadostne vzgoje, malomarnosti, nestrokovnega ravnanja z napravami in zaradi nesodobnih načinov zavarovanja industrijskih objektov pred požari. Ti elementi so narekovali ustanovitev Zavoda za požarno varnost in predvsem tesno sodelovanje kolektivov z zavodom, ki bo kot uslužnostna ustanova s potrebnimi strokovnimi močmi in sodelavci za posamezna strokovna področja, lahko te vrzeli zamašila.

Da je bila iniciativa za posvetovanje o ureditvi nitrolakirnic pravilna, je zgovorno pokazala razprava. In ne samo to — iz razprave je bilo možno povzeti, da so predvsem kolektivi zainteresirani za uspešno delovanje Zavoda in da si v večini primerov niso sami znali pomagati. Tako bo na primer podjetje **Alpos iz Šentjurja** gradilo v novi hali tudi novo nitrolakirnico. Vendar niso vedeli, kako jo naj urede, da bo ustrezala predpisom in da bo ekonomična in predvsem varna. Tako so predstavniki podjetij, ki imajo nitrolakirnice, v razpravi dali osnovo za program novega Zavoda.

Udeleženci so v nadaljevanju še enkrat poudarili, da je za požarno varnost in varnost pri delu na sploh, ker gre za kompleksen problem, predvsem važen red in čistoča, ter strokovno opravljanje dela in odgovornost vsakega proizvajalca.

Ne smemo namreč pozabiti, da pomeni vsak požar, nesreča in podobno razen gmotne škode še prekinitev dela, zastoj v proizvodnji, novo ozko grlo in podobno. Vse to pa se bistveno odraža na izgubah in zmanjševanju dohodka, torej tudi osebnega dohodka. Tako je dokaj jasna tudi težnja proizvajalcev, da te pojave kar najbolj onemogočijo. To pomeni preventivo, ki bo slonela na izkušnjah, znanstvenih naprednih dosežkih in na temeljiti vzgoji ter poučevanju proizvajalcev, ki upravljajo z nevarnimi napravami.

-mi

Dve nujnosti

Pred dnevi je o razvoju obrti v celjski občini podrobno razpravljal tudi razširjeni plenum Občinskega sindikalnega sveta. Člani plenuma so še enkrat poudarili potrebo po krepitvi obrti — zlasti uslužnostne obrti.

Če namreč obrt ocenjujemo s stališča potrošnika, je nujno, da ločimo uslužnostno obrt od proizvodne obrti, ki dopoljnjuje industrijo ali pa ono, ki že sedaj ima industrijski način dela. Kajti potrošniki občutijo predvsem zaostajanje uslužnostne obrti. Zato je tej obrti potrebna večja finančna pomoč, saj le-ta zaenkrat ne zmore nujnih ureditvenih potreb (novi stroji, modernizacija obratov, spremembe tehnoloških postopkov in podobno).

Druga nujnost, ki so jo poudarili na plenumu, je problem stanovanj za delavce v obrti. Medtem, ko je industrija in deloma tudi proizvodna obrt lahko že doslej gradila stanovanja za delavce, tega mali obrtni obrati z revnimi skladi niso mogli. Od tod tudi mnogo primerov, da so šli najboljši strokovnjaki v industrijska podjetja zaradi možnosti, da tam dobijo stanovanja. To pa pomeni slabitev obrti, kar čuti potrošnik, in enak položaj delavca v uslužnostni obrti.

Sodijo, da bodo obrtna podjetja uslužnostnega značaja ta težavni položaj lahko prebrodila v prvem obdobju z ustanavljanjem konzorcijev za skupno gradnjo blokov za več obrtnih podjetij. Tako se je pet obrtnih podjetij že odločilo na skupno gradnjo. Skupaj so zbrali okoli 20 milijonov dinarjev. Zgrajena stanovanja pa si bodo razdelili po vloženih sredstvih.

M.

Flosarski bal

Pred kratkim so se zbrali turistični delavci Zgornje Savinjske doline in sprejeli sklep, da bodo tudi letos, prvo nedeljo v avgustu, priredili na Ljubnem ob Savinji flosarski bal. Ta prireditev je že lani dosegla izreden uspeh in vse kaže, da bo postala tradicionalna na tem predelu našega okraja.

DROBTINE

Vse na svetu služi svojemu namenu. Tudi drobtine. Čeprav so to drobne in majhne stvarce, vendar vsi vemo, da v gospodinjstvu igrajo važno vlogo.

Neke vrste drobtine so tudi nekatera početja državljanov. So to včasih sila odgovorne osebe, vendar se zavaravajo, da so njihovi galantni izpadi tako drobne drobtine, da jih sodržavljani niti opazijo ne.

Tako se je zgodilo, da je na nekem sestanku članov SZDL govoril tovariš NEKDO v imenu občinskega odbora SZDL. Takole nekako je rekel: Tovariši, eno izmed zelo važnih vprašanj je vzgoja naše mladine. Vzgoja ni kakor šrauf, ga priviješ in drži. Pa tudi to si ne smemo predstavljati, da so otroci odrasli ljudje v zmanjšanem merilu. Mladina je cvet bodočnosti. Moramo jo usposobiti, da bo nekoč sposobna sama voditi posle, ki jih danes vodimo mi. In ne sme nam biti žal urice, ki jo posvetimo naši mladini.

Tovariš NEKDO je raztezal svoj referat na levo in desno, skratka, referat je bil dolg in... No, nasprotno od kratkega in... V referatu pa je bila ta dobra stran, da je bila vsaka tretja beseda: NAŠA MLADINA! Tovariš NEKDO je slučajno velik funkcionar takega ali drugačnega podjetja. In to podjetje ima PATRONAT nad šolo. Na seji upravnega odbora se je tovariš NEKDO zadolžil in nase prostovoljno prevzel odgovornost, da bo nekakšen most med šolo in podjetjem.

Učitelji, veseli vsi, so zagrabili za delo in s pomočjo otrok naštudirali predstavo: NAŠ KRAJ DANES. Podjetje je bilo o tem pravočasno obveščeno: NAMREČ VEČJI DEL PROGRAMA SE JE GOVORILO O PODJETJU in zato naj bi prisostvovalo več članov kolektiva. ZANAŠALI pa so se na vneto obljubo tovariša NEKOGA, ki je bil prav ta večer službeno zadržan, morda je imel defekt ali kaj, skratka, ni ga bilo. In učitelj, ki je bil režiser predstave je moral otvoriti prireditev: NAŠ KRAJ DANES. In ker je bil sila skrčen obisk, pa ker se je večji del govorilo o podjetju, ki ima PATRONAT nad šolo, ni pa poslalo nobenega predstavnika, se je moral tovariš učitelj opravičiti: OPROSTITE, ZARADI NEPREDVIDENE OKVARE IN OBOLELOSTI V ANSAMBLU JE IAVNA PREDSTAVA PRELOŽENA ZA NEDOLOČEN ČAS. VAS POZDRAVLJAM: VSE ZA NAŠO MLADINO!?

No, pa to še ni nič tako strašnega, če pomislimo, kaj se je pripetilo priletnemu blagajniku krajevne organizacije SZDL. Tale blagajnik vam je duša in telo organizacije, pa si, reci in piši nalaga že sedmi križ na svoja plečа. Kdo bo raznosil vabila? Tovariš POŽRTVOVALNIK! Kdo bo šel na občinsko sejo? Tovariš POŽRTVOVALNIK! Kdo bo pisal zapisnik? Tovariš POŽRTVOVALNIK! Kdo bo šel po venec za umrlega člana? Tovariš POŽRTVOVALNIK! Kdo bo pobral članarino? Tovariš POŽRTVOVALNIK! Skratka, krajevna organizacija SZDL je spojena z enim samim imenom: TOVARIŠ POŽRTVOVALNIK.

In se je zgodilo, da je tovariš POŽRTVOVALNIK že tretji teden letal po hribih in dolinah ter pobiral članarino. Imel pa je to grdo navado, da je ves denar nosil v drobni usnjeni torbici. In onega dne je hodil že ves dan, ko pride na večer k hiši, kjer so kuhali žganje. In celo neke čudne koline so imeli. Črno so klali in so se tovariša POŽRTVOVALNIKA hudo prestrašili. Pa da bi se mu prikupili, so mu dajali piti zdaj tolkca, pa spet toplega žganja. Ni hudir, POŽRTVOVALNIK se ga je nakresal, da je v pozni noči zdrsnil pod pot in za trenutek zadremuckal. Potem se prebudi — toda usnjene torbice z denarjem nikjer. Sklanja se, grabi po vlažni zemlji ni je in konec.

Ves zgriman in poklapan pove o nesreči predsedniku SZDL. Ta, slavni predsednik na papirju, pa v zrak. Sklical je eno, pa spet drugo in tretjo sejo. Javil je občinskemu odboru. Prišli so, na dolgo in široko so secirali ubogega POŽRTVOVALNIKA, tako dolgo, da je končno pristal: ČE JE TAKO BOM PAČ MORAL TISTE TRI TISOČAKE SAM PLAČATI. In jih tudi je. Zakaj sejnine, prevozni stroški in dnevnice, ki so bile posledica blagajnikove nesreče, so nanesle 3500 din. Zdaj že tretje leto teče, ko POŽRTVOVALNIK ni dobil toliko, kolikor je za nohtom črnega. Letos je malo upal, pa se je zgodilo, da je moral iz svojega žepa pricurniti v blagajno.

Je že tako, vsi smo ljudje in vsi imamo pravico, da se včasih tudi poveselimo. In ko je pred dnevi bil sestanek krajevnih funkcionarjev krajevnih množičnih organizacij, pa predsednikov raznih društev, se je poudarjalo, da vse premalo gledamo tudi na družabno plat našega življenja. Zakaj ni mladih v telovadnici? Manjka jim družabno življenje! Zakaj ni mladine na igralskem odru, zakaj ne poje v pevskem zboru, zakaj se vsepovsod izmika? Premalo smo ji nudili družabnega življenja! Danes smo pa res že tako daleč, da odkrito lahko mislimo tudi na kako veselo urico, ne samo na kramp in lopato.

Diskusija je bila dokaj ostra in ker se je v sejni sobi nabralo pa le preveč dima, je predsednik krajevne organizacije SZDL predlagal: Čujte, daimo, na stopimo malo čez cesto! Predlog je bil takoj sprejet in čez dobro uro je bila debata ob litru že tako ostra, da so zacingljali kozarci. Tresk! se je prvi razletel v levem kotu. Tresk, tresk! sta se druga dva razpršila v desnem kotu. In potem na noge! Ti boš mene zafrkaval? Nikoli! No, če bi še kri tako tekla, kakor je vino, bi bila bitka na Kosovem polju imenitno ilustrirana. Jaz pa, če bi bili stekleni drobci drobtine, bi jih nagrabil toliko, da bi jih še vam kak košček prodal.

Kako pa z RAČUNOM? Bo zlat, srebrn — vprašuje dopisnik

Trn

Lepi uspehi

Zveze borcev v mozirski občini

ŽIVAHNA DEJAVNOST ČLANOV ZVEZE BORCEV V PRETEKLEM LETU — KREPITEV KRAJEVNIH ORGANIZACIJ — SKRB ZA OTROKE PADLIH — LETNI ODDIH BORCEV — SPOMENIŠKO VARSTVO — KVALIFIKACIJE BORCEV.

V desetih osnovnih organizacijah Zveze borcev v mozirski občini je vključeno 1800 članov, kar pomeni, da se je število članov v zadnjem letu povečalo kar za 163. Občinski odbor je deloval v glavnem s komisijami, ki so opravili najpomembnejše naloge s posameznih področij dela.

● Posebno skrb so občinski odbor in posamezne osnovne organizacije posvetile otrokom padlih borcev in otrokom žrtev fašizma. Vsi otroci obiskujejo šole. To je bilo možno zato, ker so zagotovili potrebna sredstva za šolanje otrok padlih borcev in ker so jim v posameznih primerih tudi zagotovili pomoč, če je ta bila potrebna.

● **S sredstvi, ki so jih dale gospodarske organizacije in Občinski ljudski odbor v Mozirju, so uredili v obmorskem mestecu Rovinju prostore za letovanje borcev. Lani je uporabilo svoj dopust za oddih v Rovinju 84 borcev.**

● Izredno uspešno delo so opravili tudi na področju delovnih odnosov borcev. Tako so uredili kar 170 primerov za priznanje izredne delovne dobe. Hkrati je v tečajih za pridobivanje znanja za višjo kvalifikacijo za posamezna delovna mesta in poklice sodelovalo 152 borcev. Vsi so z uspehom opravili dokaj zahtevne izpite za ustrezne kvalifikacije in strokovnost. S tem so že pretežno rešili do lani še pereč problem pridobivanja kvalifikacije borcev. Istočasno se redno šola v srednjih in višjih šolah 15 borcev.

● **Člani Zveze borcev iz mozirske občine so na konferenci opozorili na nekatere nepravilnosti pri razporejanju borcev na delovna mesta. Sklenili so, da bodo te probleme v naslednjem obdobju reševali aktivi Zveze borcev, in sicer konkretno za vsak primer posebej.**

● KER JE ZGORNJA SAVINJSKA DOLINA BILA ENA OD ŽARIŠČ NARODNO OSVOBODILNEGA GIBANJA NA ŠTAJERSKEM — ZLASTI ŠE PO ZMAGOVITEM POHODU LEGENDARNE XIV. DIVIZIJE, OBČINSKI ODBOR ZVEZE BORCEV NI PRENEHAL Z ZBIRANJEM ZGODOVINSKEGA GRADIVA, KI GA JE ŠE VEDNO PRECEJ V TEJ DOLINI, SODIJO, DA BODO V NASLEDNJEM OBDOBJU POSTAVILI ŠE 43 SPOMENIŠKIH OBELEŽIJ. TEMU VPRAŠANJU BODO LETOS POSVETILI ŠE POSEBNO POZORNOST.

-er

POGOVOR S FRANCEM PAVŠARJEM, PREDSEDNIKOM KRAJEVNEGA ODBORA SZDL V ŽIČAH

Vrsta spodbudnih predlogov

Med tiste odbornike SZDL, ki že več let aktivno delajo v tej organizaciji, spada tudi tov. Franc Pavšer, predsednik krajevnega odbora SZDL v Žičah pri Slov. Konjicah. Kot tak brez dvoma zelo dobro pozna krajevne prilike in probleme, pa seveda tudi težave, s katerimi se srečuje odbor, ki ga vodi že več let. Mimogrede naj omenimo, da se zelo zanima za različne starinske in zgodovinske stvari ter dogodke svoje okolice. Doma ima kar lepo zbirko starega denarja, raznih starih, za zgodovino kraja dokaj pomembnih predmetov, poleg tega pa lepo zbirko spominov hrani tudi v svoji glavi.

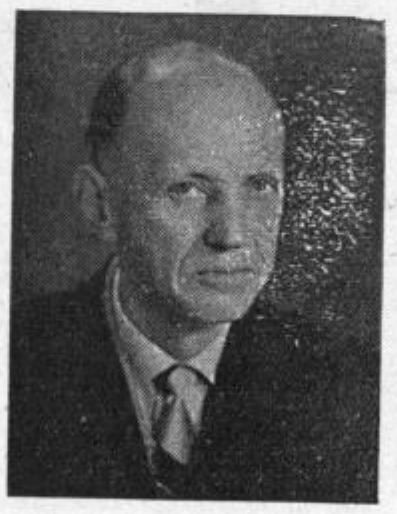

Ko smo ga vprašali, katere so glavne značilnosti vasi Žiče in Draža vas, ki skupaj tvorita krajevno organizacijo SZDL, nam jih je našteval kar po vrsti:

Vse do zadnjih nekaj let nazaj sta bili obe vasi pretežno kmetijski, njuni prebivalci pa so se bavili s poljedelstvom, živinorejo, sadjarstvom in deloma vinogradništvom. **V zadnjih letih se opaža precejšnja preusmeritev na živinorejo, zlasti na pitanje mlade živine. Kmetje že deloma opuščajo okopavine ter njive v večji meri posevajo z deteljo in lucerno. Ti dve kulturi dajeta dobro živinsko krmo, pa tudi manj dela je potrebno, saj se tudi iz naše okolice mladi delavci selijo v industrijo, bodisi na področju občine ali pa tudi v druge industrijske kraje.**

To preseljevanje nam je tov. Pavšer zelo konkretno ilustriral: **V vasi Žiče je sedaj 106 hišnih številk, toda od teh je samo 33 takih, kjer se v celoti bavijo vsi družinski člani s kmetijstvom. V raznih podjetjih in ustanovah je iz te vasi zaposlenih 84 ljudi, 22 je upokojencev, večje število mladine pa je na študiju v raznih srednjih šolah ali pa so učenci v gospodarstvu. Ti podatki dovolj jasno povedo, da še pred leti dokaj močna kmečka vas to podobo kar precej naglo menjuje. Da to narekuje vrsto sprememb v samem načinu kmetovanja in obdelovanja zemlje je seveda popolnoma razumljivo.**

Na vprašanje, kako je delal krajevni odbor v minulem obdobju, je predsednik povedal, da **so bili doseženi precejšnji uspehi, predvsem po zaslugi skupnega reševanja SZDL in članov krajevnega odbora.**

»Sicer nam že kar pogled po vasi pove, da lahko zaznamujemo določen napredek. Uredili smo javno razsvetljavo, napeljali telefon, sodelovali smo pri gradnji zdravstvenega doma v Ločah, skrbeli za vzdrževanje krajevnih cest, vodili smo skrb nad socialno ogroženimi ljudmi v kraju itd. Še bi lahko naštevali razne akcije, v katerih so naši člani sodelovali z delom, materialom, vožnjami ali denarjem, ko se je šlo za razvoj kraja. Le redki so še tisti, ki stoje ob strani, saj vaščani sami uvidijo, da gre to v njihovo korist. Poglejmo na primer samo telefon, saj ni potrebno hoditi peš za vsako stvar, posebno pa po zdravnika, sredi noči v Slov. Konjice ali Loče.«

Kako pa delajo društva in druge organizacije na vašem področju, smo še povprašali tovariša Pavšerja:

»Moram reči, da se stari način dela v prosvetnem društvu vedno bolj umika novim, klubskim oblikam izobraževanja, posebno mladine. Vendar imamo tu težave s prostori, ker je kulturni dom zaseden s strankami. V spodnjih prostorih doma bi se lahko uredili klubski prostori, kjer bi imeli na voljo razne časopise, mladina bi lahko igrala šah, pa tudi na televizijo bomo morali počasi misliti. Razvoj tehnike gre zelo naglo naprej in tu pač ne bomo smeli zaostajati. Sicer pa smo kljub temu imeli v preteklem letu več domačih kulturnih prireditev in nekaj gostovanj, Ljudska tehnika iz Zreč pa nas večkrat obišče s svojimi ozkotračnimi filmi. **Dobro je delal tudi odbor RK, isto pa lahko rečem tudi za gasilce, ki imajo v okviru krajevnega društva Draža vas - Žiče preko 200 članov, od tega tudi nekaj pionirjev in mladih deklet. Naj še povem, da ima naša organizacija SZDL zdaj 337 članov, od katerih je 67 mladine.** Odborniki se zavedajo svoje naloge, kar je seveda osnovni pogoj za dobro delo. V obeh vaseh smo za reševanje konkretnih nalog vedno našli skupni jezik in tako uredili marsikatero stvar. To nam je pokazala tudi nedavna letna konferenca članov SZDL, ki je bila dokaj dobro obiskana, pa tudi razprava nam je dala vrsto novih pobud in predlogov za delo v letošnjem letu.«

Seveda nas je ob koncu še zanimalo, katere so glavne naloge, ki jih bo SZDL v Žičah skupno s krajevnim odborom morala rešiti letos:

»Kot eno osnovnih vodil bo tudi v bodoče skupno sodelovanje, ker le tako lahko nekaj napravimo. To nam najbolje kaže praksa iz preteklih let. **Preko sekcije za kmetijstvo bomo pripravili predavanja o perspektivah kmetijstva v naši občini. Preko sekcije za komunalna vprašanja bomo skušali s prostovoljnimi akcijami državljanov urediti vasi. Tu bomo vključili tudi sekcijo za žene, ki bodo skrbele za cvetje in zelenje na hišah. Poleg tega imamo za letos v načrtu ureditev pokopališča, popraviti bo potrebno nekatere mostove na lokalnih cestah. Isto velja tudi za krajevne poti, kjer je redno vzdrževanje res potrebno.** Če bomo pri vsem tem poskrbeli, da bodo naši ljudje pokazali svojo pripravljenost za delo, potem upamo, da bo tudi krajevni odbor lažje zastavil svojo besedo pri občini, ko se bo razpravljalo o sredstvih, ki jih vsako leto dobe krajevni odbori iz občinskega proračuna..«

Ob pravem času

KONFERENCA KRAJEVNE ORGANIZACIJE SZDL MOZIRJE

Razprava o kmetijski problematiki, o zvišanju občinskega prometnega davka in o določbah novega odloka o javnem redu in miru v občini so bila glavna vprašanja, ki so jih obravnavali na nedavni konferenci krajevne organizacije Socialistične zveze Mozirje. Udeležba je potrdila, da se člani Socialistične zveze zanimajo za probleme svojega kraja in komune. Mnenja so bili, da bi morala krajevna organizacija Socialistične zveze kot doslej s svojimi člani sproti in ob pravem času ter sistematično obravnavati vse pomembnejše probleme iz življenja kraja.

S tem bi pritegnili k neposrednemu sodelovanju vsekakor še več prebivalcev. Ko so govorili o problematiki s področja kmetijstva so obravnavali številne probleme s področja kooperacije, dajanja zemlje v zakup, o agrotehničnih ukrepih, o davkih in drugem. Izrazili so željo, da bi Socialistična zveza sklicala sestanke po vaseh, na katerih bi se s kmeti pogovorili o številnih problemih in težavah, ki jih imajo. Socialistična zveza bo take sestanke sklicala v kratkem.

Glede zvišanja prometnega davka na maloprodajo od 4 na 6 odstotkov so zahtevali pojasnila, za kaj bodo namenili tako zbrana sredstva. Člani socialistične zveze so dali tudi nekatere pripombe za odlok o javnem redu in miru v občini. Bili so tudi mnenja, da bi morali v bodoče dati vse važnejše odloke v razpravo prebivalcem preden jih sprejme ljudski odbor.

Na koncu so se pogovorili še o nalogah, ki čakajo Socialistično zvezo v prihodnje glede nove ustave, novega statuta občine, družbenega plana in podobno.

-er

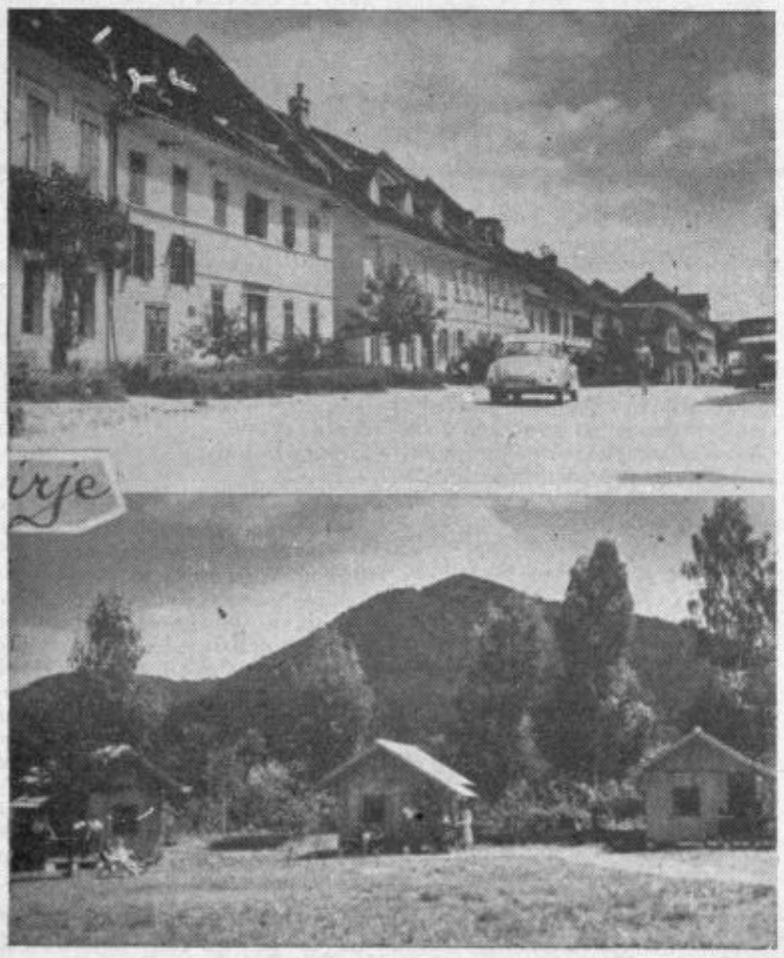

Dva motiva iz mozirske občine

Skupno pokopališče?

Zaradi neugodnih in pretesnih prostorov obstoječih pokopališč v Velenju in Šoštanju so predstavniki komunalnega podjetja v Velenju, ki je po ukinitvi pokopališčnih uprav prevzelo upravljanje pokopališč in pogrebne usluge, že nekajkrat razpravljali s predstavniki občine o lokaciji novega skupnega pokopališča za celotno dolino.

Dogovorili so se za Podkraj pri Velenju, to je na sredi poti med Šoštanjem in Velenjem. Vendar pa kaže, da ti razgovori niso dokončni in je tudi realizacija še zelo odmaknjena, čeprav je nuja že izredna, kajti pokopališče v Velenju je premajhno in je opravičljiva bojazen, da se bomo prav kmalu vprašali, kje bomo pokopavali.

Še o nenavadnem zaporu

Pred kratkim smo objavili v našem listu prispevek tov. Verkove iz Celja. Opisala nam je dogodek o NENAVADNEM ZAPORU na javnem stranišču pri celjski avtobusni postaji.

Po objavi tega članka se je zglasila v uredništvu našega lista v članku prizadeta tov. Marija Tanšek, ki je nameščena v javnem stranišču. Podala nam je pismeno izjavo o poteku dogodka. V svoji izjavi omenjena ni zanikala, da je tovarišici pripela, pač pa je kot razlog navedla nekaj neljubih primerov slabega odnosa tovarišice Verkove in njene prijateljice do nje in njenega dela. Omenjeni sta po njenem mišljenju dali povod za ta pripor sami, zato se pač ne bi smeli čutiti prizadeti.

Uredništvo je mnenja, da bosta spor rešili najbolje stranki sami, zato o tem primeru ne bomo več pisali.

Vaše vrstice

Hotel išče ime

Na račun gradnje novega hotela v Celju je bilo povedanih in napisanih že mnogo kritičnih besed — upravičenih in neupravičenih. Hvaležni smo za šaljive pripombe in za vrsto nesprejemljivih predlogov za ime novega hotela, kar priznavajo pisci sami. Sedaj nastaja vprašanje: ali investitorji resnično iščejo ime ali je to res samo kozerija.

Če je zadeva resna, naj pristavim še jaz svoj lonček k temu vprašanju. Ob resnem premišljenju sem prišel do zaključka, da zadeva ni tako enostavna. Dati pravilno ime novemu hotelu, ki naj pritegne domačine, zlasti pa tujce, je važno zato, ker tako ime ni prehodno, ampak spremlja podjetje (dokler hotel obstaja). K stvari!

Pustimo že udomačena imena v raznih krajih kakor so: Bellevue, Esplanade, Turist, Central, Merkur itd., itd.

Spričo razvitega evropskega in medkontinentalnega turizma moramo poleg domačega upoštevati tudi taka imena, ki so vsem narodom dostopna pa tudi Slovencem niso zoprna. Ime naj bo torej mednarodnega porekla, tod tako, da ne žali nikogar in kljub temu privlačno.

Morda mi športniki vseh p nog ne bodo zamerili, saj so mn gi izmed njih častno zastopa Slovence na svetovnih olimpij dah, da ne omenjamo neštet uspehov na mednarodnih tekma Zato dajmo novemu hotelu im ime hotela, ki bo privabil ta domačine kakor turiste iz vs delov sveta, zlasti pa športnik

Napis novega hotela naj b

Hotel Olimp

Privlačni sta imeni »Maribor »Ljubljana« in imena drug mest. Ko pa začnemo govoriti gostom takole: Kam greš? Kje bil? Kje se snidemo? ne moren reči: v Mariboru, v Ljubljani kje drugje, marveč le v Hote »Maribor« itd. Pri takem naziv nju so možne neštete pomote, k šele v telefonskem in dopisne prometu. Mnogo laže je reči: Gr mo v »Olimp«, čakal te bom »Olimpu«, prenočevali bomo smo v »Olimpu«. Mislim, da bili s tem imenom tudi ostali C ljani zadovoljni.

—o—

Vi ste za predlog novega imena celjskega hotela uporabili ime iz besednega zaklada starih Grkov. Vendar je vaš predlog nekoliko prepozen. O imenu novega hotela je razpravljal občinski ljudski odbor. Tudi oni so se odločili za ime iz stare zgodovine, le da so uporabili ime za mesto Celje iz besednega zaklada Rimljanov — odločili so se za ime Celea. To ime pa tudi ustreza vsem argumentom za vaš predlog.

Uredništvo

Kdo ima prav?

Tov. urednik!

Že sedem let stanujem v zasebni hiši v Kozjem. Najemnina mi je bila določena na podlagi točkovanja in izdane odločbe. Vendar pa je nastal med nami spor zaradi katerega smo se znašli pred poravnalnim svetom. V zvezi s tem prosim za Vaše mnenje in pojasnilo.

Vrata, ki vodijo v stanovanje so bila že dolgo časa potrebna popravila. Vsako ogrevanje prostora je bilo brezuspešno, zato sem na to opozorila lastnico hiše. Prosila sem jo, naj stvar uredi, vendar pa tudi moje večkratne prošnje niso pomagale. Toda tudi s tem nisem dosegla ničesar, zato smo primer reševali pred poravnalnim svetom, ki pa je odločil, da lastnica hiše plača za popravilo vrat 800 dinarjev, medtem ko moram jaz plačati 2200 dinarjev. Kaj porečete k tej razsodbi?

Marija Brilej,
Kozje

— — —

Podatki, ki ste nam jih poslali so skopi, zato tudi našega končnega mnenja ne moremo izreči. Razlika za poravnavo računa nas prav gotovo čudi obenem pa nas zanima, na podlagi kakšnih predpisov je poravnalni svet to določil.

Glede popravila vrat, pa vam sporočamo, da imajo vsi lastniki hiš možnost vlaganja 25 % od pobrane najemnine v SKLAD ZA POPRAVILA hiš. Če lastnica hiše, v kateri stanujete redno vlaga teh 25 % v omenjeni sklad, ji to plačilo prav gotovo ne bi smelo delati težav. To pa je seveda tudi odvisno od višine najemnine, ki jo plačujete za stanovanje.

Ker vaš kraj spada v pristo nost referenta za stanovanjsk zadeve pri Občinskem ljudske odboru Šmarje pri Jelšah, bo l ta vašo sporno zadevo lahk uspešno rešil.

Zakaj tako?

Tovariš urednik!

Bilo je v Žalcu. Toda prime ki ga bom navedel, ni tipič žalski, ampak jih lahko podobn srečujemo na vsakem koraku t di v naših drugih krajih, v Celj in podobno. Zato te vrstice ni samo kritika žalskega primer temveč kritika vse tistih, kj nekateri ljudje podcenjuje amatersko delo strokovnjakov a pa prizadevnih delavcev v naš družbenih organizacijah ter cen jo samo tisto, kar m o r a j plačati.

V Žalcu so se pripravljali tudi z velikim uspehom izved neko prireditev, ki so jo namen li mladini. Bilo je lansko let Angažirali so dolgo vrsto priz devnih družbenih delavcev, glavnem iz vrst prosvetnega k dra, ki so pripravili posamez točke, dali prireditvi ton in vs bino ter za vse žrtvovali ne sam svoje zamisli (ki jih nekate drago prodajajo, drugi pa pr tako visoko plačujejo), temv tudi veliko prostega časa. Sev da pa je bilo treba za uspeš izvedbo prireditve opraviti tu nekaj »tehničnih« del. Tako dali nekemu človeku nekaj jur kov za to, da je v dvorani ure stole, drugemu, nekoliko višji h norar, da je na rob odra postav cvetice v lončkih in tretjemu (višji honorar), da je narisal o roma napisal neko geslo in p dobno. Tako so izčrpali »skl za izvedbo te prireditve«. Blaga na je ostala prazna; zmanjka je denarja za tiste, ki so oprav največ in ki so si nagrado priznanje več kot zaslužili.

Čeprav je primer očiten (pa samo žalski, da ne bo zamere) skoraj ne potrebuje komentar se vendarle zdi, da nekateri n ljudje prav radi (ne vem zak pozabljajo na delo, ki ga opra ljajo prizadevni funkcionarji ostali v naših organizacijah ne čutijo potrebe, niti ne najde časa, da bi tem ljudem izre skromno besedico hvale, ki v sih več pomeni kot pa nagra v denarju. Zdi se celo, čeprav to povedano zelo ostro, da p cenjujejo to delo in vidijo sa tisto, katero m o r a j o plač

Več skrbi preventivi

Tov urednik!

V zadnji številki Vašega tednika, je bil objavljen članek pod gornjim naslovom. Članek je bil zelo zanimiv, zato je bil povod mnogim komentarjem. Marsikateri bralec je spoznal, da glista, ki zaide v človeško telo, le ni tako nedolžna, kot si je doslej predstavljal.

Vendar pa v članku pogrešam nekaj, kar bi pravzaprav k vsebini spadalo. Omeniti, odnosno poudariti bi morali namreč, kakšnega pomena je osebna higiena. Ne le otroci, tudi odrasli ljudje marsikdaj pozabimo, da prav z neumitimi rokami utiramo v naše telo pot bacilom, povzročiteljem gliščavosti. Da so vzrok okužbe tudi hišni vodnjaki, ki imajo svoje mesto v bližini greznic, to marsikdo na našem podeželju ne ve.

Menim, da ne bi bilo napak, če bi v vsakem sličnem članku navedli tudi vzroke bolezni in kako se lahko le-teh pri tem zelo pomembno vlogo, saj so obvarujemo. Osebna higiena odigra lahko bolezni navidezno sicer nedolžne, lahko pa za marsikoga usodne.

A. E. Celje

STROJI SO NEVARNI

Področje delovnih nezgod in obolenj je še vedno eno izmed tistih v konjiški občini, ki je še zelo pereče. O tem smo spregovorili nekoliko več z upravnikom podružnice zavoda za socialno zavarovanje v Slovenskih Konjicah tovarišem Lazarjem. Tako-le nam je povedal:

»Kolikor je razveseljivo, da skoraj na vseh področjih dela v občini beležimo lepe uspehe, posebno v proizvodnji, ustvarjanju narodnega dohodka in razširitvi proizvodnih zmogljivosti, toliko bolj neugodno vpliva dejstvo, da nam delovne nezgode, nesreče in razna obolenja hitreje naraščajo. Res je, da to ni v vseh podjetjih ali panogah enako, toda številke povedo to-le:

Na področju našega zavoda smo v lanskem letu zabeležili 505 nesreč pri delu, kar je za 67 manj kot v letu 1960. Podoben padec smo zaznamovali tudi pri številu obolenj, ki jih je bilo lani za 78 manj kot v letu prej. Vendar pa smo ugotovili, da je število zaradi obolenj izgubljenih delovnih dni za dobrih 7,6 odstotka večje kot v letu 1960. Če tu upoštevamo še to, da smo lani zaposlili okoli 5 odstotkov delavcev, ugotovimo, da je število izgubljenih delovnih dni precej poraslo.

Samo za zdravljenje v bolnicah, preglede v ambulantah in zdravila smo lani izdali nad 145 milijonov dinarjev. K temu moramo prišteti še 35 milijonov dinarjev, ki so bili izplačani za nadomestilo plač med boleznijo. Številke so kar visoke, saj povedo, da bi za ta denar lahko zgradili dokaj velik stanovanjski blok.

Analize poškodb pri delu nam pokažejo, da se poškodujejo največ mlajši in nekvalificirani delavci ter tisti, ki se na novo zaposlijo. To dokazuje, da posvečajo v podjetjih premalo skrbi novosprejetim delavcem, ki ne poznajo dovolj delovnega mesta in nevarnosti, ki mu tam pretijo.

Prepričati bi se morali, če uporabljajo zaščitna in varnostna sredstva itd. Poleg tega bi bilo treba že pri novogradnjah ali razširitvah misliti na delovno varnost ter bi bila štednja pri tem nesmiselna. Vse to pa je seveda odvisno od vseh zaposlenih, posebno pa še od organov upravljanja, tehničnih vodstev in političnih organizacij v podjetju. Le skupno, sistematično in med raznimi organi koordinirano delo nam lahko prinese ugodne rezultate.

V zadnjem obdobju ugotavljamo tudi vedno več prometnih nezgod. Zdi se mi, da se tehnika v prometu mnogo hitreje razvija kot miselnost ljudi. Večkrat pa so vzroki tudi v alkoholu in neupoštevanju prometnih ter drugih predpisov.

Da bi bilo vseh teh nesreč manj, bi morali vzrok obolenj globlje analizirati. Morali bi tudi vedeti, kaj delavec dela doma, če ne prinaša morda bolezni od doma zaradi nepravilne ali nehigienične prehrane, načina življenja in podobno. Ta vprašanja bi moral urejati socialni delavec ali za to odgovorna služba v gospodarskih organizacijah. Toda socialnih delavcev v podjetjih še nimamo, zdravstvena služba pa vsega ne zmore.

V nekaterih podjetjih pa vprašanja delovnih nezgod zadovoljivo rešujejo. V Tovarni kovanega orodja Zreče so na primer v letu 1960 imeli 225 delovnih nesreč, v lanskem letu pa le 117, kar je skoraj polovico manj. To so dosegli predvsem na ta način, da so delavca, ki se je na svojem delovnem mestu lažje poškodoval, začasno prestavili na drugo delovno mesto, kjer je lahko kljub manjši nezgodi bil polno zaposlen. To pa je le ena oblika reševanja teh problemov, morali pa bomo storiti še dosti več, je končal tov. Lazar.

V. L.

V KONJICAH GRADIJO

Kaže, da bodo v konjiški občini letošnje leto precej gradili, čeprav v glavnem le manjše objekte. Tako bodo v Slovenskih Konjicah nadaljevali dela pri gradnji novega stanovanjskega bloka, kjer bo dobilo nova stanovanja 32 družin. Za ureditev trgovskega lokala v isti zgradbi pa v letošnjem letu verjetno še ne bo dovolj sredstev. V Ločah že nekaj časa pripravljajo gradnjo novega četvorčka za stanovanja prosvetnih delavcev. Računajo, da bodo del sredstev zbrali tudi od posameznih podjetij. Če hočejo dobiti potrebne prosvetne delavce, je to edina rešitev.

Poleg teh je predvidenih tudi več drugih gradenj v posameznih krajih občine. V Zrečah nameravajo nadaljevati dela pri gradnji nove šole, ki so jih lansko leto morali zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ustaviti. Opekarna Loče ima v načrtu, da bi v letošnjem letu postavila novo halo, v kateri naj bi dobila potrebne delavnice tudi nekatera manjša podjetja v tem kraju. V Slovenskih Konjicah računajo, da bo z gradnjo novih prostorov pričelo podjetje »KOSTROJ«, ki je zemljišče zanje splaniralo že lansko leto. Tudi LIP bo preuredil nekaj delavnic. To bo istočasno tudi začetek rekonstrukcije tega obrata. Nove prostore bo letos verjetno končalo podjetje »Mizarstvo«, ki mu bo s tem omogočen nadaljnji razvoj. V njegove sedanje prostore pa se bo vselilo »Tapetništvo«, ki je imelo doslej dokaj tesne delavnice. V Vitanju pa bo razen manjših del pri šoli med največjimi gradnjami ureditev ceste iz Vitanja proti Rakovcu. Ta bo trajala več let, toda začeli bodo že letos. Ko bo cesta dograjena, bo tudi ta del Pohorja, ki je bogat z lesom, mnogo lažje dostopen. Za večino teh gradenj so sredstva že zagotovljena, tu in tam pa še kaj manjka.

V. L.

Janezova hiša

Zavod za varstvo kulturnih spomenikov je v Ljubnem odkril najstarejšo hišo v Zgornjesavinjski dolini.

Resnici na ljubo moramo zapisati, da je bila hiša že zapisana smrti, saj je na zunaj podrtija. Po pregledu so strokovnjaki ugotovili, da bi jo lahko prav lepo preuredili v muzej ali pa celo v gostišče — drugo bi namreč bolj ustrezalo Ljubnemu kot turističnemu kraju.

Restavracija hiše bi zahtevala 2 milijona dinarjev; pol milijona bi prispeval republiški zavod, polovico okraj, pol milijona bi dala občina in ostalo lastnik, ki bi še nadalje lahko živel v hiši.

Prav gotovo je to ugodna in obenem presenetljiva novica za vse, ki jim je do tega, da se tudi v naših krajih pospeši turizem.

PISMO UREDNIŠTVU

Razmajana zakonska zveza

Tovariš urednik!

Prosim Vas, da objavite še moj prispevek o razmajani zakonski zvezi. Treba bi bilo razdvojenemu, sicer odkritosrčnemu možu nuditi nepristransko **moralno oporo**, da najde zopet samega sebe in reši kar se rešiti da.

(po izjavah izkušenega moža).

Imate priznanja vredno najboljšo, resno dobro voljo utrditi razmajani zakon, ker bi se sicer v Vaši razdvojenosti in nemoči ne ozirali po javnem nasvetu. Vkljub odtujenosti svojih otrok ste očetovsko ponosni na nje in radi jih imate, saj oni niso krivi za razkrajajoče razmere. Otroci v nežni mladosti pa že po čustvenosti instinktivno bolj nagibajo k materi, ki se z njimi mnogo bolj ukvarja. Vaša skrb bi bila, da se po možnosti v znatni meri potrudite zanje, saj vendar nobena plemenita, prava žena in mati ne bo z zastrupljevalnimi odnosi zagrešila odtujevanje od očeta, kar se pozneje nad vsemi bridko maščuje.

V vašem članku ni bilo obtožbe, da bi bila Vaša žena slaba mati ali drugače hudobna, krivična, da bi hotela ustvarjati zoprno in duhamorečo hegemonijo, t. j. nadvlado enega nad drugim, kar bi bilo resnično **neznosno.** — Vsak človek je lahko osebno najboljšega značaja, za srečno zakonsko skupnost s človeško toplino in globino pa je neobhodno nujno potrebno vsaj globoko medsebojno spoštovanje, predvsem pa **duševna harmonija.** K tej tovariški skladnosti prispeva žena levji del — že po naravi —, **da je možu odkrita, odprta knjiga,** iz katere lahko vedno čita. Ako sta v ostalem oba zakonca na mestu, se bo razumevanje razveseljivo očitno izboljševalo, kajti možu ni vedno dano prodreti v tainost ženske narave, ki predstavlja sicer v mnogih primerih pravo sfingo. So primeri, ko so žene v nasprotju s splošnim ženskim značajem nenavadno molčeče, kar učinkuje neprijetno in odtujajoče.

Človeška lastnost, biti iz »krvi in mesa« pa je biološka zadeva, ki je pri obeh spolih verjetno na podlagi centralnega živčnega sistema **različno** razvita in ne predstavlja nobene osebne krivde, še manj pa zasluge. Tudi negativni pojavi bi se ne smeli zanemarjati.

Žena ima torej že po naravi dar in možnost, da s svojim milim značajem prvenstveno ustvarja v svojem domu fluid, blaženi mir in red. Poleg malih otrok nepospravljeno stanovanje pa Vas res ne sme motiti.

Samo z ženino pomočjo in uvidevnim sodelovanjem boste uspeli, kar je že s človeškega in družbenega stališča iskreno želeti. Vsaka zdrava družina pomeni celico v državljanskem smislu. — Vse se še lahko in mora dobro izteči že zaradi otrok. Medsebojne trajne krivice pa zamorejo disharmonijo spremeniti v sovraštvo z neslutenimi posledicami.

Petrovški

Preblizu skupaj

V Velenju že dlje časa skrbno odstranjujejo smeti. Nekaj pa je v zvezi s prostorom za odlaganje smeti narobe. V bližino prepogosto zahajajo skupine otrok iz vrtca pod nadzorstvom vzgojiteljic. Ta kraj je »Poseka«. Prostor za smeti je ograjen in leži na pobočju večje uvale, toda igrišče »Poseka« je dobrih 150-200 metrov vstran in Velenjčani menijo, da bi bilo dobro že sedaj pomisliti na morebitne posledice, ki bi se lahko zavoljo tega pripetile.

Žal pa moramo namreč ugotoviti, da imamo na tako razširjenem prostoru kot ga zavzema novo Velenje še vse premalo otroških igrišč. Res je, da so Velenjčani s prostovoljnim udarniškim delom zgradili čudovit park, da imamo otroško igrišče pri stadionu in jezeru ter še dve manjši, vendar pa ne smemo pozabiti, da je v Velenju že okrog 1000 predšolskih otrok, ki jim niti vrtec v dosedanji obliki, še manj pa asfaltna cesta lahko nudita razvedrila. Pa tudi starši so vedno v skrbeh, kadar otroka ni doma.

-ik

PRAVILNIKI NA PRETRESU

Na redni seji mozirskega zbora proizvajalcev so govorili o pravilnikih o delitvi čistega in osebnega dohodka gospodarskih organizacij občine Mozirje.

Zbor je ugotovil nekaj pomanjkljivosti pri sestavi pravilnikov; le-ti so ponekod neživljenski in papirnati, kar vsekakor slabo vpliva na odnose v kolektivu. To velja zlasti za manjše obrate, ki so odstopali od glavnih načel pri delitvi dohodka. Zbor je predlagal, naj pravilnike popravijo, pri delu pa naj jim pomaga sindikat.

Poudarili so, da je vsak pravilnik, ki ga ne izdelajo člani kolektiva, slab. Pravilnik mora biti zrcalo notranjega dogovora v kolektivu in pri sestavi mora sodelovati ves kolektiv.

M

NOVO GOSTIŠČE?

Na letni konferenci SZDL v Ljubnem so izglasovali priporočilo, da bi naj Semovo hišo v letošnjem letu spremenili v gostišče; menijo, da bi lahko sprejela pod streho lepo število turistov, dvesto ljudem pa bi nudila hrano. Vsekakor korak naprej!

Biserna poroka

Te dni sta zakonca Franc in Frančiška Fludernik iz Ljubnega ob Savinji praznovala redek jubilej — biserno poroko ali 60-letnico skupnega življenja.

Njuna življenjska pot ni bila posuta z rožicami. Bila pa je tako pestra, da zasluži pozornost in iskrene čestitke.

Franc Fludernik je s skromnim krojaškim zaslužkom preživljal 10-člansko družino, dokler ga ni odtrgal od nje vihar prve svetovne vojne. Po vojni se je vrnil k ženi in družini in njihovo življenje je bilo takšno kot večine slovenskih delavskih družin stare Jugoslavije.

Leta 1941. sta — kot mnogi drugi — tudi zakonca Fludernik okusila trdoto nemškega škornja. Njuna dva sinova so Nemci priprli zaradi sodelovanja z organizatorji OF in NOV in leta 1942. sta padla med prvimi talci zgornjesavinjske doline v celjskem Starem Piskru. Še isti teden so Nemci družino Fludernik odpeljali v koncentracijsko taborišče Tann na Bavarskem, od koder so se vrnili na izropani dom, izmučeni, toda ponosni, šele po osvoboditvi. Zanjo pa sta naša slavljenca darovala dva sinova in še pet ožjih sorodnikov — možev in sinov svojih hčera.

Draga jubilanta: še na mnoga leta in hvala Vama!

Živahnost v Ljubnem

Živahna razprava po poročilu na letni krajevni konferenci SZDL v Ljubnem, je razčistila vsa sporna vprašanja in približala navzočim vso problematiko domačega kraja.

Umna živinoreja, predvsem pa pravilno gospodarjenje z gozdovi pomenita glavni vir dohodkov. zato so na konferenci sklenili posvetiti teme dvema panogama vso pozornost. V zadružnih hlevih je danes 150 glav goveje živine in, kot vse kaže, bo treba v prihodnje zgraditi nov hlev, kajti stari že sedaj ne zadošča več. Delo v hlevih je plačano akordno — in mimogrede povedano — zasluži hlevar mesečno 22 do 32 tisočakov. Vse to pomeni, da si hlevar prizadeva storiti res vse, da bo živini kar najbolje.

Na konferenci so govorili o problemu planinskega kmetovanja, ki bo nedvomno izumrlo, brž ko bo družbeno in ekonomsko neutemeljeno. Že zdaj je na kmetijah premalo delovne sile, kar je nujna posledica razvoja.

Pa še nekaj: povodenj je podrla jezove. Ti zdaj nemirno čakajo pomoči. Vodna skupnost v Celju ni ostala gluha za krik obupanih domačinov, ki se upravičeno boje, da jim bo deroča voda podrla tudi most. Za obnovo jezov so jim dodelili 30 milijonov dinarjev.

In k epilogu tega razglabljanja še tole: V Ljubnem se je politično in društveno življenje zelo razmahnilo in je zajelo tudi najoddaljnejše hribovske domove. O tem govore prostovoljne delovne ure, ki jih je bilo ob pripravah za »flosarski bal« štiri tisoč, potem — podarjeni les za gradnjo nove šole v Rastkah — in končno, o tem priča tudi dobro obiskana letna konferenca SZDL.

V Slatinah je zasvetila luč...

ŠE HIP

in že je zaslepljujoča svetloba napolnila tesno kmečko izbo. Kopica otrok je stala ob hišni gospodinji in vsevprek spoštljivo moledovala, da bi smela tudi sama vklapljati in izklapljati to čudovito novost. Blesk oči je zgovorno pričal, kaj jim pomeni nova luč.

Starejši kmetje so sneli pokrivala in se spogledovali vzpodbudno in v sramežljivem zadovoljstvu. Obrazi so izžarevali polno neizgovorjenih besed, veselje in težave, ki so jih morale družine malih kmetov premagati, da so si pridobile to nepogrešljivo silo novega življenja.

Ponosni so bili nase in celo 39-letni sosed, ki je bil najdlje kluboval novotariji, je z mladeniškim glasom zategnil: »Ej, pa je le imenitna takšna luč, ki kar sama sveti!«

Pritrdili so mu s smehom; nam pa, ki smo prisostvovali otvoritvi, je bilo kar težko razumljivo, da lahko vsakodnevna nujnost povzroči tolikšno veselje.

Prijatelj se je primuzal iz kuhinje in prišepnil: »Boš videl, pravcata kmečka ohcet se pripravlja!«

Pladnji so začeli romati v izbo. Otroci so se stisnili okrog velikega krožnika na krušni peči, a vendar so vneto vlekli na uho naše pogovore, s pogledi pa viseli na stikalu.

Zdravice so nas tudi notranje razveselile in tov Alojz Ocepek — predsednik elektrifikacijske komisije — je s pomočjo tajnika Janka Kumra začel:

»TAKOLE SE JE ZAČELO —

Okrog in okrog so bilj že vsi zaselki elektrificirani, »naših sosedov,« odkašljal se je in pogledal na kmete, ki so za hip zasrepeli v čase, »pa ni bilo moč prepričati, čeprav smo le dobre četrt ure od Šmartna ob Paki. Takoj po vojni sem na lastno pest hotel napeljati elektriko, a mi niso dovolili, ker sem imel pretanko žico, petnajst let pa že hranim Wolframovo žarnico, ki je tudi danes kot prva zasvetila v veži. Vedno sem pogorel z agitacijo. Pred dvema letoma pa se je začelo resno delo. Odpor je prenehal in s tovarišem Kumrom sva se pomenila s podjetjem Elektro Celje ter krajevnim odborom in odtlej opravila ne vem koliko potov. Sitnarila sva na veliko, a moram reči, da so nam vsepovsod šli na roko. Sami smo prispevali okrog 600 tisoč dinarjev v drogovih, z zemeljskimi deli in denarjem, preostali milijon pa smo dobili od občine, krajevnega odbora, kmetijske zadruge in podjetja Elektro Celje.

Iz srca hvaležni pa smo predvsem delavcem podjetja Elektro, ki so pozabili na običajen 8-urni delavnik.

Vidite, sedaj smo pa srečni. Toda sitnaril sem pa močno, kajne tov. Ravljen,« je dejal stari Ocepek in se nasmehnil sedanjemu občinskemu sekretarju Zveze komunistov.

Jedila so se zvrstila, kozarci so krožili in kmalu so tudi naši spomini zašli v najsvetlejši čas — narodnoosvobodilno vojno. Pred nami se je počasi izluščil lik starega Ocepka, prvega partizanskega puškarja v Šmartnem ob Paki, nemirnega samouka-novatorja, ki je poleg obdelovanja prgišča zemlje vseskozi brkljaril kot pravcati strokovnjak za izdelovanje kompliciranih ključavnic.

OB SLOVESU

je vino razgibalo duhove, naši pogovori pa še bolj napeli ožarjena lica otrok.

Za zaključek je Elektro Celje predvajalo v mali izbi 4 kratke filmske reportaže o nevarnostih električnega toka in o pravilnem ravnanju z njim in vzdihi začudenja niso bili redki, kajti dobra polovica kmetov je prvič videla kino predstavo.

Še krepak stisk roke, nekaj okornih, toplih besed in že smo ob srečnih obrazih kmetov, ki so navdušeno razpravljali o močni svetilki na dvorišču, ki nam je osvetljevala zasneženo pobočje, zavili v gozd in čutili, da smo tudi mi bili deležni sreče teh ljudi, ki so tako dolgo bili odrezani od ene najnujnejših žil novega življenja.

Pojasnilo o nekem Trifunoviču

Na članek »Živo in poetično — naivno in patetično«, ki je bil objavljen v zadnji številki, smo prejeli dvoje odgovorov, od katerih objavljamo zaradi pomanjkanja prostora tokrat le tistega, ki nam ga je poslalo SLG.

Če se loti kritik kritika in mu očita nestrokovnost, potem pač pričakujemo, da bo vse, kar bo očital, zares nestrokovno. Neki L. Borštner pa v 6. št. CT prav zares ni vedel, kako bi se še bolj spravil nad kritika Trifunovićeve »Pravljice o carju in pastirju«, saj je na kulturno stran spravil kar cel pamflet. Da pa bi ostal dokončni arbiter, kratko malo pribije dejstvo, »da na Slovenskem pač niti dva kritika o isti predstavi ne sodita enako in da ima potemtakem vsaka predstava toliko različnih kritik, kolikor je različnih kritikov.« (Naj to razumemo tako, da ima potemtakem vsaka predstava 300 po gledanju in okusu nasprotujočih si gledavcev in da je Pravljica uprizorjena na 300 različnih načinov!?)

Ne zanikamo dejstva, da ima vsakdo pravico gledati s svojimi očmi in razumeti s svojimi sposobnostmi in tudi objavljati svoja dognanja — z edino zahtevo, da je objektiven! Kot skromen prispevek k polemičnemu članku pa bi dodali le kratko pojasnilo o »nekem Trifunoviću«, s katerim se je L. Borštner žal površno seznanil.

Boško Trifunović je dramaturg Sodobnega gledališča v Beogradu, rodil pa se je 1920. leta v Topoli. »Pravljico« je napisal 1956. leta Na anonimnem tečaju za dramska dela v Sarajevu leta 1957. je bila le-ta nagrajena z najvišjo nagrado. Do sedaj jo je uprizorilo preko 200 profesionalnih in čez 100 amaterskih gledališč. 1958 leta so jo igrali na Sterijinem pozorju, a 1960. l. na svetovnem mladinsem festivalu v Palermu — Italija. Sledile so neštete radijske priredbe. »Pravljica« je natisnjena v izdaji Narodne prosvete Beograd, v tisku pa je že tudi pri Prosvetnem servisu v Ljubljani.

Toliko le o tem pisateljevem delu.

SLG Celje

S svečane seje ob Prešernovem dnevu

Priznanje zglednim delavcem

V okviru slovenskega kulturnega praznika — Prešernovega dneva je bila prejšnji četrtek dopoldne pod predsedstvom Marice Frece-Zorkove svečana seja Sveta za kulturo in znanost občinskega ljudskega odbora Celje, ki so se je udeležili najvidnejši kulturnimi delavci.

Na seji je podpredsednik občinskega ljudskega odbora Roman Boben govoril o pomenu kulture v komuni, pri čemer je poudaril pomen družbenega samoupravljanja kot enega izmed bistvenih elementov, ki naj poleg materialne osnove zagotovi vsestransko uspešno dejavnost. Dodal je, da nam materialne osnove v naši komuni nudijo dovolj možnosti za razgibano kulturno dejavnost in da so v tem sklopu pomembne nekatere zlasti profesionalne kulturne ustanove, kakor gledališče in knjižnice, pa prav tako tudi amaterska kulturna društva, ki vključujejo veliko število odraslih in mladine. Toda da bi to dejavnost dvignili še na višjo raven, bi bilo treba poskrbeti za kvalitetnejše programe njihovega dela, predvsem pa odpraviti zastarele oblike in šablone. Ko je govoril o materialni osnovi, je med drugim dejal, da bi bilo nujno kulturno umetniškim ustanovam in kulturnim delavcem ustvariti tiste pogoje, v katerih bi njihovo delo prišlo še do polnejšega izraza. Sredstva, namenjena za kulturno dejavnost, so v zadnjih letih rasla, toda ker jih je v glavnem določal proračun, se je pokazala potreba po ustanovitvi sklada za finansiranje kulture, pri čemer bo njegov osnovni smoter, da bo zagotovil skladen razvoj te dejavnosti z ostalimi panogami. S skladom bo upravljal poseben organ, delitev sredstev pa naj bi izhajala iz programiranja kulturne dejavnosti, iz delovnih programov, kar pomeni, da bomo prešli od finansiranja ustanov k finansiranju dejavnosti. Ta okoliščina bo seveda našo kulturo postavila v docela spremenjen položaj.

V nadaljevanju svečane seje je Marica Frece-Zorkova seznanila navzoče s programom Sveta za kulturo in znanost v tem letu. Ta si je poleg formiranja sklada zastavil vrsto pomembnih nalog, med katerimi velja omeniti prizadevanje, da bi še bolj spodbudili h kulturnemu ustvarjanju, nadalje pomoč ustanovam pri izdelovanju njihovih pravilnikov o delitvi dohodka, kakor tudi krepitev dejavnosti amaterskih društev.

Svečana seja ob Prešernovem dnevu pa je bila naposled posvečena tudi počastitvi štirih zglednih kulturnih in prosvetnih delavcev. Med njimi so poleg priznanja prejeli še praktična darila — neutrudni in hkrati najpomembnejši celjski znanstveni delavec JANKO OROŽEN ter požrtvovalni prosvetni delavci STANA MIHELIČEVA, DARINKA JOŠTOVA IN TONE ZORKO. Svet za kulturo in znanost občinskega ljudskega odbora je s tem izrekel zasluženo priznanje tistemu deležu v naši prosvetni oziroma znanstveni dejavnosti, čigar vrednost je trajna, oziroma čigar nesebičnost kakor je v obrazložitvi poudaril tudi tajnik Sveta Gustav Grobelnik, ima družbeno pomemben značaj.

dhr

Lep večer v počastitev Prešernovega dne

Že vrsto let prirejjo v Celju vsako leto akademijo v počastitev največjega našega pesnika Dr. Franceta Prešerna. Tudi letos je bila v četrtek zvečer skrbno prirejena akademija v veliki dvorani Narodnega doma.

Lepaki po našem mestu sicer niso povedali kdo je bil prireditelj. Po udeležbi sodeč pa poslušalce to ni motilo. Dvorana je bila skoraj pretesna.

Pri priredittvi so sodelovali profesor Jesenovec, ki je govoril o pomenu prešernovega dne. Sodelovali so še mladinski pevski zbor »France Prešeren« iz Celja, ki je zapel štiri mladinske pesmi, člani literarnega kljuba celjske gimnazije, recitatorji celjskega učiteljišča. Sledila sta še tov. Marija Tabor in tov. Ciril Zalesjak s samospevi. Oba pevca sta člana Prešernovega zbora. Za zaključek je zapel mešani pevski zbor »France Prešeren« iz Celja Prešernovo Zdravico, Flajšmanovo »Luna sije«, Bučarjevo »Ruži« in Verdijev zbor Sužnjev iz opere »Nabucco«.

Smemo trditi, da je bila prireditev zelo skrbno pripravljena. Posamezne točke sporeda je prijetno povezovala tov. Ivica Jeršičeva. Vsi izvajalci sporeda so bili nagrajeni s spontanim odobravanjem poslušlcev.

Ne moremo pa mimo dejstva, da med poslušalci nismo opazili nobenega predstavnika celjske javnosti, niti ne kulturnih delavcev. Menimo, da bi prav slednji bili dolžni priti na to prireditev.

-il

Jože Horvat-Jaki: Obraz

Izza »kulis« Delavskega odra

Če je res, da je največji kapital, s katerim razpolagajo posamezna amaterska društva, ljubezen njihovih članov do kulturnega udejstvovanja, velja to v polni meri za celjski Delavski oder, s pripombo, da je ta poleg tega še med tistimi »srečniki«, ki sicer ne žive v docela urejenih finančnih razmerah, ki pa jim naša družba vendarle daje, kolikor more. Pri tem je treba dodati, da sredstva nikakor niso neznatna in da si tudi Delavski oder prizadeva, da bi jih upravičil.

Zlasti v zadnji sezoni v tem pogledu ni bilo kakšnih težav, še celo več, razumevanje občinskega ljudskega odbora kakor občinskega sveta Svobod in prosvetnih društev je omogočilo, da je bila finančna bilanca Delavskega odra med najugodnejšimi v zadnjih letih. Ker pa razumljivo ni mogoče pričakovati, da bi vse potrebe krila občina in svet Svobod, se je pri Delavskem odru porodila misel, da bi si za naprej zagotovili del sredstev tudi iz rednih abonmajev, ki bi jih razpisali za najmanj šest predstav v sezoni za kolektive in šole. S tem, menijo, bi naposled tudi približali Delavski oder osnovnemu namenu, ki je zapopaden v njegovem imenu.

Takšna zamisel ima prav gotovo svojo realno utemeljitev, kar pomeni, da tudi ni praktično neuresničljiva. Delavski oder je namreč v času svojega obstoja že dokazal, da je, čeprav amaterski, vendarle zrel organizem z resnimi ambicijami, ki mu uprizarjanje posameznih del ni zgolj nekakšna zabava, marveč ki skuša z njimi prispevati h kulturni dejavnosti v Celju in izven njega. Kar je pri tem poglavitno, je to, da ima vselej dovolj vnetih sodelavcev, celo toliko, da ne more zaposliti vseh, in da skuša tudi svojo repertoarno politiko usmerjati v potrebe občinstva in hkrati v skladu z možnostmi, ki jih nudi ustrezna dramska literatura. Toda tu se seveda poraja težave, s katerimi se borijo pravzaprav vse dramske družine, saj literature, ki bi bila prikladna tako po vsebinski kakor tehnični plati, občutno primanjkuje. Kljub temu, da je Delavski oder v povezavi s Prosvetnim servisom, ni vedno najti dela, ki bi ustrezalo vsem kriterijem (manjši zasedbi vlog, zmogljivostim odra itd.). Problem je toliko občutnejši spričo okoliščine, da je tudi občinstvo vedno bolj zahtevno in da se potemtakem ne zadovolji s čimer si bodi.

Tako je letošnja sezona kljub vsem tem težavam vendarle prinesla določen uspeh. Medtem ko ansambel trenutno študira Petrovićev Vozel in bodo učiteljiščniki kot člani Delavskega odra uprizorili Mišnico A. Christie, so bile doslej tri premiere: Cankarjev Hlapec Jernej, Linhartov Matiček se ženi in Hep Van Delfta Hura soncu in dežju (mladinska igra), ki so z vsemi svojimi predstavami privabile preko šest tisoč obiskovalcev, med njimi veliko število šolske mladine. Matička pa je Delavski oder uprizoril tudi v Cinkarni, pri čemer je bila dvorana do kraja polna.

Da pa bi Delavski oder končno dobil še mikavnejše »zunanje lice«, so v teku pleskarska dela, ki bodo mračno in mrzlo dvorano nekdanjega kina spremenili v okusen prostor, kamor bodo poslej ljudje nemara še raje zahajali.

Dvoje nevzpodbudnih primerov

Prvi primer:

V neki občini v našem okraju ima neka šola telovadnega učitelja. Ta učitelj je mlad, ima ustrezno izobrazbo z opravljenim zaključnim izpitom in zato poučuje telovadbo. Toda s to telovadbo nekaj ni v redu. Od predvidenih treh ur jo je upravitelj skrčil na dve uri, v zameno za tisto uro pa pričel uvajati nekatere praktične predmete, katerih praktičnost je verjetno utemeljena, vsaj s stališča približevanja pouka praksi. Toda... Ker namreč zopet nastopi toda, nujno nastopi tudi pomislek, da takšno stališče ne more izključevati vseh drugih stališč in da zato uvajanje praktičnih predmetov na račun telovadbe ne more biti v celoti utemeljeno. Če namreč pustimo ob strani to, da je telovadnica prazna, da je to objekt, ki bi ga ponekod morda radi imeli, a ga nimajo, kakor tudi, da lahko navsezadnje šolarji »telovadijo«, preprosto, v naravi, se ob tem poraja še nekaj drugega, in sicer vprašanje mesečnih dohodkov učitelja, ki je praktično brez ur! In res. Mesečni dohodek tega telovadnega učitelja znese nekaj čez 16 tisočakov, možnosti honorarnih ur ni, da bi telovadbo še bolj skrčili, pa morda so še. To pomeni, je verjetno, da se dohodek še zniža.

Drugi primer:

V neki občini v našem okraju je na neki šoli učitelj, ki zasluži 15 tisoč din na mesec, ker njegov predmet baje ne »nese«, ker baje nima možnosti, da bi kaj zaslužil postrani, ker je mlad itd. Ker ga na službeno mesto veže štipendija, je finančno in moralno vezan, da jo odsluži. Ko jo bo odslužil, pa bo šel drugam, verjetno iz prosvete.

Tako bo prosveta izgubila dva učitelja, kajti tudi učitelj iz prvega primera jo bo zapustil, kakor hitro bo mogel.

Takih primerov je verjetno še več, so nevzpodbudni in zato vzpodbujajo k reševanju, še posebej v tem času, ko se šole ukvarjajo z izdelovanjem in sprejemanjem pravilnikov. Ne gre za to, da bi namigovali na nizke zaslužke, ki razumljivo vsepovsod ne morejo biti in ne bodo enaki, očitno pa je, da tam, kjer jih bomo omejevali z zgledi iz prvega primera, ne bomo dosegli kaj več kot kakšno neprijetno problematiko, ko nam bodo namreč učne moči uhajale drugam. Poleg tega se vsiljuje še misel, da takšno omejevanje, ne glede na morebitne »antitelovadne« pobude, nasprotuje osnovnim smotrom novega sistema delitve dohodka v prosveti, ker kratkomalo sploh onemogoča, da bi človek, pa najsi bo to telovadni učitelj, delal!

Ker je primer sam na sebi prav gotovo izjemen, ne bi hoteli z njim ničesar posploševati, zato se zdi samo vredno nanj opozoriti, še preden bi utegnil od kod priti kakšen podoben »odsev«.

dhr

Pismo od enih dogodkov

Dragi urednik!

Ker se je zdaj že s polno paro začel pouk, kar se reče, da nam uhaja Para iz telesa od prevelikega švicanja, nimam dosti cajta, da bi ti lahko napisal eno bolj obširno pismo od enih dogodkov, katere sem doživela v zadnjem cajtu, kajti moram se namreč učit, če bom hotel kdaj kaj znat, ker kot veš še noben človek ni učen na Zemljo padu, kar sta zadnjič rekla tudi naša mama in ata. Ker pa nesmem stavka začenjati s ker, ker to ni ena lepa slovenščina, kakor smo izvedeli od našega tovariša ga pa ne bom začel s ker, ker je to res en veznik, kateri mora stati v sredini stavka. Torej, ker še ni tako dolgo, odkar smo imeli športni dan, se je ponudila prilika, da smo doživeli prvi lep dogodek, ob katerem ti moram povedati, da nas je vse zelo razveseljil, kajti sedenje človeka zlo utrudi, kar se reče, da je tudi nezdravo za telo, katero mora biti med poukom skoz sklonjeno, ob čem lahko postane puklasto. Zato je stega stališča uvajanje športnih dni nujno, kar se reče, da bi se naj začeli zanimati tudi v pisarnah za ene pisarniške dneve, ob čem tisti dan nebi uradovali, ampak se razgibavali.

Drug tak dogodek, kateri je še od večje važnosti, je en film, kateremu se reče v 80 dneh okoli sveta, katerega je napisal Žiles Verne in kateri je tudi pri nas zbudil velike simpatije, tako da smo komaj čakali kdaj bo odrasle človeke obšel en občutek, da nam bojo odstopili mesto v vrsti pred blagajno. Ker jaz in še nekaj mojih sošolcev nismo prišli do kart za ob štirih, smo šli v kino ob osmih, pri čem nas je bilo zelo strah, če bi naleteli na kakšnega tovariša ali tovarišico, ker bi to pomenilo eno sigurno kazen in eno slabše vedenje na koncu leta. Na srečo pa razen nekih Mulcev iz ene druge šole ni bilo nobenega tovariša in tovarišice, kar se reče, da smo imeli srečo, da smo lahko gledali tako dolgo potovanje okoli sveta. Odrasli so takoj pripomnili, da danes prej lahko pride človek okoli sveta kakor do kart. Najbolj napet je bil dogodek, ko Indijci napadejo cug in ko se s konjev poganjajo na cug, nakar ujamejo tistega spremljevalca od Foggota, katerega hočejo zažgati na grmadi. Ker so Mulci iz sosednje šole takoj začeli klicat onim drugim, naj ga rešijo, so ga res rešili, kar je šlo na živce odraslim, kateri so pripomnili, naj bojo tih. Tako je prišlo do enega napetega stanja. Sicer pa moram povedat, da smo jih pardonirali in da so nas tudi odrasli pardonirali, kar se reče, da obojni uživamo ugled pred drugim, kar je narbarž posledica hitrega razvoja današnjega otroka in hitre zrelosti, katere pa včasih ni bilo, saj kot je rekel naš ata, včasih še pri dvajsetih letih niso kadili, danes pa že kmalu ne boš mogel v šolo, če ne kadiš, in da upa, da jih bo en hipnotizer odvadil kajenja.

Te pozdravlja Pepi Šolar

Filmi ki jih bomo gledali

Jaguar gospodar džungle

Najnovejše Disneyevo delo iz serije pri nas že dobro znanih filmov o »resničnih prigodah v naravi« so posneli v slabo raziskanih džunglah Amerike. Pripoveduje nam o življenju vladarja teh krajev — jaguarja in mnogih drugih zvereh, ki žive vzdolž reke Amazonke. Osnovna misel filma je v tem, da nam prikaže sorodnost vseh mačk — od naših domačih do najbolj divjih. Tako se srečamo s tigrom, leopardom in jaguarjem, ki so vsi odlični lovci in med katerimi je največji lovec jaguar, resnična džungelska mačka. Ob razčlenjevanju njegovega življenja spoznavamo tudi ostale prebivalce džungle: opice, različne vodne ptice, južnoameriške krokodile; prvič pa lahko spoznamo tudi nenavadno ribo piraroku, ki postane slastni plen črnega jaguarja.

Tako je kamera Disneyev snemalcev, ki so prepotovali 40 milj dolgo pot vzdolž reke Am zonke, da bi posneli to delo, z znamovala tudi boj jaguarje družine z najbolj nevarnim divji prašičem, pa tudi izreden priz v katerem jaguarjeva družina n pade krokodila. Nenavadna ig vseh mogočih vrst opic, divja pota tropskih rastlin in rož, kr tost divjih zveri v boju za obst nek so izreden okvir za to nen vadno zgodbo o družini najb krvoločne in hkrati najlep džungelske mačke — jaguarja. film po pravici uvrščajo med na bolj uspele Disneyeve filme, p snete v naravi. Velika množi posnetega filma je omogočila J mesu Algarju, režiserju najb uspelih tovrstnih del, kakor P stinja živi in Izginjajoča preri da je ustvaril izredno dramatič in lepote polno podobo življen še neoskrunjene džungle ob re Amazonki. Zato štejejo Jaguar za najbolj uspeli tovrstni film le 1960. Nabavilo ga je distribuc sko podjetje Vesna film.

Nikoli v nedeljo

Grški film z ameriškim nas vom: Never on sunday. Film n ta naslov, ker je scenarij na sal zanj in ga zrežiral znani r kdaj ameriški rež. Jules Dass Sicer pa poleg njega nastopajo njem grški igralci, od katerih v lja omeniti Melino Mercouri, je poleg režiserja (nagrada Ev pa) prejela 1960. leta nagrado najboljšo žensko vlogo na fes valu v Cannesu.

Če je res to, da nastajajo um nine tedaj, kadar ustvarjalec vori o tistem, kar resnično lju velja za ta film ugotovitev, da je nekdanji ameriški režiser D sin, ki ga poznamo predvsem filmih Tisti, ki mora umreti Precep, zaljubil v Grčijo, nje sonce živahne ulice grških m in odkrite, za dobro voljo in sem vnete prebivalce. O Grč malih ljudeh, ki živijo v prista škem mestu Pirej, grških pesn in plesih govori namreč film N koli v nedeljo.

Film bi lahko označili za duhov komedijo, psihološko študijo sociološko razmišljanje. Če ne rektno, vsaj posredno in zani vo, vedro, veselo in optimistič

TOVARIŠ KRULC

Referent za prošnje, tovariš Krulc, je pravkar pospravljal malico, ko so se odprla vrata in je vstopil droben, suhljat možiček v obnošenem površniku in velikih okornih čevljih iz surovega usnja.

Tovariš Krulc je bil osebnost, imel je poleg tega tudi avtoriteto, avto, teto in tako dalje, in ker je to bil in je to imel, je nemudoma prebodel prišleca s pogledom lastnika avtomobila in pripomnil z glasom človeka, ki ima avtoriteto: »Pri nas je taka navada, da vsakdo potrka preden vstopi, to je prvič...«

Nastal je kratek premor, ker je tovariš Krulc odgriznil pol klobase in četrt žemljice in oboje zalil s požirkom črnega vina. Ob tem kratkem intermezzu so se njegove oči prevlekle z rahlo tenčico ugodja in niso bile več tako osorne, kar je dokazovalo, da se skriva za njegovo zunanjo robatostjo notranjost, ki je dostopna za vse lepote tega življenja.

«...to je prvič,« je nadaljeval referent za prošnje. »Drugič, zapiramo pri nas vrata...«

Možiček je urno stopil k vratom in jih zaprl, kar je referentu znova potrdilo, da je resnična osebnost.

»...in tretjič je zdaj čas malice. Razumete? Še pes mora imeti pri jedi svoj mir.«

Ko je izrekel to misel, se je tovariš Krulc spet posvetil klobasi, žemljici in vinu, možiček pa je zamrmmral nekaj v opravičilo in hotel sesti na enega izmed udobnih foteljev, da bi počakal.

»Četrtič pa,« je rekel tovariš Krulc med žvečenjem, »imamo na hodniku za stranke klopi.«

Besedo »stranke« je poudaril na poseben način, kar je pomenilo, za stranke tvoje baže.

Možiček je po vsej priliki razumel smisel poudarka, ker je komaj opazno zardel in brž zapustil sobo.

Ko je tovariš Krulc pogoltnil poslednji zalogaj in izpraznil stekleničico črnine, se je zleknil v stolu, naslonil noge na mizo in si prižgal cigaro. To je bil trenutek, ki se ga je vsako jutro znova veselil, tako rekoč najlepši trenutek dopoldneva. V miru je puhal pod strop oblake dima in sanjaril. Da, sanjaril, kajti tudi on je imel smisel za poezijo, čeprav mu je bil najljubši uradni list. Kopal se je v rožnatih mislih, v skritih mislih. Teh misli ne bi bil nikomur zaupal, niti svoji ženi, ker bi ga bilo sram, da bi kdorkoli vedel, kako mehkega srca je pravzaprav, in ker je pri sebi najbolj cenil to, da je veljal za stvarnega človeka, ki zna zgrabiti življenje na pravem koncu, ki je kratkomalo tisto, kar je imenoval »mož na mestu«.

Najprej so se mu misli motale neurejeno in brez prave podobe. Sukljale so se z dimom pod strop, se poigravale in poplesavale sem ter tja, zdaj se je videl, kako stopa iz avtomobila, ga zaklepa, ga obkroži in obrca gume, nakar pogleda po ljudeh... zdaj spet se je odpravljal vanj, najprej ga je obkrožil, obrcal gume in... Počasi pa so se mu misli uredile in dobile določeno smer. Tovariš Krulc si je namreč gradil hišico. Pravzaprav je še ni gradil, toda bila je že toliko kot zgrajena, kajti bil je mož na mestu in če se je v njegovi možati glavi porodila misel, jo je tudi uresničil, kakor pribito. Spočetka je bilo seveda vse zamotano. Zgraditi hišo ni kar tako, kot če bi brcnil psa. Treba je tega in onega, nu, in kdo ve, po katerih poteh bi bil moral zbrati denar, če bi se žena ne spomnila na strica, ki je zelo bogat in ki ima posestvo, vredno lepih milijončkov. Živi ob hrvaški meji in nekega dne se je žena odpeljala na obisk, da bi obnovila stare zveze z ljubljenim stričkom in se tudi vrnila z zanimivimi novicami. Stric je obljubil opeko in pesek. Toda to je bilo še najmanj zanimivo od vsega, kar je povedala žena. Striček je neznansko bogat, star čudak in samec, že precej na koncu, kar je pomenilo čudovite obete za prihodnost. Tovariš Krulc si je na tihem čestital, da si je izbral ženo s tako imenitnim stričkom. Opeka je kmalu prispela in tovariš Krulc je bil zdaj lastnik čudovitih temeljev in polovice visokega pritličja. Razen tega pojdeta danes popoldne z ženo na kolodvor po strička, ki sta ga povabila na obisk, ker »si Nace tako zelo želi, da bi Vas spoznal«, kakor je zapisala žena v pismu. Posadil bo strička v fička poleg sebe in mu med potjo kazal različne znamenitosti mesta, in ko se bodo pripeljali mimo podjetja, bo rekel: »Tu, dragi stric sem pa jaz v službi.«

Tisti hip so se s treskom odprla vrata. Tovariš Krulc je besno pogledal, da bi videl, kdo ga je tako surovo zbudil iz sanjarjenja.

Bila je njegova žena.

»Butec ti stotisočkratni!«

Takega pozdrava tovariš Krulc še ni bil nikoli slišal iz ust svoje soproge.

Debelo jo je pogledal.

»S stričkom sve ta hotela presenetiti, rekel je, da te bo obiskal v pisarni, ti pa ga postaviš pred vrata...«

Tu so se besede Krulčeve žene utopile v potokih solz in krčevitem ihtenju, tovariš Krulc pa v globokem molku.

V. B.

Novo ime avtomobilizma

Nedavne avtomobilske dirke v nekem mestu v Avstraliji so dale javnosti novega asa. Novi as je sin jugoslovanskih izseljencev, ki živijo v Avstraliji že štirideset let, priselili pa so se iz neke vasi v okolici Splita. Mladi Martinović dela v avtomehanični delavnici svojega očeta, kjer je vzljubil avtomobile. Zanimivo je, da je mladi Martin Martinović v dvajsetih krogih premagal mnoge renomirane dirkače. Avstralski tisk mu prerokuje veliko bodočnost.

Razmajana zakonska zveza

(HUMORESKA)

Janez Razmajan se je nenadoma začutil docela razmajanega, kajti njegova zakonska zveza je nenadoma postala docela razmajana. Ker je podvomil v to, da je kakršenkoli lek na tem svetu ne bi še bolj razmajal, je stopil do specialista za zakonske zveze in mu rekel:

— Počutim se zelo razmajanega, se pravi, naenkrat sem v svojem zakonu začutil nekakšno razmajanost.

— Nadaljujte, je rekel oni. — Nadaljujte, začetek je zelo zanimiv.

— Imam dva sinova, se pravi, imam tri sinove, kajti med tem časom, kar čutim to razmajanost, se je rodil še en sin, pri čemer sem takoj ob rojstvu zelo nežno poljubil svojo ženo... toda, saj to je tisto, glejte, njen poljub je bil tako hladen...

— Neverjetno! je vzkliknil oni. — Pa bi mi lahko vsaj približno povedali, koliko stopinj je imel? To bi bilo zelo važno.

Oprostite, ampak termometer pri tem vendar ne igra nobene vloge?

— No, nič hudega, če ne veste. Nadaljujte z indikacijami.

— Kot rečeno, njen poljub je bil zelo hladen. Kako drugačen je bil poljub one druge, ki si resnično želi samo mene!

— Aha, je zdihnil oni, — to pomeni, da govorite o tretji osebi?

— Da, je rekel Janez Razmajan. Takoj vam razložim. Predvsem moram priznati, da sem na svoje sinove zelo ponosen in da si je tudi žena vseskozi prizadevala biti iz mesa in krvi. Priznam tudi, da ji je to popolnoma uspelo. Toda nenehno sem opažal, da se mi odtujuje. Kako čisto drugače se mi je približevala ona druga! Kako je bila sama, osamljena, in kako je trpela, revica! V zadnjem času sem celo dognal, da hujša, to se pravi, da izgublja na kilogramih.

— Neverjetno zanimivo! je vzkliknil oni.

— Da. Tudi, kar zadeva stanovanje, moram reči, da ni bilo nikoli tako pospravljeno, kakor sem pričakoval, ko sem prihajal iz službe. Ne morete si predstavljati, kako prečudovito sobo je imela ona! Pravi raj! Kako prečudovito sva se počutila v njej, takole sama...

— Verjamem. To vam zares prav rad verjamem. Nadaljujte.

— Da. Da se povrnem k ženi. Pomislite, ko sva šla kupovat obleko, jih je devet pomerila prej, preden se je odločila za tisto, ki sem ji jo takoj na začetku izbral jaz! Kako strašno je bil s tem ponižan moj okus! In dalje: za rojstni dan sem ji podaril kavni servis, toda mar mislite, da se ga je razveselila? Ne. Sprejela ga je z nežno zahvalo. Če se pri tem le spomnim nepopisne hvaležnosti, ki mi jo je izkazala ona druga za navadno škatlo cigaret! Pomislite, podaril sem ji škatlo cigaret in toliko, da od ginjenosti ni zajokala! Strašno se me želi. Žrtvovala bi mojo plačo in ta res ni tako mala, samo za to, da bi me imela in me nikoli več ni izpustila! Svoje dohodke bi vsak mesec odštel družini, midva pa bi živela z njenim denarjem. Mar ni to nadvse plemenito? Ni to tista prava, velika ljubezen, ki tako rekoč vse žrtvuje?

— Da, res, je zdihnil oni. — Žena bi vam morala za kavni servis pasti okrog vratu, podobno kakor ona druga za škatlo cigaret. Nežna zahvala vsekakor ni dovolj. Zdaj mi je tudi popolnoma jasno, da upravičeno čutite razmajanost. Toda poskusiva najti okvaro. Je vaša žena morda vedela, da si ona druga tako goreče želi samo vas in da si je seveda želite tudi vi?

— Nekoč sem ji povedal, da imam prijateljico in da grem k prijateljici, pa je bila zelo hladna.

— Ali si niste pred poroko tudi žene želeli vsaj tako kakor zdaj prijateljice?

— Morda.

— No, vidite, pa sva pri okvari. Prijateljica, če je pametna, si naj poišče prijatelja, ki bo lahko svoje dohodke dajal njej, ker so njeni gotovo premajhni, da bi vas mogla vzdrževati, kar pomeni, da se vas naj izogne še prej, preden bo dokazala svojo hladnost. Kajti v tem primeru se boste zopet nenadoma počutili razmajanega.

Peter Moralist

Po stopinjah velikega borca

MI SMO ENOTNI

Novak Franc je bil pri fabriški gospodi slabo zapisan. Takratni direktor ga je na vsak način hotel spraviti iz tovarne. Ali kako? Za to so potrebni dokazi.

Novak je bil preddelavec. Mogel bi biti mojster na svojem delovnem mestu, vendar z naprednimi idejami prežeti ljudje niso tako hitro napredovali. Za to je bilo postavljenih cela vrsta zaprek in razlogov.

Nekega dne je direktor kakor strela hušknil v obrat. Planil je v stranišče in tam zalotil dva delavca pri kajenju.

»Kdo je vajin prepostavljeni?«

»Novak.«

In direktor na Novaka.

»Vaši delavci kadijo, čeprav vedo, da je to strogo zabranjeno!

»Če so, so kadili v straništču! Jaz pa sem videl vas, da ste kadili v obratu samem!«

»Novak, zglasite se v pisarni, tam vas čaka knjižica!«

Novak je res zapustil delo in se počasi odpravil proti direktorjevi pisarni. Toda predan proletarec Lukanc je alarmiral vse napredne sile v obrtu. Ustavili so stroje. Množično so odšli pred direktorjevo pisarno.

»Novak mora nazaj, sicer napovemo stavko.!«

Direktor je na hitro precenil položaj, ki ni bil tako rožnat. Komaj je minila stavka in zdaj naj začno ponovno? Pogledal je Novaka in strogo dejal:

»Videti je, da smo se prenaglili. Vrnite se na delo..«

Zmagala je delavska enotnost.

MORALA JE SLUTITI

Ivanka Uranjekova je bila kot študentka med griškimi in preboldskimi naprednjaki zelo priljubljena. Delala je z ognjenim srcem.

Da bi delo med enim in drugim še bolj povezali, se pobliže osebno seznanili, je šlo na Silvestrov večer nekaj Grižanov v Gornjo vas k Tišlerju (gostilna Golič), nasprotno pa so s preboldske strani šli v Megojnice k Coceju.

Bilo je to zadnje Silvestrovo, zadnje pred krvavo borbo. Še sedaj se nekateri spominjajo mlade Uranjekove Ivanke, kako je bila vesela, kako je hotela z vsakim vsaj enkrat zaplesati in zmeraj, ko je s kom zaplesala, je rekla:

Dajmo, bodimo veseli, saj ne vemo, kaj vse nas čaka...

Kakor da je slutila, da bo prva, ki bo morala za svetle ideale, ki jih je Slavko Šlander tako prepričljivo nakazoval, dati svoje mlado življenje.

Padali so Šlandrovi učenci, padel je sam. Za koga? Za nas, ki danes živimo v svobodni, socialistični domovini.

(Konec)

RIŠE: JANEZ MLAKAR

PO NOVELI JACKA LONDONA

MAPUHOV BISER

PIŠE: STANE POTOČNIK

34.

Veter je naraščal. Že zdavnaj je presegel vse njegove pojme o vetru, zato ga Raoul ni mogel meriti. Vendar je čutil, da je naraščal. Nedaleč proč se je zlomilo drevo, nekdo je padel z njega in izginil v razpenjenih pljuskih. Dogodki so si sledili z divjo naglico. Drevesa so popuščala in padala. Tudi njegovo se je nevarno majalo.

35.

Moški, ki je bil na drevesu poleg Raoula, je pokazal s prstom. Raoul je videl cerkev, ki jo je zanašalo kot piljanca. Morje jo je porivalo proti laguni. Treščila je v skupino dreves in ljudje so popadali z njih kot zrelo sadje. Tretji val, največji, kar jih je videl doslej, je pognal cerkev v laguno, kjer je izginila. Hiše kapitana Lyncha tudi ni bilo več. Opazil je, da se je mnogo ljudi spustilo z dreves na tla. Veter je vsevdilj naraščal. To je videl po svojem drevesu. Ni se več gugalo, ampak je stalo nepremično, ostro upognjeno v smer vetra in drhtelo.

36.

Lotevala se ga je slabost. Hitrost nihanja je bila pošastna. Dolgo drevo ni moglo več vzdržati silnega pritiska. Prej ali slej bo nekje njegovo odporno tkivo moralo popustiti. Spet je enega odneslo. Videl je prelomljeno deblo, vse drugo je izginilo, preden je mogel kaj zaznati z očmi. Po naključju je pogledal proti drevesu kapitana Lyncha. Nenadoma se je deblo v sredi precepilo in neslišno odletelo. Krošnja z mornarji in kapitanom je kot privid odjadrala preko lagune. Neslo jo je po zraku kot smet in končno je pljusnila v vodo. Zdelo se mu je, da mu je kapitan Lynch pomahal v slovo.

ŽENA • DOM • DRUŽINA

Družina pri nas

DRUŽINA SE RAZVIJA — RAZBREMENIMO ŽENO — VZGAJAJMO OTROKE V DUHU TOVARIŠTVA MED OBEMA SPOLOMA — DAJAJMO JIM VZGLED

Živimo v družbi in stopamo v najrazličnejše medsebojne odnose. Eden izmed teh je tudi sklepanje zakonske zveze in formiranje družine. Vemo tudi, da se vse v življenju razvija in spreminja. Tako je tudi z družino. Današnja družina — kjer je zaposlena tudi žena — je nedvomno precej drugačna od tiste, v kateri so živeli naši predniki. Žena, ki je hkrati mati in proizvajalka, ne more ostati gospodinja v klasičnem pomenu besede. Ne more torej svojega glavnega opravila imenovati »pranje«, »kuhanje«, temveč ga najde nedvomno v sodelovanju v proizvodnji. Vseh opravil v družini zdaj ne bo zmogla sama. In nekateri starejši ljudje menijo, da se s tem razbija »srečna« družina. Toda to ne drži. Materialna osnova sedanji družini ni več posest, zemlja, dota in tudi ne samo moževo delo. Žena prinaša za vzdrževanje prav tolikšen delež kot mož in mislimo, da ji le to lahko zagotovi občutek popolne enakopravnosti. Vendar — tudi v taki družini nastopa veliko težav. Mnogokrat slišimo, da so odlične javne in družbene delavke slabe gospodinje, pa tudi narobe — dobre gospodinje, da so slabe družbene delavke. Mislimo, da je vzrok zato predvsem v preveliki obremenitvi žene. Gospodinja, ki od prvega do zadnjega opravila v hiši vse sama opravlja, prav gotovo ne bo mogla biti dobra družbena delavka — zmanjkalo ji bo časa. Tista pa, ki veliko dela izven doma, domačim opravkom ne bo mogla posvetiti veliko pozornosti. S tem pa še ni rečeno, da mora biti dom, kjer se žena družbeno udejstvuje, neurejen. Servisi v okviru stanovanjskih skupnosti, delitev dela med člani družine in lepo razumevanje, lahko marsikaj nadomesti.

Naši družbi je mnogo do tega, da je družina zadovoljna in srečna. V družini naj doživljata mož in žena svoje najlepše ure. V družinskem okolju naj rastejo in se vzgajajo otroci. Pozneje, ko bodo odrasli, bo njihovo življenje v veliki meri odvisno od tega, kako so preživeli prva otroška leta in rano mladost. Ali v prisrčnem družinskem okolju ob materi in očetu, ki se spoštujeta, ali v domu, ki se drži pokonci samo zaradi nujnosti. In taka, prava družina je naš cilj. Le tisti ljudje, ki žive v urejenem družinskem okolju, bodo v proizvodnji in na delovnih mestih dosegli velike delovne uspehe.

Omenili smo že, da je pri nas vse več družin, kjer je žena zaposlena. Govorili — in poznamo jih — smo tudi o servisih. O vsem tem lahko naši državljani sami odločajo. Krajevni odbori in stanovanjske skupnosti sta že dve taki obliki. Uspeh delovanja teh oblik je odvisen od sodelovanja vseh tistih, ki na določenem območju delajo. Zato morajo tudi sami odločati o tistih ukrepih, ki razbremenjujejo družino. Sami morajo torej govoriti o varstvu otrok med časom ko sta zakonca zaposlena, o družbeni prehrani, o pralnicah, o čiščenju stanovanja in o podobnem. Z mehanizacijo posameznega gospodinjstva teh problemov ne bomo rešili. Zahtevamo pa lahko, da so usluge servisov kvalitetne in take, da bodo v resnici razbremenile družino. Taka družina bo našla več časa za izobraževanje, za izlete in sprehode, za branje, za kulturno izživljanje in mnogo več časa za svoje otroke. Idiličnost se ne bo prav nič razbila, le vsi bodo boljše volje, ker bodo imeli več časa.

V takem duhu vzgajamo otroke. Deček in deklica naj že zgodaj spoznata, da sta oba spola enakopravna in enakovredna. Že kmalu naj se naučita pravilno ocenjevati vlogo moškega in ženske. Naučimo ju spoštovanja in tovarištva, ki naj vladata med spoloma. In predvsem — dajmo jim vzgled sami.

D. J.

Dve lepi polvečerni obleki iz temnejšega blaga — za žene srednjih let. Gube dajejo obema oblekama resen, slavnosten videz.

Zabeleženo...

Dve samopostrežni trgovini imamo v Celju in ena je bolj prikupna kot druga. V marsičem sta si podobni, je pa tudi nekaj stvari, zaradi katerih ju ne bi mogli zamenjati. In to niso samo košare in različni prostori, temveč tudi... No, kar lepo po vrsti.

V »Riu« se vsak dan zbira veliko ljudi in menda ni malo takih, ki prihajajo vanj zaradi vabljivega vonja vroče kave. In če kavo ponudi še mlado dekle v belem krilu in svetlomodri bluzi, je prvi vtis v tej samopostrežni trgovini prav gotovo še bolj prijeten. Žal, pa je tega kar kmalu konec. Še niste opazili?

Že nekajkrat sem opazila, da beli plašči mladih prodajalk v »Riu« »spreminjajo barvo«. Le redkokateri je bel. Umazani so in prav nič lepo ne učinkujejo. Ko sem pred tedni to prvič zagledala, sem mislila, da je le slučaj. Pa ni tako. Skoraj vsak dan sem v »Riu« in vedno mi pogled obtiči na prikupnih dekletih v umazanih plaščih. Razumem, da prodajalke, ki kdaj pa kdaj dvignejo kakšno težjo in ne ravno čisto vrečo, ne morejo ostati popolnoma čiste, ne morem pa verjeti, da ravno ob taki priložnosti ne bi mogle obleči preko bele halje kaj takega, kar bi ne bilo tako občutljivo. Navsezadnje — vreče in potrošniki pa vendarle niso eno in isto!

Naj mi v »Riu« ne zamerijo! Verjemite, da bi mi bilo veliko ljubše, če bi mi lahko kdo dejal, da nimam prav.

-ij

Vprašajmo se: Smo tudi mi takšni?

Znanka mi je pripovedovala, v kakšno zadrego jo je pred dnevi spravil nenadni obisk njenih prijateljev. Ker želimo, da bi takih primerov bilo čim manj, smo se odločili »zadrego« gostiteljice posredovati vsem našim bralcem v premislek. Takole mi je pripovedovala:

»Ves teden sva z možem kovala načrte, kam bomo šli z otroki v nedeljo na izlet. Vse dneve sva v službi, nato pa naju čaka zopet delo doma. Najini otroci se zares veselijo nedelje, ko se skupaj odpravimo v naravo.

Tak načrt smo imeli tudi za zadnjo sončno nedeljo. V soboto sem pripravila vse, kar bi nam bilo za pot potrebno. V veselem razpoloženju smo pričakovali nedeljskega jutra. In ko so v tem pričakovanem jutru naše priprave šle h kraju, nas je zmotil hišni zvonec. Hčerka je odklenila hišna vrata in se vrnila v kuhinjo s čemernim obrazom. »Obisk« je dejala. »Zdaj smo pa tam!« je dopolnil sinek, saj je dobro ve del, da moramo na pot z avtobu som in če ga zamudimo...

Vstopilo je pet oseb. Pet go stov, ki so mi bili drugikrat do brodošli, mi je bilo naenkrat od več. Moj mož, ki je pravkar pri šel iz sobe s popotno torbico roki, je nemo obstal. Najina po gleda sta se srečala. «Kaj pa se daj?« so vprašale njegove oč Otroka sta razumela najin ne mi pogovor in tiho sta sedla kot. Naši gostje pa so bili vesel da so nas dobili v zadnjem hip še doma, sicer bi se njihov nede ljski načrt izjalovil. Na svoj dru žinski izlet so se namreč tudi pripeljali z avtobusom.

Kaj je sledilo temu, je razum ljivo. Družina, ki se je ves tede pripravljala za nedeljski izlet, j postala žrtev gostov, ki mislij le nase, ne pomislijo pa, da s želje gostitelja včasih lahko dru gačne od njihovih.

O menedžerski bolezni

V zdravniških ordinacijah vedno pogosteje srečujemo ljudi, ki tožijo zaradi težav, ki imajo zelo menjajočo se obliko. Taki ljudje čutijo bolečine v želodcu, sili jih na bruhanje, mučijo jih glavoboli in vrtoglavice, potijo se, roke in noge imajo hladne, tresejo se jim itd. Te težave so zelo močne posebno zvečer in ob dneh po večjem duševnem naporu, pa tudi ob spremembah vremena.. Bolniki s to boleznijo mnogokrat občutijo zbadanje na srčni strani, pa še številne druge težave. To so nekateri znaki menedžerske bolezni, ki jo opažamo predvsem pri moških, ki delajo na odgovornih položajih in njihovo delo zahteva veliko duševnih naporov. Posebno dovzetni zanjo so ljudje med štiridesetem in šestdesetim letom. Te motnje pa v začetku obolenja ne povzročajo organskih sprememb na telesu. Šele mnogo kasneje, ko je bolezen zelo napredovala, jih lahko zdravnik ugotovi. Bolezen pospešuje slabo spanje, uživanje nikotina in kofeina, utrujenost itd.

Vse te motnje pa lahko — če jih pravočasno ne preprečimo — povzročijo bolezenske spremembe, te pa tudi smrt. Najčešči vzrok smrti menedžerske bolezni je srčna ali možganska kap. Po zdravstvenih statistikah je smrtnost zaradi srčnih obolenj na prvem mestu in to pred rakom in tuberkulozo.

Bolezen preprečujemo in jo zdravimo že v začetku. Velikega pomena pri tem je — dovolj spanja in pravilna prehrana. Prvega mora biti dovolj ne samo zaradi počitka, temveč predvsem zato, da organizem nadoknadi izgubljeno energijo. Uživajmo čimveč zelenjave, sadja, pa tudi mesa, izogibajmo pa se cigaret in prave kave — pa bomo že marsika storili. Takoj, ko nastopi utrujenost, postanimo previdni. In ka je najvažnejše — zaupajmo teža ve zdravniku in se posvetujm z njim.

D. M.

Impregniranje cvetličnih zabojčkov

Če hočemo zabojčkom ali posodi za gojenje cvetic podaljšati življenjsko dobo, uporabimo ta nasvet:

V zabojček ali posodo naložimo oblance, ki jih nato zažgemo. Tako zavarujemo stene pred vlago in mokroto.

Zobojčke lahko zaščitimo tud s cementnim beležem (namest vode je treba zmesi pridati mle ko), ki daje odporno zaščito n le notranjim stranem stene. tem več tudi zunanjim.

Naslonjač - delo naših rok

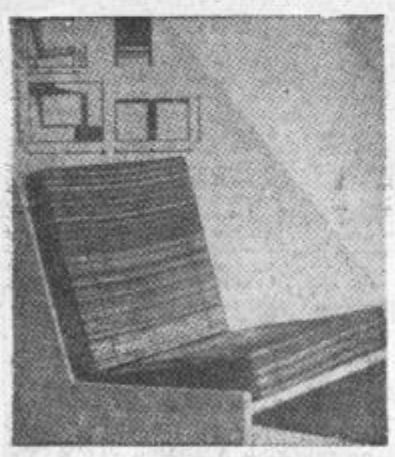

Poglejmo ga! Preprost je, pa vendar moderen in udoben.

Zanj potrebujemo le dve nekoliko večji panel plošči, debeline 12—15 mm. Posamezne mere lahko določi po želji vsak sam.

Katere mere moramo določiti, preden se lotimo dela, smo označili na naši sličici v levem kotu zgoraj. Ko se odločimo za to delo, ne pozabimo najprej napraviti načrt, ki ga nato prenesemo na panel ploščo, nakar sestavne dele izžagamo. Med seboj jih sestavljamo z lesenimi klini in mizarskim klejem.

Naslonjač in sedalo pokrijemo z dvema blazinama, ki ju napolnimo z odrezki penaste gume.

D

O delu s pionirji

Delo s pionirji je neločljiv del nove šole, ki je nova predvsem po tem, da pri njenem delu sodelujejo tudi družbeni delavci, državljani. Popolnoma zgrešeno je mnenje, da bi bilo tako delo izključno le stvar šole. Njen uspeh je odvisen od nas vseh. Marsikateri otrok živi pod močnim vplivom domačega okolja. Če je ta vpliv pozitiven, se nam ni česa bati. Če pa je vpliv slab, moramo otroka osamosvojiti. Kako to doseči? Predvsem in najprej ga je treba vključiti v kolektiv. Življenje in delo v kolektivu otroka vselej osrečuje. In naprej? Kar tako mimogrede, povsem nevsiljivo nizajmo nova spoznanja z najrazličnejših področij življenja, pogumno se dotaknimo tudi delikatnih vprašanj: nastanek življenja, izvor religije, spolna vzgoja — in izrabimo prav vsako priložnost, ki se nam ponuja za vzgojno delo v tej smeri.

Nikdar ne smemo hladno in naveličano mimo praznikov, proslav, manifestacij, izletov, tekmovanj, kajti to so najprimernejša torišča za naše delo.

Ker hočemo, da bi bila nova šola življenja čimbolj bogata, povezana s kulturnim in gospodarskim življenjem domačega kraja in da bi istočasno zadovoljevala tudi učence — uvajamo v vzgojno izobraževalno delo nekatere novosti. Mednje sodijo tudi tako imenovane svobodne aktivnosti ali prostovoljne dejavnosti, kot jih tudi imenujemo. In delo v krožkih je ena najpriljubljenejših oblik naših malih. V njih sodelujejo predvsem zato, ker jih ta ali ona dejavnost zanima; in vendar se s sodelovanjem v interesnem krožku počasi kot člani kolektiva podrejajo njegovemu programu in tako prihajajo do tega, da ne vidijo le svojih lastnih interesov, marveč interese kolektiva, v katerem živijo. Na tej poti jim moramo pomagati.

Biti »pionirski delavec« je, kot vidimo, zelo zahtevna in zelo odgovorna naloga. Zato danes zbiramo pri delu z otroki poleg prosvetnih delavcev tudi ostale državljane. Tiste, ki jih veseli organizacijsko delo, vključujemo v starešinski svet. V njem sodelujejo pri izdelovanju programov za delo odreda in krožkov, pri pridobivanju novih ljudi za delo s pionirji, organiziranju večjih pohodov, izletov, srečanj, tekmovanj itd.

Organizirano vzgojno delo delo s pionirji v njihovem prostem času, v šoli in skupaj s šolo v naselju, vasi, stanovanjski skupnosti, je družbeno življenje zelo pomembno in ga je treba še dalje razvijati, tako da bo zajelo vse pionirje. Ime pionir naj bo simbol najlepših lastnosti naših narodov in pripadnosti otrok vsej jugoslovanski skupnosti.

MAKARONOV NARASTEK S SKUTO

Potrebujemo: 40 dkg makaronov, 40 dkg skute, 2 jajci, 1/2 litra mleka, 5 dkg margarine, sol, maščobo in drobtinice za kozico.

Makarone skuhamo v slani vodi. Kuhane odcedimo, jih preplaknemo z mrzlo vodo in dobro odcedimo. Posebej mešamo margarino, rumenjaka in pretlačeno skuto. Solimo in prilijemo mleka po potrebi. K temu dodamo makarone in trd sneg beljakov. Zmes denemo v kozico, ki jo prej namažemo z maščobo in potresemo z drobtinicami. Pečemo v srednje vroči pečici 20 minut.

K narastku serviramo solato iz zelene ali radič.

Kaj pa vpijete...

»Kaj pa vpijete?! Prav nič nisem željna poslušati vašega kričanja...«, mi je razložila zobozdravnica, ko sem zastokala od bolečin. »Zakaj niste prej prišli!« je dodala in v moj bolni zob vztrajno vrtala. Šele, ko so mi iz oči pritekle solze, je prenehala. Rada bi ji bila povedala, da znam prenašati bolečine, da ne zastokam in tudi zajočem ne, če ni res že prehudo. Pa nisem mogla. Preveč me je bolelo in pretežko mi je bilo. »Kaj se pa jočete? Saj imamo tudi mi zobe,« se je znova začela jeziti. Nič nisem odgovorila. Vem, da je imela zobozdravnica tisti dan veliko dela in da se je njen delavnik že bližal koncu, pa vendar ne morem razumeti, kaj sem storila, da se je tako razhudila. Bolelo me je, pa sem zastokala; in ker nisem mogla govoriti, sem jo pač s tem hotela prositi, naj preneha vrtati v moj zob. Mislim, da nisem ničesar pokvarila. In tudi če bi — saj vendar ne vem toliko kot ona.

To-le zgodbico mi je pred dnevi povedala znanka. Preprosta, starejša, delovna žena je. Vem, da ji življenje ni bilo ravno z rožicami posuto. Samo to mi je še rekla, da zdaj s strahom pričakuje tistega trenutka, ko bo v ordinaciji spet sedla na stol. »Vem, da je zdravnica imela mnogo dela,« mi je povedala »in da se je njen delavnik že bližal koncu.« — Pacienti smo včasih kot otroci. Ko pridemo pred zdravnika in mu zaupamo svoje težave, od njega veliko pričakujemo. Včasih več, kot nam lahko da. In če je ljubezniv, nam je že za polovico bolje. Če pa pozabi, da smo v bolezni veliko bolj občutljivi kot takrat, kadar zdravje kar žari iz nas, zaupanje kaj kmalu izgine. Pacient je preplašen, neroden in zelo nesrečen. In ker zdravniki niso sami sebi namen, temveč so v pomoč bolnim, morajo imeti veliko potrpežljivosti in dobre volje. Če so torej razdražljivi, nestrpni in nagle jeze, naj raje ne bodo zdravniki. In naj poskušajo biti s pacientom, ki pride ob dvanajstih prav tako prijazni kot s tistim, ki je imel srečo, pa so ga naročili ob sedmih zjutraj. Vemo, da je včasih to težko, posebno še, če je dela tako veliko kot na primer na javni zobni polikliniki. Tega pa pacienti nismo krivi. In če je zdravnikov premalo in nas preveliko, povejmo to tam, kjer je treba, in tako, da bo kaj pomagalo.

-ij

Koristni nasveti

NEPRIJETEN VONJ iz obutve odpravimo tako, da čevlje znotraj zmijemo s kipermanganovo raztopino.

TRDO USNJE zmehčamo tako, da ga drgnemo z ricinovim oljem, potem ga pa kakor običajno obdelamo z loščilom.

LANENO OLJE napravi podplate nepropustne za vodo. Treba jih je nekajkrat namazati z njim in vmes vsakokrat počakati, da se posuše. Gornjega usnja ne mažimo z lanenim, pač pa z ricinovim oljem.

Delo ženskega dispanzerja zdravstvenega doma v Celju

V zvezi članka »Nova ginekološka ambulanta v Celju«, ki je izšel dne 26. januarja in ki obravnava mimogrede tudi dosedanjo dejavnost na polju zaščite naše žene, smatramo za potrebno, da v kratkih besedah opišemo ogromno delo, ki ga je dispanzer za žene opravil v času svojega obstoja.

S preselitvijo zdravstvene službe v novozgrajeni zdravstveni dom v drugi polovici leta 1958 je bil odprt tudi dispanzer za žene s svojimi enotami — ginekološko ambulanto, posvetovalnico za kontracepcijo, šolo za psihoprofilakso in patronažno sestrsko in babiško službo. — V teh oddelkih dispanzer vrši svoje naloge v obliki zdravstvene pomoči ženam ob ginekoloških obolenjih, ob obolenjih med nosečnostjo in po porodu, vrši patronažne obiske pri nosečih ter ginekološko varstvo žena nasploh (zlasti s sitematičnimi pregledi) in še posebej nosečih žena, vrši borbo proti splavom in njegovim posledicam ter opravlja obsežno zdravstveno prosvetno delo med ženami, bodisi individualno ali s predavanji ter članki v časopisih.

Vsled kvalitetnega dela se je delokrog dispanzerja stalno širil preko celjske občine na celoten okraj in tudi preko teh meja na ljubljanski in novomeški okraj, kar nam dokazuje, da je dispanzer ustanova, v kateri so žene dobile odgovor na vse probleme, ki so pri njih v posameznih življenjskih obdobjih nastopali.

Če si ogledamo številčni porast pregledov in posvetov v obdobju od otvoritve dispanzerja pa do leta 1961 vidimo, da se je to število potrojilo. Medtem ko je bilo leta 1958 pregledov in posvetov 6.201, so le-ti lani narasli na 19.905 pregledov in posvetov. Iz leta v leto naraščajoče število žena, ki so iskale nasvete in pomoč v dispanzerju, je že v letu 1959 sprožilo zahtevo po novih obsežnejših prostorih ter se je takoj pričela borba zanje. Upravi zdravstvenega doma je uspelo dobiti nekaj sob šele konec lanskega leta, ki so v končni fazi adaptacije in bodo v prihodnjih dneh izročene svojemu namenu.

Vse to ogromno delo dispanzerja so izvršili vsi štirje celjski specialisti — ginekologi ter dva starejša specializanta.

Že od obstoja dispanzerja je imela vsaka žena pravico dostopa v dispanzer brez vsake napotnice (izvzemivši, če je želela povračilo potnih stroškov) ter je lahko prosto izbirala med šestimi zdravniki brez vsakih birokratskih formalnosti. Čakalna doba za pregled pa razumljivo, da je odvisna od proste izbire zdravnika. Če si preveč žena izbere enega zdravnika, pač ta ne more v svojem rednem delovnem času izvršiti prekomerno število pregledov izvzemši nujnih primerov.

Že od leta 1955 dalje uporablja dispanzer za žene vse moderne metode v diagnostiki, kakor je kolposkopiranje, histološke in citološke preiskave itd. To nam je omogočilo, da smo že v letu 1958 odkrili sedem primerov rakastih obolenj v začetnem stadiju. V času obstoja dispanzerja je pa bilo ugotovljenih 45 primerov začetnega stadija raka.

Od leta 1959 do 1961 je bilo sistematsko pregledano 2.624 žena, pri katerih je bilo odkrito 17 rakastih obolenj v začetnem stadiju. Vse te žene so bile pravočasno operirane in ozdravljene.

Naša skupnost žrtvuje velika denarna sredstva za zdravstveno zaščito žena. Če upoštevamo vrednost zdravja pri naši ženi in če ugotovimo, da je bilo v tem obdobju ugotovljeno 45 primerov rakastih obolenj v začetnem stadiju, katere bi bile najdene v kasnejšem stadiju — zapisane dolgotrajnemu propadanju in končno smrti, tedaj lahko smelo trdimo, da so bila ta družbena sredstva racionalno vložena, ne upoštevajoč ostalo obsežno preventivno in kurativno dejavnost pri zaščiti žena, ki jo je izvršil dispanzer za žene.

Dr. J. L.

Predsednik šolskega sveta tov. Stegnarjeva sprejema pionirje ob otvoritvi šolske kuhinje

Prva šolska kuhinja v šoštanjski občini

Pred dnevi so na I. osnovni šoli v Šoštanju odprli prvo šolsko kuhinjo v občini Šoštanj. Ideja in pobuda sta prišli od šolskega odbora, ki je najdelavnejši šolski odbor v naši občini. Uvidel je potrebo naših otrok po toplem obroku in v skorajda nemogočih prilikah je reševal to vprašanje že dobrih 8 mesecev ter izdal v času do otvoritve 20.000 obrokov enolončnic. Pohvale vredno je dejstvo, da so cene določili po socialnih prilikah in to 20,30 ali 40 dinarjev.

Ker pa šola doslej še ni imela prostorov niti za kuhinjo in še manj za tehnični pouk, je nov šolski odbor pod vodstvom požrtvovalne predsednice tov. Stegnarjeve takoj pristopil k delu in v kratkem času uresničil željo staršev in potrebo otrok.

V kletnih prostorih osnovne šole, ki so pred nekaj meseci še bili eno samo jezero, so morali kar z dvema črpalkama črpati vodo, nakar so stvili betonsko ploščo. Da pa so dela lahko stekla, je kolektiv Tovarne usnja v Šoštanju podprl to akcijo v materialu in finančnimi sredstvi v vrednosti 3,5 milijonov dinarjev. Pomagala pa sta tudi Galanterija in LIK Šoštanj.

-ik.

Z letne konference zveze Svobod in prosvetnih društev Šoštanj

PIONIRJI NOVIH BRAZD

Novih oblik ni! — Novi bodo le toplejši in pristnejši odnosi. — Pogoj dela je urejeno vprašanje vzdrževanja domov. — Profesionalni kulturni delavec v občini Šoštanj. — V občinskem proračunu predvidena dokajšnja sredstva za kulturno dejavnost.

V nedeljo je občinska zveza Svobod in prosvetnih društev v kulturnem središču Šaleške doline sprejela edinstvene sklepe za reševanje kulturnega življenja in amaterskega izživljanja, ki je v stagnaciji. Po vsestransko bogatih razpravah, ki so temeljile na konkretnem stanju v občini Šoštanj, so sklenili, da prevzame občinska zveza Svobod v oskrbovanje vse kulturne domove na področju občine, da nastavi plačanega svetovalca in honoriranega tajnika pri občinski zvezi Svobod, da bo na ta način lahko steklo smotrno, načrtno delo z nenehno pomočjo, svetovanjem in vzpodbudo ter da bo to delo nosilo pečat skupnih prizadevanj in pestrosti družabnega in kulturnega življenja.

Mladino bo pritegnila v svoje vrste s tem, da bo sledila željam mladine in jih v krogu njihovih interesentov vodila; torej ne s pomočjo novih oblik, le pestrejši in toplejši pristop k publiki ali posamezniku, ki želi del prostega časa preživeti v družbi, klubu ali sekciji.

Za uresničitev teh zamisli pa so potrebna sredstva. Občinski odbor SZDL, občinski komite ZKS in prav tako občinski ljudski odbor so v predhodnih razgovorih dali vso podporo tem stališčem ter so predvideli v letošnjem proračunu velika sredstva.

Namen občinske zveze Svobod in prosvetnih društev je, da z analizo dela in potreb seznani delovne kolektive v občini, ki so že in še bodo gotovo pokazali dovolj razumevanja za pomoč kulturnemu življenju, kot sta doslej v veliki meri storili podjetji Rudnik lignita Velenje in Termoelektrarna Šoštanj.

Da bi oživela amaterska gledališka dejavnost, bo občinska Zveza priredila v Velenju tečaj za igralce in režiserje. Ta tečaj bo vodil poklicni režiser SNG Celje tov. Juro Kislinger.

Konferenca se je opredelila za ločen svet za kulturo od sveta za prosveto, kajti kombinirani svet je v lanskem letu le enkrat razpravljal o vprašanju kulture in še to le v pripravah za proračun.

-ik.

Delegati in gostje med skupščino

BOJ črnim gradnjam

V lanskem letu je občinska gradbena inšpekcija v Šoštanju ugotovila, da je bilo začetih, dovršenih ali v gradnji 49 črno gradenj. Največ graditeljev črnogradenj je zaposlenih pri Rudniku lignita Velenje — 25, Tovarni usnja Šoštanj — 10 in Termoelektrarni Šoštanj — 4, ostalih deset pa je iz drugih poklicev.

Ker ima občina Šoštanj regionalni načrt, dalje urbanistični načrt za mesto Velenje in je vsaj do nedavnega imela predvidene zazidalne okoliše za enostanovanjske hiše (ti so sedaj izkoriščeni), je primer črnogradenj obravnavala kot hud prekršek. Vendar pa se tukaj pojavlja dvoje svojstvenih zanimivosti. Prvič ta, da je zazidalne prostore za enostanovanjske hiše zasedla predvsem tuja kvalificirana delovna moč, ki je vezana na središči, domačini pa uporabljajo parcele izven zazidalnih okolišev za gradnje, za katere nimajo potrebnih lokacijskih in gradbenih dovoljenj.

Težko je odločati v primerih, kjer se interesi posameznikov križajo z zakonitimi predpisi oziroma z interesi skupnosti. Čeprav je s tako pridobljenimi stanovanji rešeno stanovanjsko vprašanje nekaterih posameznikov, je to nepravilno, ker slej ali prej zahtevajo od družbene skupnosti ureditev komunalnih objektov in godrnjajo o nerazumevanju, medtem ko na zazidalnih okoliših že obstojijo osnovne komunalne naprave. Do sedaj je bilo 47 kršiteljev gradbenih predpisov kaznovanih z denarno kaznijo v znesku 10.000 dinarjev, v dveh primerih pa bodo dosedanja gradbena dela verjetno porušili, ker sta lastnika gradnje kljub kazni in prepovedi še naprej gradila.

-ik

Seminarji za mlade komuniste

Na seji je pred dnevi ideološka komisija pri občinskem komiteju ZKS v Šoštanju razpravljala o vsebini seminarja za mlade komuniste. Seminar bo organizirala Delavska univerza, in to v času od 5. do 28. marca. Slušateljev je prijavljenih 120. Delili se bodo v štiri skupine; od tega bo ena v Šoštanju, tri pa v Velenju.

Istočasno pa je ideološka komisija sklenila organizirati trodnevni seminar za sekretarje osnovnih organizacij. Namen seminarja je, da približa delo osnovnih organizacij zaključkom in smernicam III. plenuma in s tem dvigne kvaliteto dela komunistov.

-ik

Skrb za zabavo tudi za starejše

Pred dnevi je bil v Velenju končan prvi del plesnega tečaja za starejše in mladino, ki ga je organiziralo DPD »Svoboda« Velenje. Plesni tečaj vodi znani plesni učitelj mojster Simončič. Plesne vaje imajo v mali dvorani kulturnega doma v Velenju. Tečaj obiskuje 25 starejših plesnih parov in 40 parov mladine.

Postajališče v Penku

Prebivalci Skorna, Spodnje Lokovice in Penka ob progi Šoštanj—Paška vas nimajo nobenih prometnih zvez in to pri dokajšnji oddaljenosti do ene ali druge železniške postaje. Te težkoče so najhuje občutili predvsem delavci in šolarji, ki so vezani na središči Šoštanj in Velenje.

Nekajkrat so že izrazili željo po postajališču, a jim ni bilo ugodeno. Sedaj pa se jim bo uresničila želja in ta je res velika, o čemer nam priča pripravljenost domačinov, ki so že pripravili les in bodo pri gradnji sodelovali s prostovoljnim delom.

Lokacija je določena v bližini Turinekove žage v Penku, z delom pa bodo pričeli prihodnji mesec.

Pred pokongresno občinsko konferenco LMS Šoštanj

V pripravah na pokongresno občinsko konferenco je Občinski komite LMS Šoštanj priredil pred dnevi izredno uspel enodnevni seminar za vodstva šolskih mladinskih aktivov. Seminar je bil v Šoštanju. Udeležilo se ga je 20 mladincev.

Seminar je vodila tov. Heda Pristopec, predsednik komisije za šolske organizacije. Predavala je o vlogi aktiva LMS na šoli in o reformi osemletne šole. Občinski sekretar LMS Šoštanj tov. Milan Štrban pa je predaval o statutu, dočim je tov. Ljubo Naraks skupno z mladinci prediskutiral o delu šolskih aktivov. Razprava je pokazala nešteto drobnih pomanjkljivosti v delu šolskih aktivov, predvsem njihovo premajhno soudeležbo pri samem učnem procesu na šoli, kjer bi gotovo lahko odigrali važnejšo vlogo.

Občinski komite LMS pripravlja v prvih dneh februarja enodnevni seminar za člane komisij občinskega komiteja, kar je obenem uvod v pokongresno občinsko konferenco, ki bo mladino seznanila z delom in smernicami kongresa ter še s tesnejšimi stiki z ostalim družbenim življenjem poživila dosedanje delo mladine.

Svetovalec METODA ne mara več svetovati

»Biti napreden« — to je najimenitnejše geslo!« so dejali tudi na občini Blatni potok in, ker so dopisi neprestano sitnarili in opominjali, so slednjič sklicali kulturne ljudi iz šolmasterstva in jim dejali: »Vraga, res je, da sami znamo mnogo, pa tudi vi nekaj, a pravijo tam z okraja, da je svetovalec Metoda nujen in edinstven ter edini poklican, da natoči čistega vina v Blatni potok.«

V en glas so kulturniki prikimali in niti ni bilo potrebno glasovanje. Le ravnatelj Naš, pristaš načelne kritike, je v posejani »cognaški« seji zabemtil: »Le čakajte, kimovci, jaz poznam Metodo!« Vsi so se zdrznili in zlovoljni so se razšli po domovih.

In nekaj dni so vsi Blatnopotočani imeli zvišan puls in še nikoli ni lekarnar izdal toliko benifena kot ravno te dni. Viški šolmaštri so nenadoma imeli preobilo sej v kulturnih krčmah s še kulturnejšo vsebino.

Metoda pa je prišel tiho, bil je že od nekdaj pristaš gumaric. Vselil se je tako neopazno, da je vikšemu šolmaštru Opatu uspelo, da mu je pomagal pri vselitvi; in še ta je odšel poparjen domov. Mrzel »hvala« mu je pribrnel v ušesa in nedoločno ga je napolnil sum, da je glas pritrobezljal skozi Metodova ušesa. Drugo jutro je po neprespani noči utegnil v zbornici reči le:

»Tako, zdaj smo pa tam!«

In glas se je širil z nadzvočno hitrostjo, vendarle pa ni uspel v celoti prehiteti svetovalca Metodo, ki je z užitkom prestrašil tajnico bližnje šole s pomočjo gumaric.

V zbornici je planil krik: »Hanibal ante portas!«

Kot duh se je pojavljal v razredih in z zasliševanji znanja šolmaštrov delil modre nauke iz osebne metode tov. Metode. V višjih razredih pa je brezglavost obupanega Rima junaško rešila ena od malega števila žena v šolmaštrariji, ker je ob zasliševanju eksplodirala.

»Kako dolgo pa že poučujete po tej vaši metodi?« je žgoče ošvrknila svetovalca.

Vprašanje je izbilo sodu dno. Tov. Metoda je odbrzel k ta viškemu Našemu in se pritožil. Naš pa je postal, ne da bi sam vedel zakaj, junaški in zabemtil: »Kaj si pa mislite, to je naša najboljša moč!«

Samo tega je še manjkalo. Besede so sekale kot križarski meči. Naš je brusil ostro, Metoda pa v taktu gumaric, dokler ni slednjič Naš zaključil: »Saj Vas poznam že od prej!«

Metoda se je že naginjal skozi vrata, pa je še utegnil zapretiti: »Odslej se bom izogibal vaše šole. Toda ne poznate me še, a me še boste spoznali!« je svetopisemsko zaključil.

Sedaj pa gre vse narobe. Metoda je vljudno podivjal. Vsi so pozabili, da so ga sprejeli za svetovalca, najbrž tudi on sam. Čas teče in kot se včasih sreča nasmeje slepcu, tako se je tudi šolmaštrom s 15%, le s svetovalcem ne.

Tovariš svetovalec Metoda pa zaradi prezaposlenosti v premišljevanju, kako bi načel blatnopotoško nadutost in domišljavost ter nekorektnost vdiranja v osebno zgodovino, pozablja, da so Blatnopotočani že zasedali po vprašanju starejših glasov o tov. Metodi in se resno vprašali:

»Ka-li smo se zmenili za svetovalca ali inšpektorja?« Obenem pa so temeljito mozgali o razliki teh dveh nazivov, kajti skrajni frakciji v šolmaštrskih vrstah je še inšpektor le boljši naziv.

-ik

Organizacija ZROP v žalski občini

je uspešno delala

Pred dnevi so bile letne konference osnovnih organizacij Združenja rezervnih oficirjev in podoficirjev žalske občine. Na vseh konferencah je bila osrednja razprava vojaško strokovno usposabljanje članov.

Konference so ugotovile, da je bilo delo osnovnih organizacij ZROP v preteklem letu zelo aktivno in so imele organizacije zelo lepe uspehe pri strokovnem usposabljanju svojih članov kakor tudi pri drugih akcijah, na primer pri delu v izvenarmadni vzgoji prebivalstva. Z uspelimi orientacijskimi pohodi in sodelovanjem pri ponazoritvi raznih napadov partizanskih enot na sovražnika v času NOB so osnovne organizacije ZROP prispevale proslavam v okviru proslav 20 letnice vstaje naših narodov. Tako je organizacija ZROP sodelovala z odredom predvojaške vzgoje Žalec v improvizaciji napada na Rudnik Zabukovca, skupaj z ZROP in ZB Trbovlje v partizanskem napadu na Partizanskem vrhu nad Trbovljami in skupaj z ZROP in ZB Mozirje pri napadu na Čreti.

ZROP Žalec je v republiškem tekmovanju organizacij zasedla 5. mesto, kar je vsekakor lep uspeh za našo organizacijo. Občinski odbor ZROP Žalec je od Republiškega odbora ZROP sprejel za uspešno delo lepo priznanje in nagrado.

Na vseh konferencah osnovnih organizacij ZROP žalske občine se obvezujejo, da bodo svojo dejavnost v letošnjem letu še povečali in s tem skušali se uvrstiti še na boljše mesto v republiškem tekmovanju.

L. L.

25 turističnih društev

Na območju celjske turistične zveze dela petindvajset turističnih društev, ki imajo vsega skupaj 3.465 članov. Po številu in tudi dejavnosti je najmočnejše celjsko Olepševalno in turistično društvo, ki ima blizu 800 članov. Sledita mu turistično društvo Rogaška Slatina (355) ter društvo v Mozirju z 230 člani.

Mladi rudarji dobro prestali preizkušnjo

Rudniški komite LMS je pred dnevi pripravil mladinsko oddajo »Pokaži kaj znaš«. Nastopili so gojenci industrijsko rudarske šole in člani kolektiva Rudnika lignita Velenje. Šest tročlanskih skupin je tekmovalo s področja kovinarstva in rudarstva in se borilo za lepe nagrade: fotoaparat, zračno puško, knjižne zbirke in nalivno pero.

Predstavo je obiskalo okoli 300 ljudi.

TELESNA VZGOJA IN ŠPORT

Zamujena priložnost

ZASAVJE : CELJE 2 : 1 V ORODNI TELOVADBI

V nedeljo dopoldne je bil v telovadnici gabrskega Partizana dvoboj moških vrst orodnih telovadcev Celja in Zasavja v okviru medokrajne lige. V ekipnem ocenjevanju je zmagala ekipa Zasavja, med posamezniki pa Celjan Kisel.

Vse kaže, da celjski orodni telovadci nimajo in nimajo sreče. Tako se je na dvoboju z Ljubljano tik pred zaključkom poškodoval Jože Šrot, v nedeljo dopoldne pa, ko so imeli domačini zmago že skoraj v žepu, se je zapletlo na drogu.

Dvoboj so začeli s preskoki čez konja. Tu so si gostje zagotovili minimalno prednost 0.40 točke, ki pa so jo pozneje izgubili, a znova pridobili na drogu ter parterju. Tako so gostje zmagali v ekipnem ocenjevanju na treh orodjih (preskok, drog in parter), domačini pa na konju z ročaji, krogih in bradlji.

V preskoku čez konja je ekipa Zasavja zbrala 44.15, Celjani pa 43.75 točke. Med posamezniki na tem orodju je zmagal Celjan Kisel z 9.50 točke pred gostom Poljšakom 9.20 ter Krežetom 9.10. Ostali Celjani so na tem tekmovanju dosegli naslednje ocene: Pivec 8.90, Pavčič 8.80, Edi Šrot 8.60 in Zule 7.95.

Konj z ročaji je znova »pokazal roge«. To je zares orodje, ki zahteva izredno veliko vaje; pravijo, da je najtežje in menda ne zaman. V ekipnem ocenjevanju so Celjani dohiteli in prehiteli goste. Celje 34.05, Zasavje 31.95. Posamezniki: 1. Pavčič 9.10, 2. Kisel (oba C) 8.10, 3. Senica (Z) 7.70. Ostali člani celjske vrste: Šrot 6.50, Zule 5.55, Pivec 4.80.

Na krogih so Celjani še povečali vodstvo. Vrste: Celje 36.50, Zasavje 34.80. Posamezniki: 1. Kisel (C) 9.05, 2. Senica (Z) 8.50, 3. Zule (C) 7.80, Drugi člani celjske ekipe so se odrezali takole: Pivec 7.50, Pavčič 6.85, Šrot 5.30.

Tudi na bradlji so Celjani obdržali prednost, pa čeprav so kot vrsta zbrali le 0.05 točke več kot njihovi tekmeci iz Zasavja. Celje 41.25, Zasavje 41.20. Posamezniki: Pavčič 9.10, Kisel (oba C) 8.80, Dolanc (Z) 8.80. Ostali telovadci celjske vrste so dobili tele ocene: Zule 7.65, Šrot 8.20, Pivec 7.50.

Zdaj je prišlo tisto, česar ni nihče pričakoval. Namesto, da bi na drogu pokazali višek svojih sposobnosti, so razočarali sebe in gledalce. To velja tako za domačine kot goste, saj sta obe vrsti prav na tem orodju zbrali najmanj točk, celo manj kot na konju z ročaji. Prva nesreča je doletela Pavčiča. Med ogrevanjem je tako nesrečno padel z droga, da si je poškodoval koleno. In namesto, da bi nastopil kot absolutni favorit, je moral vajo prekiniti in si znova namazati roke z magnezijo. Seveda je bila ocena temu primerno nizka. Pred tem je moral z droga tudi Pivec. Prekinitev vaje, slaba izvedba ter premalo težkih prvin so mu prinesle komaj dve točki. Polom je bil tu. Rešiti ga nista mogla niti Kisel, niti Šrot. Tako so gostje zbrali 31.60, Celjani pa 26.85 točke. Med posamezniki je zmagal Senica (Z) z 8.90 točke pred Kislom 8.70 in Poljšakom (Z) 8.25. Ostali Celjani so na drogu dosegli takšne ocene: Pavčič 4.75, Šrot 6.40, Zule 5 in Pivec 2 točki. V skupnem zbiru točk so telovadci Zasavja prehiteli Celjane za 1.30 točke. To prednost so v zadnji disciplini še povečali.

Tudi v parterju je ekipna zmaga pripadala gostom. Zasavje 42.45, Celje 40.45 točke. Posamezniki pa so se zvrstili takole: 1. Poljšak (Z) 9.25, 2. Kisel (C) 9.10, 3. Senica (Z) 9.00. In Celjani: Šrot 8.20, Zule 7.90, Pavčič 7.75, Pivec 7.50.

V končnem obračunu je vrsta Zasavja dosegla 226.15, Celjani pa 222.85 točke. Posamezniki so se zvrstili po naslednjem vrstnem redu: 1. Kisel (C) 53.25, 2. Senica (Z) 51.65, 3. Poljšak (Z) 49.25, 4. Pavčič (C) 46.35, 5. Dolanc (Z) 43.35, Edi Šrot (C) 43.20, 7. Zule (C) 41.85, 8. Draksler (Z) 40.40, 9. Pivec (C) 38.20, 10. Kreže (Z) 38.05.

Glede na to, da se ekipna zmaga ocenjuje z dvema točkama, prvo mesto med posamezniki pa z eno, bi lahko dvoboj med vrstama orodnih telovadcev Zasavja in Celja obeležili tudi z rezultatom 2:1 za goste.

Zdaj pa še dve izjavi. KISEL: Imeli smo smolo. Če bi se Pavčič ne poškodoval na drogu, bi zmagali. TINE ŠROT, ki je tokrat nastopil v sodniški četvorki: Težka je vloga sodnika; dosti rajši tekmujem, kot pa ocenjujem. Danes pa je bilo težko tudi zavoljo tega, ker ni bilo lahko zmeraj presoditi obvezne prvine, ki bi jih morali tekmovalci vnesti v vaje. Nekateri so jih samo nakazali, drugi izpeljali na pol.

Razveseljivo je dejstvo, da je zanimivo in dobro organizirano tekmovanje spremljalo precejšnje število ljudi. Zato upajmo, da je bil tudi ta nastop orodnih telovadcev primerna propaganda za to lepo, a težko športno panogo.

-mb

SLALOM, TEKI, SKOKI...

Navzlic slabim izgledom je bilo v nedeljo vendarle okrajno prvenstvo v nekaterih smučarskih disciplinah. Medtem, ko so pri Celjski koči tekmovali slalomisti, so se na Paškem Kozjaku zbrali tekači in skakalci.

TEKMOVANJA V SLALOMU

se je udeležilo nad petdeset mladih smučarjev, ki so v posameznih skupinah dosegli naslednje izide: MLAJŠI MLADINCI: 1. Švegelj 1:21.2, 2. Krelj 1:27.6, 3. Rosina (vsi gimn.) 1:50.9; STAREJŠI MLADINCI: 1. Lužnik (gimn.) 1:15.8, 2. Zrimšek (SD Celje) 1:20.8, 3. Kokot (gimn.) 1:42.9; ČLANI: Veber (Žalec) 1:11.2, 2. Cvahte (TSS) 1:19.1, 3. Mastnak (Štore) 1:21.2; ČLANICE: 1. Horvat (SD Celje) 42.6, 2. I. Dešman (gimn.) 49.8, 3. K. Dešman (učit.) 56.3; MLADINKE: Premik (Žalec) 1:07.8.

ENAINDVAJSET TEKACEV

Udeležba 21 smučarjev na tekmovanju v tekih je zadovoljiva. Mladinci so morali preteči 4 km dolgo progo. Zvrstili pa so se takole: 1. Veselak (gimn.) 15:23, 2. Dolganoč (Štore) 15:50, 3. Koren (gimn.) 18.12, 4. Ostrovšnik (Velenje) 24.48.

Mladinke — 3 km — 1. Sajdl (učit.) 16.07, 2. Mastnak (gimn.) 16.15, 3. Kralj 16.46, 4. Stokoč 16.59, 5. Lesjak (vse učit.) 19.37.

Člani so tekmovali na 8 km dolgi progi: 1. Kauka (Štore) 29.34, 2. Pusovnik (Elektr. Šoštanj) 34.19, 3. Podrgajs (Sl. Konjice) 34.23, 4. Leben (SD Celje) 36.32.

REKORDNO ŠTEVILO SKAKALCEV

Tekmovanje v smučarskih skokih na Paškem Kozjaku je pokazalo, da bi tamošnjo kotanjo lahko bolj kot katero koli drugje uporabili za ljubitelje smučarskih skokov. Pa tudi udeležba 59 tekmovalcev je potrdila, da bi morali več napraviti za vzgojo skakalcev, saj je zanimanja zelo veliko. Tekmovanje je bilo na 25-metrski skakalnici. Rezultati pa so bili:

ČLANI: 1. in 2. Ježovnik ter Zager (oba Šoštanj) 196,5 (23 in 24 metrov), 3. Hlanžič 189,5 (22, 23), 4. Donko (oba SD Celje) 184 21,5, 23,5).

MLADINCI: 1. Verdel 183,5 (22, 22,5), 2. Spegel (oba Velenje) 173 (21, 22), 3. Rihter (Ljubno) 172 (20,5, 21).

PIONIRJI: 1. Kurnik (Šoštanj) 169,5 (20, 20,5), 2. Tale 156,5 (18, 17), 3. Javornik (oba Velenje) 151,5 (17, 15,5).

Pomembno posvetovanje

Pred kratkim je bil plenum Občinskega strelskega odbora Žalec, na katerega so prišli tudi zastopniki vseh ostalih občinskih strelskih odborov na območju celjskega okraja predvsem z namenom, da skupaj razpravljajo o sklepih, ki jih je sprejel plenum Strelske zveze Jugoslavije. Udeleženci posvetovanja, med njimi mnogi predstavniki političnega in javnega življenja, so z velikim odobravanjem sprejeli zaključke plenuma Strelske zveze Jugoslavije, saj prinašajo veliko hvaležnih novosti tako v organizacijskem kot materialnem pogledu osnovnih in občinskih strelskih organizacij.

Na plenumu so ocenili tudi delo strelskih organizacij na območju žalske občine. V žalski občini dela deset strelskih družin. Očitno je, da so vse te organizacije dosegle lepe uspehe tako v množičnosti kot tudi v kvaliteti. Prav tako so se izkazale še pri izvajanju programa Jugoslovanskih pionirskih iger.

Po razpravi so sprejeli nekaj sklepov, ki bodo usmerjali njihovo bodoče delo. Tako so se odločili za organizacijo več instruktorskih tečajev, za dograditev vseh začetih strelišč za malokalibersko puško, nadalje za ustanavljanje strelskih družin v šolah tistih krajev, kjer še nimajo strelskih organizacij itd. Prav tako so sprejeli odločitev, da bodo z vsemi močmi podprli izvedbo Jugoslovanskih pionirskih iger. Nova naloga pa jih čaka tudi pri sestavi občinske reprezentance, ki bo sodelovala na kvalitetnejših tekmovanjih.

Celjani boljši od Zagrebčanov

MED POSAMEZNIKI JE ZMAGAL JANKO ČETINA

Srečanje mestnih reprezentanc Celja in Zagreba v smučanju imajo dolgoletno tradicijo, saj spadajo njihovi začetki v tisti čas pred vojno, ko je začelo doblvati tekmovalno smučanje večji krog privržencev. Vendar tu ni šlo nikoli samo za športni uspeh, temveč tudi za prijateljsko srečanje, za izmenjavo izkušenj in podobno. Zato so ta tekmovanja vselej zapustila prijeten vtis družabnosti in tovarištva.

Minulo nedeljo je bilo takšno srečanje na Sljemenu nad Zagrebom. Vsako reprezentanco je sestavljalo po devet tekmovalcev. Proga za veleslalom je bila dolga 1200 metrov in je imela pri 300 metrih višinske razlike 34 vratic. Snežne razmere so bile odlične, prav tako organizacija v rokah domačinov.

V medmestnem dvoboju so zmagali Celjani, ki so dosegli skupen čas 772.6 sekund napram Zagrebu 825.0. Med posamezniki pa se je najbolj odlikoval Janko Četina, ki je zasedel prvo mesto.

Rezultati: 1. Janko Četina (C) 1:11.6, 2. Škutelj 1:12.4, 3. Modrič 1:15.0, 4. Nikola 1:15.4, 5. Markulin (vsi Z) 1:15.6, 6. Rom 1:15.8, 7. Kopinšek 1:18.0, 8. inž. Kopitar 1:18.6, ... 11. Uršič, 13. Košič, 14. Peter Čater, 15. Pavel Čater, 17. Kragl.

Prav dobro je vozil tudi Peter Četina, ki bi se sicer uveljavil na tretje mesto, če bi med vožnjo ne izpustil vratca; zaradi česar je bil pač diskvalificiran.

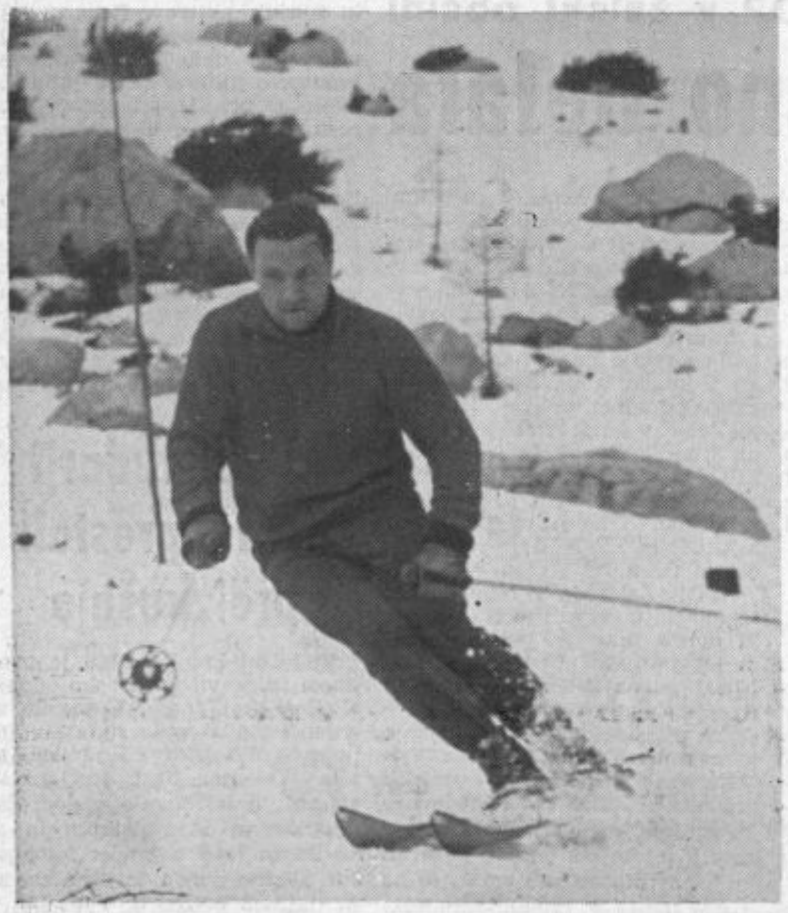

Zmagovalec — Janko Četina

OKRAJNA LIGA je končana

Finalni del moških moštev bo 25. t. m. v Konjicah

Minulo nedeljo je bilo končano tekmovanje v okrajni namiznoteniški ligi. Zanimanje zanj je bilo izredno, saj ga je uspešno zaključilo kar petindvajset moštev, od tega sedem ženskih. Velikemu zanimanju pa se je nazadnje pridružila še izredna borbenost ter v nekaterih skupinah tudi izenačenost ekip. Tako je bil vrstni red najboljših v članski B skupini dolečen šele na osnovi količnika med dobljenimi in izgubljenimi igrami. Razen tega se je ogorčena borba razvila za drugo mesto v ženski skupini, saj je kar pet ekip zabeležilo po tri zmage. Tudi tokrat je moral vmes poseči količnik.

To tekmovanje je še potrdilo, da se razen Celja tudi Smartno ob Paki ter Konjice razvijajo v močne centre igre z malo belo žogico.

V članski A skupini je tekmovanje končalo samo pet moštev, ki so se nazadnje zvrstila takole: 1. Partizan Celje brez poraza, 2. Partizan Šmartno ob Paki 1 poraz, 3. Termoelektrarna Šoštanj 2 poraza, 4. Partizan Gaberje 3 porazi ter 5. Partizan Kozje brez zmage.

Vrstni red v članski B skupini pa je takle: 1. Partizan Konjice I (3 zmag ter razmerje med dobljenimi in izgubljenimi igrami 28:9), 2. Elektro Celje (3 — 27:15), 3. Žalec (3 — 26:15), 4. Velenje 3 zmage, 5. Konjice III 2 zmagi, 6. Kovinotehna 1 zmaga, 7. Partizan Gaberje II brez zmage.

Pri ženskah je ekipa Partizana iz Šmartnega ob Paki opravila z vsemi nasprotnicami in tako zabeležila šest zmag ter prvo mesto. Na naslednja pa so se zvrstile: 2. Kovinotehna (3 zmage ter količnik med igrami 14:9), 3. Konjice II (3 — 11:11), 4. Konjice III (3 — 12:12), 5. Partizan Celje (3 — 9:10), 6. Konjice I (3 — 9:11), 7. Elektro Celje brez zmage.

Po obračunu so se mladinske ekipe zvrstile po temle vrstnem redu: 1. Partizan Celje, 2. Partizan Žalec, 3. Partizan Velenje, 4. Partizan Gaberje I, 5. Gaberje II, 6. Velenje II.

Medtem ko so ženske ekipe in mladinci povsem zaključili s tekmovanjem v okrajni ligi, pa čaka članske ekipe še finalni del. Le-ta bo v nedeljo, 25. t. m. v Slovenskih Konjicah. Na njem bo sodelovalo vseh pet ekip A ter prvih pet moštev B skupine. Tako se bosta ekipi, ki sta v skupinah zasedli peto mesto srečali v borbi za deveto oziroma deseto mesto v skupni razvrstitvi, ekipi, ki sta zasedli četrto za sedmo in osmo itd. Zmagovalca bo dal seveda dvoboj med ekipama Partizana iz Celja ter igralci prvega konjiškega moštva.

-mb

SREČKO RAJH — PREDSEDNIK ND KLADIVARJA

Na prvi seji članov novoizvoljenega upravnega odbora nogometnega društva Kladivar so za predsednika izvolili tov. Srečka Rajha, za tajnika Rafka Skomino, Skrb nad tehnično vzgojo nogometašev pa je prevzel tov. Riko Presinger.

MARIBOR : CELJE v orodni telovadbi

Celjski orodni telovadci bodo v nedeljo s srečanem z mariborsko vrsto končali z letošnjim tekmovanjem v medokrajni ligi. Kot vse kaže, bodo obtičali na četrtem ali zadnjem mestu, kar niso pričakovali niti največji pesimisti.

Smučarski pohod preko Pohorja

Včeraj je odšla na pohod preko Pohorja skupina članov Počitniške zveze Slovenije in Hrvatske. Supino vodi tov. Božo Lukman. Spotoma so obiskali Osankarico in položili venec k spomeniku slavnega Pohorskega bataljona.

Jutri bodo obiskali Roglo, popoldne pa nadaljevali pot proti Ribniški koči. Nedeljo bodo izkoristili za smučanje, zvečer pa pripravili družabni večer. Takoj zatem bodo krenili proti Mislinji ter z vlakom nazaj v Celje.

K TRAGIČNI NESREČI NA CESTI V DRESINJI VASI:

ČEMU?

V ponedeljek zjutraj je težka prometna nesreča na cesti v Drešinji vasi terjala dvoje življenj, tretje pa je na nitki. Celjski dentist August Ipšek je v »Rekordu« peljal svojo mater Ivano Ipšek ter dr. Gabrijela Hrušovarja proti Ljubljani. Cestišče je bilo zaledenelo in v megli. Voznik »rekorda« je na kraju nesreče prehitel tovorni avto iz Maribora, katerega voznik je vozil pravilno in počasi. Ko je bil »rekord« že pred tovornjakom in bi lahko že zavijal spet na desno stran, se je znašel pred avtobusom, ki je vozil iz Ljubljane. Kaj se je točno v tistih desetinkah sekunde godilo v osebnem avtomobilu je vprašanje... Zgodila se je strahota. Trčenje je zmrcvarilo vozilo, ugasnilo življenje materi in sinu, medtem ko je življenje sopotnika dr. Hrušovarja obviselo na nitki. Organi za promet so ugotovili izključno krivdo voznika osebnega vozila. Prisebnost šoferja avtobusa je odvrnila hujše posledice, ki bi jih lahko utrpeli tudi potniki v avtobusu...

To so suhi podatki o težki nesreči, ki je pretresla Celje. In niti vse podrobnosti niso vnešene. Registrske številke vozil in druge drobnarije zbledijo ob velikem, pretresljivem vprašanju: Čemu?

Zelo težko je nizati besede o dogodku, ki za mnoge pomenijo težko tragedijo, nepovračljivo izgubo. Le-te še tako izbrane besede ne morejo popraviti. Prepozno je...

Ni pa prepozno za tiste, ki sedajo za volan, ki pritiskajo na plinski vzvod, ki imajo v svojih rokah svoja življenja, življenja sopotnikov in vseh, ki jih kakorkoli srečujejo na cestišču.

Skoraj ni vožnje, ki bi se ne začela iz potrebe, v dobrem in ustvarjalnem namenu. Tudi ta se je. Sin, hoteč podaljšati materi življenje, pelje mater v bolnišnico, kjer naj bi ozdravila. Z njim potuje delovni tovariš, da bi bil obema v pomoč. Ne samo potrebna, prav plemenita pot... In zgodilo se je... Nepredvidena strahota.

Ali je to usoda? Ne! To ni usoda. To je grozljiva posledica napake. Morda se je pokojnemu Ipšku neštetokrat posrečilo. Toda to je tveganje, ki se ne more dobro iziti, če se ne posreči. Tokrat se ni. Usodo nosi človek v sebi, v svojih odločitvah. Malenkostna drznost, morda trenutek nepazljivosti, morda malenkost preveč samozaupanja — in cena je tako pošastno visoka.

Na cestah! mrgolijo vozila. Za volani sedijo različni ljudje. Zamišljeni, nervozni, prešerni, ošabni, pogumni, spretni, nerodni jezni, nepresnani, in kdo kakšni še. Okoli razbitin vozila se zbirajo te dni ljudje. Bledi so, nekateri filozofirajo in govorijo kako bi on... Da, kako bi. Pod vtisom mučnega gedka so ljudje za volanom te dni vidnejši. Tisti pa, ki niso zvedeli, niso videli, drvijo, nizajo napakico napakico. Vse se posreči. Pogum, nost, sreča jih opaja... Jutri bodo zabljali, čez tedne se nihče ne bo spomnil na ruševine »rekorda« in gedije, ki se je v njem zgodila. N bo spet pogumneje pritiskala na p v očeh bo žarelo zadovoljstvo...

Stoj! Ne dajte se zapeljati mot ziranemu »Molchu«!

Imejte pred očmi to sliko, ko se je nad »škatlo«, ki komaj zmaguje metre pred vami! Naj vas ne priva pesem pnevmatik na zavojih! Glej prometnemu organu dobrotnika, ko prisedi kazen zaradi »brezsmiselne pakice«.

Razumna bitja smo in ni treba, da stroj spremeni v »fetiš« in da zav nad nami. Kdor na misli, da je n za krmilom in da človek nima vp nanjo — ta naj sedi v naslonjaču s sebe in filozofira na varnem.

Ceste so prometne žile, po kat teče nepretrgana kolona življenj, milo je povezano z življenjskimi o pa je tudi vzvod samomorilne gilot

Te besede so namenjene tistim, ki dajo za volan. Prizadetim ne morejo koristiti. Njim lahko izrečemo le glob sožalje in sočutje.

K

Lahko že do praznika Celj

Telefon je zabrnel onstran žice, v pisarni Celjske mestne knjižnice. Glas na tej strani pa se je predstavil:

— Tu uredništvo Celjskega tednika. Ali bi lahko govoril s tovarišico upravnico?

— Da, prosim, sem pri aparatu.

— Videl sem, da je podjetje Lesnina te dni izpraznila prostore, zraven gledališča na Slandrovem trgu, ki jih je uporabljalo za skladišče pohištva. Ali je zdaj že vse urejeno, da bo te prostore dobila vaša knjižnica?

— Da, vse. Naša ustanova je pripravila že vse načrte za preureditvena dela, ki se bodo začela te dni.

— Kdaj pa se boste presel

— Če se bo izvajalec del ličkaj zavzel, potem bi lahko ve prostore odprli že ob prosl ljanju praznika mesta, Celja je 20. julija.

— Kakšna usoda pa čaka p nirsko knjižnico?

— Zaenkrat je težko reči, bo ta knjižnica dobila prost ki jih sedaj zasedamo mi. Ne teri bi radi sem preselili d čene pisarne, drugi spet men da se pionirji venomer res morejo stiskati v tistih neprim nih prostorih v Čuprijski (R lagovi) ulici. Želela bi, da b ureditvijo problema Celjske stne knjižnice rešili tudi bol vprašanje pionirske knjižnic

MOČAN VETER

V noči od ponedeljka na torek, pa tudi v dopoldanskih urah tega dne je nad ožjo celjsko kotlino pihal zelo močal veter, ki je potrgal marsikatero radijsko in televizijsko anteno, odnašal preperelo opeko, razbijal šipe na slabo priprtih oknih in podobno. V celjskem Mestnem parku je podrl celo dve drevesi.

Gibanje PREBIVALSTVA

Gibanje prebivalstva v Celju v času od 5. do 11. februarja 1962.

ROJENIH dečkov 29 in deklic 25.

POROČILI SO SE:

Ivan Svečak, mesar iz Žalca in Zofila Križan, poljedelka iz Lopate. Ivan Ojsteršek, str. ključavničar iz Laškega in Danica Selič, trg. pom. iz Smarjete. Janez Križnik, absolvent iz Vranskega in Kazimira Gričar, profesor iz Celja. Stanislav Globočnik, študent iz Grebelna in Jozefina Klančišar, uslužbenka iz Celja. Emerik Stropnik, uslužbenec iz Celja in Katarina Sitar, gospodinja iz Male pirešice. Edvard Žerdoner, strojni ključavničar in Margareta Dupelnik, krojaška pom. oba iz Dobrne.

UMRLI:

Marjan Drame, otrok iz Celja, star 3 mesece. Srečko Verzelak, otrok iz Radeč, star 3 mesece. Helena Marinko, gospodinja iz Žalca, stara 59 let. Karl Reberšak, otrok iz Drenskega rebra, star 2 meseca. Robert Premerstein, upoc kojenec iz Radeč, star 75 let.

PRED KONCERTOM ŽELEZNIČARSKEGA GODBE

Godba na pihala železničarskega svetnega društva »France Prešeren« Celju bo pedajala blanco svojega bnega znanja pred celjsko javno jutri, v soboto 17. t. m. zvečer ob o v Narodnem domu. Težišče njenega reda je to pot na internacionalnih db h, katerih število je dvignilo la srečanje z rudarsko godbo iz Fohnsd iz Avstrije.

Koncert bomo poslušali tudi kot u tnro v vrsto pomembnejših nastop letošnjem letu, med katere posta godba na prvo mesto povratno sreč pri omenjeni rudarski godbi v Avs ter pri godbi njihovih stanovskih t rišev v Knittelfeldu, združeno še z stopom v Judenburgu.

Tako obeta tudi ta požrtvovalni beni ansambel, ki ga vodi neum Ivan Karlovčec, ponesti kulturno g beni sloves našega mesta še čez dra meio, kakor ga je doslej utrjeval mejah naše ožje in širše domovine.

G

Celjski TRG

CENE NA CELJSKEM TRGU

Krompir 30—40 (34), zelje gl. b. 7 (140), zelje kislo 70—80 (60—80), kisla 60, ohrovt 80 (140), pesa rd. 6 (50—70), korenjček 60—150 (50—70), raba (140), petršilj 200—250 (100— špinača 600, solata splot. 300 (350), 500—600 (400), cvetača (170), fižol v —150 (150—180), por 100 (50—60), če 160 (140), česen 140 grozdje (250), p ranče (220), limone (250), orehi j (1100—1200), orehi neluš. (740), jaj —24 (28—30), smetana 320, skuta mleko 56 (56), domače maslo 750, p nina 750—1300.

Trg je zelo slabo založen. Dovolj jajc, ki se jim je cena tudi občutno žala. Najslabša pa je zaloga solat zelenjave nasploh.

Samo šolske proslave

Vse šole razen II. osnovne v Velenju so dne 8. februarja proslavile z uspelimi kulturnimi sporedi dan smrti našega umetniškega velikana dr. Franceta Prešerna. Vsebinsko in izvajalsko kvalitetni program je imela vsekakor I. osnovna šola Velenje. Žal je morala ta program izvesti v prostorih Kino dvorane, ki ni več primerna za tovrstne nastope, kajti oder nima več potrebnih drobnih elementov za ureditev scene, niti dovolj svetlobnega parka za primerne svetlobne efekte.

Prosvetna društva niso nič pripravila, da bi se oddolžila nosilcu naše umetnosti. Menim, da bi v bodoče bilo zelo hvale vredno, če bi med šolami in prosvetnimi društvi bilo več stikov in bi se to odražalo tudi v proslavah. -ik

TURISTIČNE PERSPEKTIVE FRANKOLOVEGA

Frankolovo postaja iz leta v leto bolj znano turistično naselje. Bližina Celja in močan promet na cesti Maribor—Celje—Ljubljana pa sta vzroka, da bo kraj obiskalo vsako leto več ljudi.

Turistično društvo je sprejelo za letošnje leto obsežen program, ki ga bo lahko rešilo le s pomočjo celjske občine. Največji problem so nočitvene zmogljivosti. Zaenkrat je na razpolago le osem ležišč. To število bodo letos skušali povečati na trideset. Razen tega nimajo pravih gostinskih prostorov. Veliko pozornosti bodo posvetili ureditvi okolice kopališča in izletiščem, ki jih je v bližini kar precej.

Poglavje zase so še zmeraj razvaline Lindeškega gradu. Tu bi lahko postavili skromen turistični dom. -jž

Uspel občni zbor RK v LAŠKEM

Pred dnevi je bil v Laškem občni zbor osnovne organizacije Rdečega križa. Dvorana je bila nabito polna. Pred občnim zborom je tukajšnji zdravnik dr. Rado Pilih imel zdravstveno predavanje o borbi proti alkoholizmu. Nato sta sledila dva filma o prometnih nesrečah vsled vinjenosti šoferjev. Občni zbor je zelo dobro uspel.

Najbolj pa je razveseljivo to, da je ravno krvodajalstvo v občini Laško na prvem mestu po številu darovalcev krvi v celjskem okraju.

J. V.

Utrinki

Predlog . . .

Ker se zna zgoditi, da se bodo hoteli tisti »nadebudneži«, ki so se izkazali že na celjskem akademskem plesu z razbijanjem kozarcev ter njihovim metanjem z balkona v dvorano, »uveljaviti« tudi na nekaterih drugih družabnih prireditvah, priporočamo vsem obiskovalcem prihodnjih plesov, da si nabavijo primerna zaščitna sredstva, kot n. pr. čelade in si tako zavarujejo glave pred morebitnimi »zadetki«.

. . . in še ena bilanca

celjskega akademskega plesa. Razbite steklenine (kozarcev in steklenic) za okoli 21 tisoč dinarjev ter »izposojenih« nekaj polnih steklenic alkoholnih pijač.

In komentar? Ta je odveč!

-oh

Psi - lovčevi pomočniki

Za uspešno izvajanje skupnih lovov, so lovcem neobhodno potrebni lovski psi. V teku več stoletij so se razvile različne vrste lovskih psov, ki jih glede na uporabnost delimo v goniče, ptičarje, šarivce, jamarje, barvarje in hrte. Zadnje vrste pri nas ne uporabljamo. Vse te vrste psov imajo že prirojeno dedno zasnovo za uporabnost pri lovu, ki pa jo je treba s posebno vzgojo še utrditi.

Dobro šolan pes je neprecenljive vrednosti zlasti za delo po krvni sledi. Večkrat se namreč pripeti, da je lovec slabo zadel, ali pa, da se vstrelna in izstrelna rana zapre in zavoljo tega ni dovolj krvne sledi. Lahko pa je krvna sled tudi zelo slaba in se izgubi že po nekaj metrih. V takih primerih se lovci izognejo več ur trajajočemu iskanju, če dajo na strel, oziroma na sled dobro uporabnega lovskega psa.

Za naše razmere je zelo uporaben pes brak, jazbečar. Je zelo dober jamar, odličen barvar in dober gonič na zajca ter lisico. Če je dobro šolan, mu lahko zaupamo tudi čuvanje lovčeve lastnine. Gorje prišleku, če bi samo skušal odvzeti kakršno koli reč njegovega gospodarja.

Danes smejo lovci na lov samo s čistokrvnimi pasemskimi psi, ki so rodovniško registrirani pri Kinološki zvezi Slovenije. Lovske družine prirejajo tudi tekmovanja, na katerih ocenjujejo znanje, delo, uporabnost in zunanjost psov.

Na fotografiji je dobro znan brak jazbečar Doly iz lovske družine Vojnik, ki je okoli deset let uspešno sodeloval na vseh lovih te družine, a danes že uživa zaslužen »pokoj«. V. D.

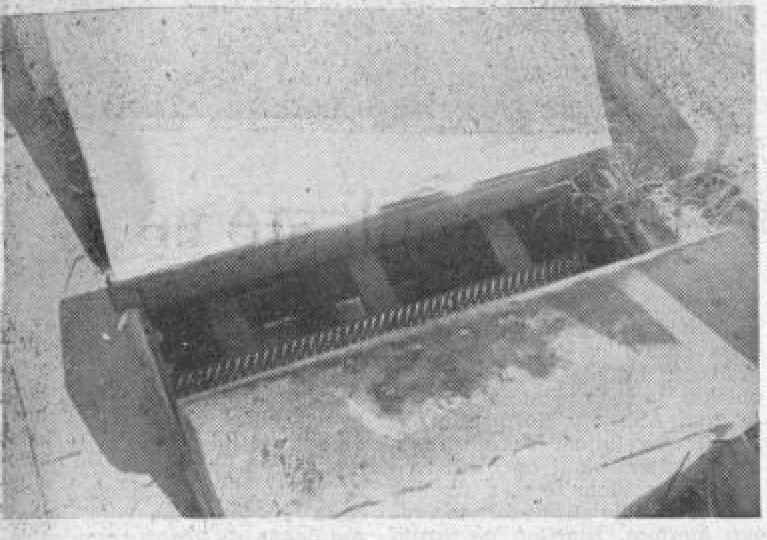

Takšna je odprtina za vlaganje snopov v mlatilnico. Očitno je, da je slabo zavarovana. Zato ni naključje, da je zaradi te pomanjkljivosti izgubilo pri mlačvi že nekaj delavcev roke in noge. Če pa povzamemo še eno dejstvo — da je takih strojev pri nas čedalje več, ali ni potem upravičena tudi bojazen, da se bo zaradi malomarnosti in neodgovornosti nekaterih povečalo tudi število nesreč pri njih. Zato — previdnost in skrb za varnost pri delu nista nikoli odveč.

»RUDNIK RJAVEGA PREMOGA ZABUKOVCA« p. Griže pri Žalcu je resen interesent za odkup več enostanovanjskih hišic po možnosti z vrtom ali hišico z manjšim posestvom (zemljiščem) in to predvsem na območju Savinjske doline.«

Ponudnike prosimo, da pošljejo na naslovno podjetje svoje ponudbe najkasneje do 15. marca 1962.

»NARODNA BANKA FLRJ«, podružnica v Celju proda na javni licitaciji:

1 rabljen osebni avto znamke Wartburg — Delux
1 skoraj nov moped »Tomos«
5 pisalnih strojev
1 knjižni stroj »Astra«
1 knjižni stroj »Continental«
1 seštevalni stroj »Burroughs«
1 stroj za štetje drobiža »Curt Vogt 2050«
3 pisalne mize
1 mizico za pisalni stroj
1 mizo in 6 foteljev
1 mizico
1 omaro
1 leseno polico
1 stensko uro

Licitacija bo v torek, 20. februarja 1962 ob 10. uri v prostorih NARODNE BANKE FLRJ, podružnice v CELJU, kjer naj se kupci javijo.«

TOVARNA TEHTNIC CELJE

s p r e j m e

korespondentko - strojepisko
za splošni sektor

Pogoj: dobro obvladanje strojepisja

Ponudbe izbira in daje informacije sekretariat podjetja na Mariborski cesti 1.

Tovarna tehtnic Celje

OBJAVE IN OGLASI

GLEDALIŠČE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE V CELJU

Petek, 16. februarja 1962 ob 15.30 uri: Boško Trifunovič: PRAVLJICA O CARJU IN PASTIRJU — I. šolski abonma in izven.

Sobota, 17. februarja 1962 ob 19.30 uri: Saul Levitt: PROCES — Gostovanje v ljubljanskem Mestnem gledališču.

Nedelja, 18. februarja 1962 ob 10. uri: Boško Trifunovič: PRAVLJICA O CARJU IN PASTIRJU — I. ned. dop. abonma in izven.

ob 15.30 uri: Boško Trifunovič: PRAVLJICA O CARJU IN PASTIRJU Izven.

Ponedeljek, 19. febr. 1962 ob 19.30 uri: Vinko Stegar: HEROICA — Izven.

Sreda, 21. febr. 1962 ob 16. in 19.30 uri: M Vilhar: VEČER V ČITAVNICI Izven. Gostovanje Mestnega gledališča iz Ljubljane.

Sobota, 24. februarja 1962 ob 19.30 uri: Ivan Cankar: POHUJSANJE V DOLINI ŠENTFLORJANSKI — Premiera. Premierski abonma in izven.

Nedelja, 25. februarja 1962 ob 10. uri: Boško Trifunovič: PRAVLJICA O CARJU IN PASTIRJU — II. nedeljski dopoldanski šolski abonma in izven.

ob 15.30 uri: Ivan Cankar POHUJSANJE V DOLINI ŠENTFLORJANSKI Nedeljski dopoldanski abonma in izven.

Občinstvo vabmo na čitalniški večer, ki ga bo v izvirni obliki uprizorilo ljubljansko Mestno gledališče. Abonenti imajo prednost pri nakupu vstopnic.

KINO

KINO UNION
17. — 21. 2. 1962 »BABETTE GRE V VOJNO«, francoski barvni Csc film
22. — 24. 2. 1962 »DRUŽINSKI DNEVNIK«, jugoslovanski film

KINO METROPOL
Do 17. 2. 1962 »POUK O LJUBEZNI«, švedski film
18. — 21. 2. 1962 »SMRTONOSNI UDAREC«, italijanski film
22. — 25. 2. 1962 »MODERATO CANTABILE«, francoski Csc film

MATINEJA
18. 2. 1962 »KAPETAN LEŠI«, jugoslovanski film

KINO DPD »SVOBODA« — ŠEMPETER V SAVINJSKI DOLINI
17. — 18. 2. 1962 »DOLGO TOPLO POLETJE«, ameriški barvni Csc film
21. — 22. 2. 1962 »DIVJAD JE IZPUŠČENA«, ameriški VV film

PRODAM

HIŠO z vrtom (1200 m²) in vseljivim dvosobnim stanovanjem (10 minut iz centra) prodam. Naslov v upravi lista.

VINOGRAD 900 trsov s hramom, lepa lega, tik ob glavni cesti Bistrica ob Sotli, naprodaj. Naslov v upravi lista.

SLAMOREZNICO rabljeno, cena po dogovoru, prodam. Bukovšek Franc, Bukovlje 32, Stranice.

LAMBRETA LD 150/57 za 220.000 din naprodaj. Samo ob nedeljah dopoldne. Bogataj, Cesta na grad 14 Celje.

NOV ŠTEDILNIK »GORENJE«, štedilnik »PIONIR«, rabljen in novo pomivalno mizo po ugodni ceni prodam. Ogled vsak dan od 15. ure naprej. Naslov v upravi lista.

POSESTVO na zelo lepi legi na relaciji Vojnik—Dobrna po ugodni ceni prodam. Stanovanje vseljivo takoj. Interesenti naj se zglase na naslov: Operčkal Jože, Višnja vas 10, Vojnik.

HIŠO NOVO, neizgotovljeno, z vrtom, vseljivo, v okolici Celja prodam ali zamenjam za manjšo. Ponudbe pod šifro »Ugodno« na upravo lista.

HIŠA odrejena za rušenje (Cret, Ulica bratov Kersnikov 60, poceni naprodaj. Informacije: Medved, Teharje 30.

GOSPODARSKO POSLOPJE, pripravno za prezidavo v stanovanje, z velikim sadovnjakom v Celju, naprodaj. Naslov v upravi lista.

MOTORNO KOLO SACHS cena 30.000 din naprodaj. Naslov v upravi lista.

SUHE BOROVE FOSTNE ter orehove, češnjeve deske prodam. Naslov v upravi lista.

3 LONČENE PEČI, kuhinjsko pohištvo, preprogo 2×3 m, 3 stole in eno okroglo mizo. prodam. Vprašati: Jazbinšek, Vrunčeva 28 Celje.

POHIŠTVO RAZNO, dobro ohranjeno ter 80 basno harmoniko s 4 registri, prodam. Celje, Vrunčeva 1.

HIŠO spomladi vseljivo prodam. Naslov v upravi lista.

TRODELNO OMARO, okroglo mizo s 4 stoli, (tapecirani sedeži), omaro za perilo, otroško posteljo, vse dobro ohranjeno prodam. Kovačič, Stanetova 22 a.

ZAHVALA

Ob težki izgubi moje žene

ROZE VIDENŠEK

Loče, Šmartno v Rožni dolini, se zahvaljujem vsem, ki so jo spremili na zadnji poti, darovalcem vencev ter dr. Grilcu, ki ji je lajšal bolečine ob težki bolezni, kakor tudi č. č. duhovščini ter tov Golažu za poslovilne besede.

Žalujoči mož Andrej ter otroci

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega ljubljenega očeta, moža in brata

IVANA GLUŠIČA

se zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, izrazili sožalje in sočustvovali z nami.

Posebna zahvala č. č. duhovščini, govornikom, KZ Braslovče, pevcem, gasilcem ter številnim darovalcem vencev.

Žalujoča družina Glušič, Male Braslovče

RADIO 202

RADIO CELJE

Nedelja, 18. februar
12.00 Pogovor z državljani
12.10 Obvestila
12.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
12.45 Nedeljski utrinki

Ponedeljek, 19. februar
17.00 Celjska kronika
17.10 Trije pevci — tri popevke
17.20 Športni tednik
17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
17.45 Obvestila, nato zabavna glasba

Torek, 20. februar
17.00 Celjska kronika
17.10 Umetne pesmi poje mešani zbor »France Prešeren« iz Celja
17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
17.45 Obvestila, nato zabavna glasba

Sreda, 21. februar
17.00 Celjska kronika
17.10 Pisana paleta
17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
17.45 Obvestila, nato zabavna glasba

Četrtek, 22. februar
17.00 Celjska kronika
17.10 Umetne pesmi poje moški zbor »Zarja« Trbovlje
17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
17.45 Obvestila, nato zabavna glasba

Petek, 23. februar
17.00 Celjska kronika
17.10 Igra trio Eda Goršiča
17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
17.45 Obvestila, nato zabavna glasba

Sobota, 24. februar
17.00 Celjska kronika
17.10 Za prijeten konec tedna
17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
17.45 Obvestila, nato zabavna glasba

Drevesnica »MIROSAN« — Petrovče

Vam nudi naslednja sadna drevesca: Jablane 1- in 2-letne na semenjaku in EM podlagah, hruške 1-letne, slive in češplje, breskve, črni ribez različnih sort in kvalitet. Sadike lahko kupite vsak dan od 7.—15. ure v Kasazah — Petrovče.

Rezervirate lahko po telefonu Petrovče 13.

RAZNO

TOVARIŠ! Sestanek napovedan za 18. t. m. ob 10. uri pod »Rudar« nemogoč, možen popoldan ob 16.15 uri na istem mestu.

USLUŽBENEC, 34 let, želi spoznati dobrosrčno, simpatično dekle. Slika zaželjena. Ponudbe pod »Diskretnost« na upravo lista.

NA celjski postaji se je 22. 1. zgubil lovski pes, angleški seter, bel s črnimi lisami, ki sliši na ime ALI. Prosim vsakogar, da proti nagradi sporoči na naslov: Anton Humski, Bratkovec. Podčetrtek.

POZOR! Kdor mi nudi v Celju dvoinpolsobno stanovanje s pritiklinami za dobo treh let, mu nudim posojilo 500.000 din. Ponudbe pod »Mirno stanovanje« na upravo lista.

OBRNEM, obnovim ženske plašče pod ugodnimi pogoji. Naslov na upravi lista.

STANOVANJA

ZAMENJAM SOBO ALI KUHINJO s shrambo v centru mesta za večje. Ponudbe pod »Takoj« na upravo lista.

NUJNO IŠČEM opremljeno sobo, grem tudi za sostanovalko. Naslov v upravi lista.

SKROMNA POROČENCA iščeta prazno sobo v centru ali okolici Celja, plačata dobro tudi vnaprej. Naslov v upravi lista.

DVOINPOLSOBNO stanovanje s telefonom želim zamenjati za enodružinsko hišico z vrtom proti odplačilu (prodam ali kupim). Ostalo po dogovoru. Ponudbe pod vseljivo na upravo lista.

HRANO IN STANOVANJE nudim starejši ženski, najraje upokojenki za pomoč v gospodinjstvu k tričlanski družini. Naslov v upravi lista.

OBVESTILA

Za gostišče Na gričku v Celju iščemo kmečko — domačo godbo, ki bi igrala vsako nedeljo popoldne tri ure od 1. maja do konca septembra. Ponudbe z navedbo točnih pogojev in cene na Olepševalno in turistično društvo, Celje, poštni predal 94.

KUPIM

TOFOLINO C ali B kupim. Ponudbe pošljite: Bastič, Celje, Prešernova 8 ali telefon 26-02.

KOMPAS

POSEBNO OBVESTILO!

IZREDNA UGODNOST ZA ČLANE OBRTNE, TRGOVINSKE IN GOSTINSKE ZBORNICE — NAŠA POSLOVALNICA JE PRIPRAVILA NOVE PROGRAME ZA OBISK MEDNARODNIH VELESEJMOV PO PROPAGANDNI CENI TER SMO PREPRIČANI, DA BO UDELEŽBA VAŠIH ČLANOV PRAV GOTOVO ZAINTERESIRANA Z NAŠO PONUDBO:

1. DUNAJ — 4-dnevno avtobusno potovanje na tradicionalni Dunajski velesejm v času od 11. do 18. marca 1962. Rok prijav 26. februar 1962. PROPAGANDNA CENA 15.200 din po osebi.
2. FIRENCE — 4-dnevno avtobusno potovanje na mednarodni OBRTNIŠKI VELESEJEM od 28. aprila do 25. maja 1962. Rok prijav do 15. marca 1962. PROPAGANDNA CENA 18.000 din po osebi.
3. MÜNCHEN — 4-dnevno avtobusno potovanje na mednarodni OBRTNIŠKI VELESEJEM od 12. do 23. aprila 1962. Rok prijav 28. februar 1962. PROPAGANDNA CENA 20.500 din po osebi.
4. MILANO — 4-dnevno potovanje na mednarodni velesejem od 12. do 17. aprila 1962. Cena 20.700 din.

ZA KOLEKTIVE! Trst—Benetke — dvodnevni izlet z avtobusom. Cena din 7.900.

Preko DOLOMITOV v VERONO—BENETKE—TRST! 4-dnevno potovanje. Cena 20.600 din.

OBVESTILO KOLEKTIVOM! Obveščamo in seznanjamo Vas, da KOMPAS Celje pri naročanju KOMPAS-ovih udobnih avtobusov za Vaše izlete zaračunava prvi prevoženi kilometer šele iz Celja ter dostava avtobusov iz Ljubljane do Celja NE bremeni naročnika!

Pred vsakim potovanjem obiščite turistično podjetje KOMPAS Celje, Tomšičev trg 1, tel. 23-50, Nudimo Vam: žel. vozovnice za tu in inozemstvo, rezervacije spalnikov, avionske in ladijske vozovnice, posredovanje potnih listov in vizumov, menjava in nabava deviz, depoziti informacije itd. Udeležnite se KOMPASOVIH kvalitetnih potovanj po domovini in drugih evropskih državah. Po vaši želji vam na vaš naslov dostavimo brezplačno program naših izletov in potovanj v letu 1962.

Turistično podjetje KOMPAS — Celje, Tomšičev trg 1, tel. 23-50.

SLUŽBE

GREM ŠIVAT NA DOM! Naslov v upravi lista.

MATEMATIKO za vse razrede gimnazije inštruiram. Naslov v upravi lista.

DIPLOMIRAN EKONOMIST z odsluženo vojaščino išče primerno zaposlitev. Ponudbe s pogoji pod »Marec 62« poslati na upravo lista.

GOSPODINJSKO POMOČNICO k tričlanski družini sprejmem takoj. Plača po dogovoru dobra. Šmidovnik M. Komenda 10 pri Kamniku.

IZLETNIK

PRESENEČENJE ZA VAS

6-dnevno potovanje z avionom v deželo sonca, piramid, velblodov in puščav Egipta in Grčijo z ogledom KAIRA in ATEN v mesecu maju 1962.

CENA PROPAGANDNA! Prijave sprejemamo do 15. marca 1962.

ZA ČLANE OBRTNO-KOMUNALNE ZBORNICE IN OSTALE INTERESENTE:

4-dnevno potovanje v FIRENZE na mednarodni sejem obrti v mesecu maju. Prijave do 1. marca 1962. Cena 18.900 din.

4-dnevno potovanje na DUNAJ na ogled mednarodnega velesejma v mesecu marcu 1962. Prijave do 10. februarja 1962. Cena 16.900 din.

5-dnevno potovanje v MUNCHEN na mednarodni obrtniški velesejem v mesecu aprilu 1962. Prijave do 20. februarja 1962. Cena 20.800 din.

POTUJTE Z IZLETNIKOM V ITALIJO!

4-dnevno potovanje v TRST, BENETKE IN MILANO

2-dnevno potovanje v TRST IN BENETKE.

Potovanja se lahko udeleži vsakdo, ki si želi ogledati ta mesta. Prijave sprejemamo do zaključnega števila udeležencev.

5-dnevno potovanje na mednarodno kmetijsko razstavo v VERONO za kmetijske delavce in ostale interesente. Prijave sprejemamo do 10. februarja 1962.

R I B I Č I ! Za Vas smo pripravili v sporazumu z Ribiško zvezo Slovenije:

7-dnevno strokovno ekskurzijo na IV. mednarodno ribiško razstavo v KOBENHAVN (Kopenhagen). Prijave sprejemamo do 10. marca 1962.

6-dnevno potovanje za člane Zveze borcev in njihove ožje sorodnike na ogled taborišč RAVENSBRÜCK in SACHSENHAUSEN ob obletnici osvoboditve taborišč v mesecu maju 1962. Prijave sprejemamo do 10. marca 1962.

NUDIMO VAM: železniške vozovnice za tu in inozemstvo, posredovanje potnih listov in tujih vizumov, rezervacija spalnikov, avionske in ladijske vozovnice, menjava valut, informacije.

Po želji delovnih kolektivov organiziramo izlete in prevoze z avtobusom, vlakom, avionom ali ladjo po domovini in v inozemstvo. Za večdnevne aranžmane nudimo izredne popuste!

Za cenjena naročila se priporoča IZLETNIK, turistična agencija, poslovalnica Celje, Titov trg 3 telefon 28-41.

CELJSKI TEDNIK

Uredništvo Celje, Titov trg 5 — poštni predal 16 — telefon 23-23 in 24-23, uprava Celje, Trg V. kongresa 5 — poštni predal 152 — telefon 23-75 in 20-89 — tekoči račun pri Narodni banki Celje: 603-21-1-656 — izhaja ob petkih — letna naročnina 800, polletna 400, četrtletna 200 din — Inozemstvo 2400 — posamezna številka 20 dinarjev Rokopisov ne vračamo — sprejem oglasov, razpisov in objav vsako sredo do 12. ure v oglasnem oddelku, Trg V. kongresa 5

Informacije o oglasih, razpisih in objavah dobite le v upravi Celjskega tednika!

Ženska in pekel v paradižu

Tragičen zaton nudistične kolonije

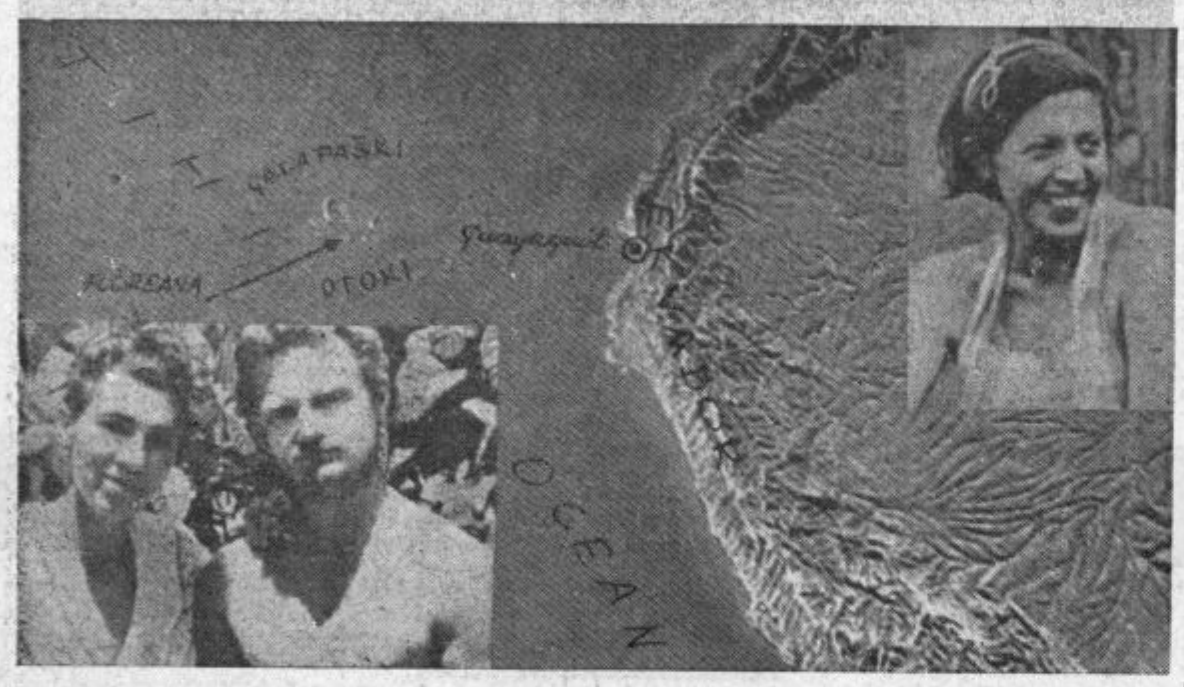

Bilo je leto 1934, ko si je berlinski zdravnik Ritter vbil v glavo, da bo geslo »Nazaj k naravi« spremenil v življenjski sistem. Imel je nekaj denarja, imel je cilj, iskal je samo še družico, ki bi bila enakih misli. Našel jo je v svoji pacientki Dori, ki je tudi bila nudistka. Zložila sta v kovčke najnujnejše in odpotovala. V Panami sta vzela drugo ladjo, ki ju je pripeljala na otočje Galapagos v Tihem oceanu. Tu sta si izbrala nenaseljen otok, ki je bil nekoč zatočišče morskih roparjev — Floreano. V tem tropskem kraju nista več nosila oblačil, kar je bil del njunega hrepenenja, in ker sta bila vegetarianca, sta se zlahka preživljala s sadeži in rastlinjem. Toda z leti se je prvemu paru pridružila družina Wittmerjevih, potem je prišlo enajst fantov iz Nemčije, ki so zgradili pravcato farmo. Vse je bilo v redu, dokler ni prišla baronica Eloisa de Wagner. Pa ni prišla sama. Poleg ogromnega kupa blaga, pušk in drugih priprav, je pripeljala s seboj dva ljubimca.

Baronica, ki je bila rojena vsaj dve stoletji prepozno, je imela precej čez štirideset... Bila je oblastna, okrutna in divje narave. Po otoku, kjer doslej ni bilo dovoljeno pobijati živali, kot so se prvi kolonisti »paradiža« domenili, je odmevalo od strelov. Eloisa je streljala vsevprek, brez vzroka in potrebe. Naposled se je proglasila za kraljico... Streljala je na športnike, ki so prihajali na otok ribariti in loviti, napadla je par, ki je tu hotel preživeti medene tedne. Danskemu farmarju s sosednjega otoka, ki je blizu njene »Haciende Paradiso« popravljal čoln, je prestrelila trebuh...

Dva moža, ki ju je imela v hiši, ji nista zadostovala. Iz Peruja je poklicala še dva športnika, izmed enajstorice nemških nudistov pa je zvabila v svoj »moški harem« še enega.

Sužnji njenih muh in pohote so bili: Nemec Lorenz, Danec Philipson, Šved Nuggerud, Ekvadorca Franke in Stampa. Kako je baronica držala na vajetih pet mož, kljub svojim zrelim letom in brez posebne lepote, to ne bo nikoli znano. Toda po nekaj letih sta Ekvadorca pobegnila. Lorenz je nenadoma zbolel in Philipson se je povzpel na prvo mesto. Lorenz je moral opravljati najslabša dela kot »pepelka« in vrh tega sta ga baronica ter Philipson pretepala. Redki naseljenci, ki se jim je otok spreminjal v pekel, so pričakovali, kdaj se bosta Lorenza znebila. Kot so vsi, ki so prišli na otok, sprva želeli, da bi bili rešeni vseh »navlak civilizacije«, so si zdaj želeli, da bi policija naredila red. Toda kljub sporočilom v Ekvador — policije ni bilo...

Nekega večera je Lorenz prišel k Wittmerjevim in povedal, da sta baronica in Philipson za vedno odšla. Ritter in Wittmar sta slutila, da to ni res. To sta Lorenzu dala tudi slutiti. Vendar jima je bilo žal, ko sta premislila, da utegne Lorenz začeti odstranjevati priče na tem »otoku brezvladja«... Toda minuli so meseci. Wittmerjevi so se vrnili v civilizacijo. Naenkrat pa je ribič s sosednjega otoka prinesel vest, da je na otoku Marchena našel dve trupli. V obleke odeta okostnjaka, sta ležala v senci krhkega čolna... Bila sta Lorenz in Nuggerud. V strahu, da bi ju prijavili, sta bežala s Floreane in pristala na Marcheni. Tu pa ni bilo ne sadnih dreves, niti vode... Umrla sta v agoniji od žeje... Ko so naseljenci našli v goščavi za baronično »haciendo« še trupli baronice in Philipsona, je bila tragedija razvozljana.

Nenadoma je srčna kap pobrala še zdravnika Ritterja. Obupana vdova Dora se je vrnila v Evropo in tu napisala svoje spomine v knjigi.

Morda je v teh njenih spominih naslednji stavek najbolj globok in pretresljiv:

— Geslo »nazaj k naravi« je na Floridi odjeknilo kot krut porog. Ljudje lahko vržemo s sebe oblačila. Lahko odvržemo vse zakone in navade civilizacije. Ne moremo pa odvreči svojih navad, svoje pokvarjenosti in razbrzdanih strasti... —

Morda je tale zastarela reportaža, saj to se je zgodilo pred tridesetimi leti, res stara. Toda lahko da misliti tistim, ki bi radi ustavili čas, ki begajo nazaj in iščejo prihodnjost v preteklosti. Vsa narava je podvržena zakonu dialektike, z njo tudi človek in človeška družba. Primer baronice Eloise de Wagner, ženske, ki je spremenila »utopičen paradiž v pekel«, je zgovoren, da le družba lahko ukroti in odstrani negativne pojave v sebi sami.

POHOJENI AVTOMOBIL

V Lillu, francoskem mestu je voznik konjske vprege zavozil v »Spačka«. Zgodilo se je nekaj izjemnega. Voznika je vrglo v obcestni jarek, šofer je bil lažje poškodovan, konj pa je padel skozi karoserijo avta in ga dobro zmrcvaril. Baje so »belca« kot glavnega prestopnika, konj se je namreč splašil, komaj spravili iz avtomobila.

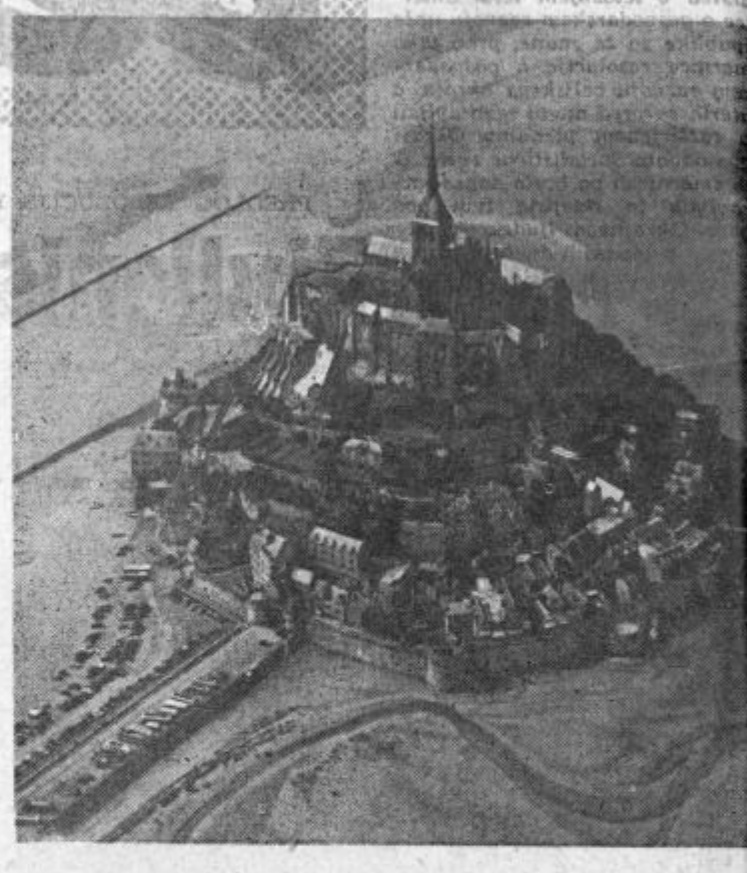

Da, zmotili ste se...

če mislite, da je današnja slika v okvirju delo kakšnega ilustratorja pravljic. Ta »pravljični grad«, ki izgleda kot da lebdi v oblakih, je čisto resničen, kajti to je grad Abbey v Normandiji, ki je bil v srednjem veku zgrajen na osamljeni skali ob obali morja. Pod gradom se je v strmino in med obzidje stisnilo srednjeveško mestece, značilno po svojih ošiljenih strehah in ozkih ulicah.

Poseben čar tisočev turistov, obiskujejo ta resnični pravlji kraj, nudi pogled na Abbey krat, kadar plima z vodo zaok ži celo mesto. Nekoč je bilo m je odlična obramba, danes pa do starega mesteca speljali av mobilsko mesto, ki ob plimi os ne na suhem. No, končno je cesta in vozila na njej, zgov ren dokaz, da gre za resničen snetek z zraka in ne za risbo

NOWAHO INDIJANCI - PLEME BOGATAŠEV

V federalni državi Arizoni je indijanski rezervat, v katerem živi indijansko pleme Nowaho. Ti Indijanci živijo še vedno v starem plemenskem sožitju in za vsakega Nowaha velja zakon plemena, četudi ni doma na prostranih pampah Arizone. Pripadniki tega plemena imajo navado, da svoje zaslužke, če delajo v industriji ali drugje, pošiljajo plemenu, da bi laže živelo. Za razliko od ostalih indijanskih plemen so Nowahi vedno številnejši. Nowahi so bili tisti, ki so v zadnji vojni bili tajni trd oreh za Japonce. Američani so zaradi izredne težavnosti njihovega jezika izučili Nowahe za radiotelegrafiste. Če so Japonci razvozljali vse šifre ameriške armade, Nowahom niso bili kos. Kajti ti rdečepolti »jenkiji« so se pogovarjali kar v svoji materinščini. Imeli so jih v štabih najbolj odgovornih komand.

Nowahi so postali leta 1924 polnopravni državljani ZDA. Zakon je takrat določil tudi to, da mora vsak, ki na njihovem ozemlju gradi tovarne ali izkorišča rudnine, plačati plemenu del dobička. Zdaj pa so v rezervatu odprli vrsto rudnikov urana in helija ter navrtali tla, v katerih je nafta. Dobiček, ki ga Nowahi dobivajo, deli plemenski svet v enake dele med odrasle člane.

Tako je prišlo do tega, da so prilike postregle temu indijanskemu plemenu z ugodnostmi, ki jih niso pričakovali. Nowahi so v glavnem pastirji, ukvarjajo se s statiranjem pri »wester- nih«, ki jih v Arizoni snem« Ho lywood, sem in tja pa za plači ustrežejo radovednim turisto in zaplešejo stare bojne plese.

ZAJCI PADAJO Z NEBA

Čuden slučaj se je pripetil n daleč od Livna. Ko je šofer p niškega avtomobila, Jovan Bij gović, peljal po ovinku ceste, pelje proti Splitu, je zaslišal strehi top udarec. Prestraše potniki so zahtevali, da šofer z ustavi avtomobil ter da pogled kaj se je bilo zgodilo. Ko so z pustili avtomobil, so prestraše potniki opazili, da je na stre njihovega »Opela« zajček, ki še dajal znake življenja. Pres nečeni šofer je izjavil, da se n je pred dvemi dnevi zgodil istem mestu enak slučaj. skrbni preiskavi terena so p niki ugotovili presenetljivo de stvo: v zapuščenem gnezdu v ne na veliki bukvi ob cesti zajkla imela mlade!

Grob tisočev živih pokopanih

Vest o katastrofi v Peruju, kjer je gigantski plaz s planine Huascaran povzročil smrt najmanj pet do šest tisoč ljudi, je stara mesec dni. Pri nas smo tiste dni živeli pod vtisom nesreče v Dalmaciji, zato naše zanimanje ni bilo toliko usmerjeno v to daljnjo južnoameriško deželo. Medtem pa so prispele k nam tudi fotografije kot dokumenti ene največjih nesreč...

Poglejmo si sliko na levi. S planine Huascaran, ki je zavita v oblake, se je vsulo nekaj milijonov ton skal, snega in ledu. Reka Rio Santo je bila v hipu zasuta in poplava blata, sodre in kamenja je v osmih minutah zasula dolino in v njej vasi Ranrachirco, Yanamachico, Saccha, Huaracencho. Nikoli ne bo točno znano, koliko ljudi je pri živem telesu bilo pokopanih v blatni in mrzli grob. Reka, ki je izkopala novo strugo, je mrtvece naplavljala tudi po 170 kilometrov nižje ob izlivu Ria Santo v Tihi ocean.

Obseg strahote si lahko zamislimo, če si predstavimo, da bi tak plaz kamenja, blata in vode zasul celotno Zgornjo Savinjsko dolino od Rinke do Letuša. Reševanje je bilo zaman. Le nekaj ranjencev so rešili iz blata in ruševin.

Na sliki spodaj je povečava enega dela prizadete doline. Na njej se točneje vidijo drevesa, pašniki in steze, da si lažje predstavljamo celotno katastrofo.

O tem, kaj so ljudje doživljali, nam živo priča pripovedovanje poštne uradnice Magde Guzman iz Ranrachirca:

— Bila sem v službi. Gledala sem skozi okno na masiv Huascarana. Zdelo se mi je, da se nekaj belega premika po njegovem pobočju. Mislila sem, da je megla... V tem trenutku me je klicala Hilda Infantes iz vasi v podnožju planine. Z Hildo sva bili prijateljici in zelo sem se začudila, ko mi je vsa razburjena sporočila, da se plaz vali s planine. Mislila sem, da se šali, pa sem jo vprašala, kako ji gre. Toda Hilda je kričala: Magda reši se, beži, beži...! Zdaj sem se le zavedla, da se Hilda ne norčuje. Kam naj bežim? sem zmedena vprašala. Hilda pa je vpila: Beži na Mancos! Beži... Potem je glas v telefonu s krikom utihnil...

Bežala sem na Mancos, na hrib nad vasjo. Zadnji hip, kajti plaz je zasul v naslednjem trenutku tudi mojo vas... Hilda mi je rešila življenje, ona sama pa je ostala v strašnem grobu tisočev.

V Carazu, bližnjem mestecu, je nekaj dni poprej bil pogreb. Pogreb, ki je bil simboličen. Reševalci so prinesli nad 150 trupel, vsi mizarji pa so premogli komaj 36 krst. V krste so polagali po dva odrasla in več otrok. Toda kje so bili drugi tisoči. Nikoli ne bodo vedeli, kje ležijo njihovi ostanki.

O nevarnosti plazov s planine Huascaran so bili poučeni, tako vlada v Limi, kot ljudje v dolini reke Rio Santo. Toda kaj bi storili? Kam s tisoči ljudi, ki so se tu preživljali in upali, da nesreča ne bo prišla. Pa je prišla, iznenada in uničujoče. Dolina reke Santo je postala pojem za množičen grob tisočev.

Privilegirani pony

Strip teasse — ali »umetnost« slačenja, je prišel na stopnjo, ko začenjajo buriti duhove razprave o čistosti te »umetnine«. Baje je nepisano pravilo, da dekletu, ki se slači pred nabito dvorano, ne sme nihče pomagati. Spremlja jo le glasba, ali pa tudi vzpodbujanje nestrpnih gledalcev.

V Parizu pa si je Daniella privoščila posebnost, v kateri je prelomila to nepisano pravilo. Zdre sirala je ponnya »Tarzana«, k večer za večerom v zabavne programu nočnega kluba sla svojo gospodarico. To svoje opra vilo opravlja baje z veliko na tančnostjo in nežnostjo, čepra ga prav nič ne prizadene, ko po tegne zanko zadnjega kosa obla čila z Daniellinega telesa...